

Proleter DEVRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

3 Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Şubat 2016 Sayı: 48

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Devletin Kürt bölgesine saldırısı, yeni katliamlarla sürüyor. Cizre’de aralarında yaralıların da bulunduğu 30 kişi, bir binada günlerce ambulans bekledi. Ama ne ambulansa ne de ailelerine izin verildi. Bekleyişin 8. gününde, milletvekilleri ile telefonda görüşürken, duyulan kurşun sesleri ve çığlıklardan sonra bir daha haber alınamadı.

Göz göre göre insanlar katlediliyor. Dahası, cenazeleri sokaklarda çürümeye bırakılıyor. Cenazelerini almak isteyen ailelerin üzerine kurşun yağdırılıyor. Belki de dünyada ilk kez insanlar cenazelerini alabilmek için açlık grevi yapıyorlar. Bir babanın söylediği gibi, Kürde ölmeyi de, gömülmeyi de yasaklıyorlar! Üstelik bir de “3 gün içinde morgdan alınmayan cenazelerin kimsesizler mezarlığına gömülmesi” kararını çıkartıyorlar!

Vahşette sınır tanımadıkları gibi, zulümde, riyada, yalanda da sınır yok. Aylardır kurşun ve bomba sağanağı altında tuttukları, katlettikleri, evlerinden-yurtlarından ettikleri insanlara, “sizi daha iyi yerlerde oturtacağız” diyerek adeta dalga geçiyorlar. “TOKİ göreve” manşetlerini atıyor yandaş medya. Ellerini ovuşturuyor akbabalar... Polis ve askerden sonra, sıranın kendilerine gelmelerini bekliyorlar.

Devlet, Kürt halkına karşı topyekün bir saldırıya geçmiş durumda. Bir yandan savaşı alabildiğine tırmandırırken, bir yandan da “kentsel dönüşüm”, ilçelerin il yapılması, insansızlaştırılmış turizm alanları vb. ile hem Kürtleri asimile etme planlarını devreye sokuyor, hem de yeni kar ve rant alanları yaratıyorlar.

Sayfa 2’de sürüyor

Topyekün saldırıya karşı

TOPYEKÜN DİRENİŞİ!

Topyekün saldırıya karşı TOPYEKÜN DİRENİŞİ!

Devletin topyekün saldırısı sadece Kürt halkına dönük değil. İşçi ve emekçiler de “torba”larla saldırı sağanağı altında. Ocak ayının son günlerinde yine bir “torba” yasa ile “ulusal istihdam stratejisi”nin önemli bir parçası olan “özel istihdam büroları” meclisten geçti.

Bilindiği gibi “ulusal istihdam stratejisi” AKP hükümetinin 2011 yılından itibaren yaşama geçirmeye çalıştığı, fakat yükselen tepkilerden dolayı tam olarak başaramadığı bir saldırı stratejisidir.

Bu stratejinin dört ayağı bulunuyor: Taşeron sistemi, esnek çalışma, kiralık işçi büroları ve kıdem tazminatının kaldırılması. Taşeron ve esnek çalıştırmada önemli bir yol aldılar. Fakat “özel istihdam büroları” adını verdikleri kiralık işçi büroları ve kıdem tazminatının gaspı konusunda istediklerini bugüne kadar gerçekleştiremediler. Şimdi her iki konuda da atağa geçmiş durumdadılar.

Kiralık işçi bürosu olarak zaten kurulmuş olan 451 şirket, ruhsat almak için yasayı bekliyor. Bunlara yeni şirketler de eklenecektir. İşçiler, bu şirketlere başvurmadan hiçbir işe giremeyecekler. Şirket, işçiyi kiralayıp istediği işyerine gönderecek. İşçinin itiraz etme hakkı yok! Gittiği yerde pazarlık yapma şansı yok! Ve tabii işgüvencesi, sendika, grev gibi hakları da yok!

Patron, işçiye dair hiçbir yükümlülük altına girmeden, onu istediği gibi çalıştırabilecek. İsteddiği zaman da atabilecek. Böylece patronlar da, kiralama şirketleri büyük karlar elde edecekler. Daha önemlisi, işçileri bir sınıf olmaktan çıkarıp, tek tek bireyler haline; alınıp-satılan bir köle haline getirmek istiyorlar.

Yıllardır dillendirdikleri kıdem tazminatını gaspetmek için de harekete geçmiş durumdadılar. Önümüzdeki aylarda bu doğrultuda yeni yasalar çıkarmayı planlıyorlar. Ekonomik kriz arttıkça, krizin yükünü işçi ve emekçilerin sırtına yıkmak için her şeyi yapacaklar. “Uluslararası istihdam stratejisi” burjuvazinin kriz koşullarındaki “sopa”sidir. Bu “sopa”yı ellerinden almak, bir kez daha “krizin faturasını çıkaranlar ödesin” diyerek şalterleri indirmekten, alanları zaptetmekten geçiyor.

Sendikalar kıdem tazminatının gaspını “genel grev nedeni” sayacaklarını yıllar önce duyurmuşlardı. Fakat son gelişmeler üzerine harekete geçmiş değiller. En az onun kadar ciddi bir saldırı olan “kiralık işçi büroları”na karşı ise, hiç birşey yapılmıyor. Oysa sınıfın yüz yıllık kazanımları gaspediliyor. İşçi sınıfı tabandan bir basınç yaratmadıkça, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikaları harekete geçirmek ve bu saldırıyı

püskürtmek mümkün olmayacaktır!

* * *

AKP hükümeti, başta Kürt halkı olmak üzere, işçi ve emekçilere çok yönlü ve çok büyük bir savaş açmıştır. Bir yandan Suriye’de, Irak’ta kaldırdığı taşlar ayağına düşmüş ve bir bütün olarak dış politikası iflas etmiştir; diğer yandan derinleşen ekonomik krizin sonuçları ile karşı karşıya. Bunlarla baş edebilmenin yolu olarak da içeride saldırının dozunu iyice arttırmıştır.

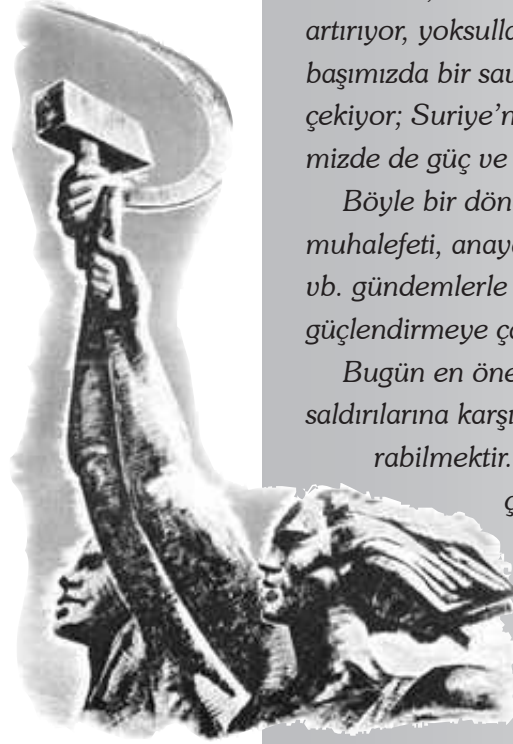
Tam da böyle bir dönemde “başkanlık sistemi” yeniden gündemdedir. Bu, Erdoğan’ın kişisel arzusu olduğu kadar, sırtını dayadığı kesimlerin daha fazla kar hırsı ve toplumu tümünden zapt-ü rapt altına alma istemidir. Erdoğan’ın başkanlık modeli olarak Hitler Almanyası’nı örnek göstermesi boşuna değildir. Keza kaymakamlarla yaptığı toplantıda, “mevzuatı bir kenara bırakın” sözleri, faşizmin kendi kurallarını bile çiğneyen keyfi yönetim olduğunun itirafıdır. Ve esasında yapılmakta olanların ikrarıdır.

Öyle ki, “çocuklar ölmesin” diyen Ayşe öğretmen hakkında soruşturma açılmakta, bunu yayınlayan programa ve kanala cezalar yağdırılmakta, “savaş dursun” diye sadece bir bildiriye imza atan akademisyenler gözaltına alınmaktadır. “Cumhurbaşkanına hakaret”ten içinde çocuk yaşta olanların da bulunduğu yüzlerce kişiye davalar açılmıştır.

Buna karşın “savaşa hayır” diyenlere “kan banyosu yaptırma” tehdidini savuran mafya lideri, Kürdistan’da çocuk-kadın demeden insanları katleden caniler, ellerini-kollarını sallayarak dolaşmaktadır.

Kanunlar onlar için değil, işçi ve emekçileri sömürmek, ezilen halkları baskı altında tutmak için çıkarılıyor. Ve daha rahat yönetebilmek için, ulusal-mezhepsel ayrımlar kışkırtılıp birbirine düşürülüyor.

Bu oyunu bozalım! Devletin topyekün saldırısına topyekün direnişle karşı duralım! Bu saldırı sağanağını ancak her ulustan ve mezhepten işçi-emekçi tüm halkın birleşik mücadelesi ile durdurabiliriz!

Okurlara...

Merhaba,

Çok boyutlu bir saldırı sağanağı altındayız. Kürt illerinde devlet vahşi bir terör estiriyor.

Diğer taraftan kıdem tazminatını gaspetmek, işçileri kölelik koşullarında çalıştırmak, işçi kadınları güvencesiz çalışmaya mahkum etmek için, yasalar çıkartılıyor.

Dahası, ekonomik kriz her geçen gün etkisini artırıyor, yoksullaşma derinleşiyor. Üstelik yanıbaşımızda bir savaş, her gün bizi daha fazla içine çekiyor; Suriye’nin radikal islamcı çeteleri, ülkemizde de güç ve örgütlülüklerini artırıyorlar.

Böyle bir dönemde AKP hükümeti ve düzen muhalefeti, anayasa değişikliği, başkanlık sistemi vb. gündemlerle kitleleri oyalayıp, rejimlerini güçlendirmeye çalışıyor.

Bugün en önemli görev, devletin topyekün saldırılarına karşı güçlü bir direniş odağı oluşturabilmektir. Yaşam hakkımızı savunmak,

çalışma koşullarımızı düzeltmek için, üzerimizdeki baskı ve terörü durdurmak için, kararlı ve militan bir mücadeleyi yükseltmek dışında seçeneğimiz yoktur.

Daha güçlü bir örgütlülük, daha büyük direnişler, daha kitlesel hareket...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

48. Sayıda

3	Cenazelerle birlikte çürüyen insanlık
5	Sultanahmet'te patlayan bombalar
	Devletin yeni asimilasyon planları
6	Grev ve direnişleri büyütelim
7	Kaza değil cinayet
8	Kıdem tazminatına yine saldırı
10	Ablukaya Diyarbakır'dan bakmak
11	Savaş karşıtı akademisyenlere baskı
12	HDP 2. Kongresi
14	Geçmişten geleceğe yürüyüşümüz sürüyor
16	Cenevre görüşmeleri
18	Haziran mahkemelerinde katiller aklanıyor
19	CHP kurultayı
20	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
23	Ekonomik kriz derinleşiyor

Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, o ülkede insanların nasıl öldüğüne bakın” diyor yazar Albert Camus.

Kürdistan’da yaşananlara bakınca, bu söz bile yetersiz kalıyor. Çünkü sadece “nasıl öldükleri” değil, öldükten sonra bile nasıl bir muamele gördükleri, yaşanan vahşeti anlatmaya yetmiyor. Nazi Almanyası’nda görülecek türden bir vahşetle karşı karşıyayız.

Günlerdir Cizre’de bir evin bodrumunda, aralarında yaralıların da olduğu 30 kişinin birer birer ve sonunda hep beraber katledilişlerini izliyoruz. Bir türlü onlara ulaşamayan ambulans-

da izin verilmiyor. Elllerinde bir sopanın üzerine bağladıkları beyaz bir bezle binaya ulaşmak isteyen ailelere yine kurşun yağdırılıyor. Daha önce sokakta bırakılan cenazeleri almak için aralarında Faysal Sarıyıldız’ın da bulunduğu kitleye ateş açıldığı gibi...

Milletvekilleri, İçişleri Bakanlığı binasında açlık grevi yapıyor. Avukatlar AHİM’e başvuruyor. Hepsi kör ve sağır! Demokrasi ve insan hakları şampiyonu Avrupa’dan tık yok! Utanmadan “yeterince delil olmadığı”nı söylüyorlar. **Cenazeler orta yerde dururken, bir binada 30 kişi günlerce ambulans beklerken “delil” isteniyor!..**

şekilde anılıyor. Türk egemenlerinin Kürt halkına karşı vahşi saldırıları da ‘90’lı yıllardan beri “kirli savaş” olarak adlandırılıyor.

Bugün yine kirli savaşın en vahşi uygulamaları ile karşı karşıyayız. **‘90’lı yılları aşan bir şekilde aylarca sokağa çıkma yasakları, tank ve toplarla sokakların zaptedilmesi, bomba ve kurşunlarla evlerin taranması, insanların “keskin nişancılar” tarafından hedef alınarak öldürülmesi, cenazelerin günlerce sokaklarda bırakılıp yakınlarına verilmemesi...** 2016 Türkiye’si’nin tablosu budur.

Cenazelerini alabilmek için ailelerin açlık grevi yaptığı belki de ilk ülkeyiz. Diyarbakır’da aileler günlerce açlık grevi yaptılar. Cenazelerini almak için vali ve savcıyla görüştüler. Diyarbakır Valisi, “*yapabileceğim tek şey, cenazeyi alacaklara güvenlik güçlerinin ateş etmeyeceğini söylemektir*” oldu. Savcı ise, ailelerin içinden ölümlerin olması durumunda devletin sorumlu olmadığına dair bir kağıt imzalatmaya kalktı.

Yani devletin valisi, savcısı, ailelerin can güvenliğini garanti edemiyorlar. Aileler, ölümü göze alarak cenazelerini almaya gittiklerinde, güvenlik timinin başındaki kişinin “*Valilik kararı bizi bağlamaz*” yanıtıyla karşılaştılar ve cenazelerini alamadılar.

Sadece Diyarbakır’daki aileler değil, sokağa çıkma yasaklarının bulunduğu her yerde bu sözleri duydular. Cizre’de abluka altındaki binaya ulaşmak isteyen sağlıkçılar da “Bakanlık bizi bağlamaz” duvarıyla karşılaştı. **Bu vahşi savaş yürütenler, kendilerini yasaların ve her tür mevki sahibinin üzerinde gördüklerini ve emirleri onlardan değil, başka yerlerden aldıklarını net biçimde ortaya koyuyorlar. Bu durum, yürütülen savaşın ne denli kirli ve kurlsız olduğunu çok somut biçimde gösteriyor.**

“Kürde ölmek de yasak”

Diğer yandan fiili duruma yasal kırıflar hazırlama işi de hükümete, bürokratlara düşüyor. Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliği’nde yapılan ani bir değişiklikle, “*ailelerin can güvenlikleri olmadığı için morgdan almadığı cenazelerin, kimsesizler mezarlığına gömülmesi*” gibi, son derece insanlıkdışı

Cenazalarla birlikte çürüyen insanlık...

Bugün yine kirli savaşın en vahşi uygulamaları ile karşı karşıyayız. ‘90’lı yılları aşan bir şekilde aylarca sokağa çıkma yasakları, tank ve toplarla sokakların zaptedilmesi, bomba ve kurşunlarla evlerin taranması, insanların “keskin nişancılar” tarafından hedef alınarak öldürülmesi, cenazelerin günlerce sokaklarda bırakılıp yakınlarına verilmemesi... Cenazelerini alabilmek için ailelerin açlık grevi yaptığı belki de ilk ülkeyiz. 2016 Türkiye’si’nin tablosu budur.

ları, sağlık ekiplerini duyuyoruz. Sağlık Bakanlığı’nın, en eskisinin 3 yaşında olmasıyla övündüğü 5 bine ulaşan ambulans filosundan bir tanesi bile, ne hikmetse o binaya ulaşamıyor! Bakan, basın toplantısında, binanın kilometrelerce uzağında bekleyen sağlık ekibine telefonla bağlanıp naklen yayın yapıyor. Telefondaki, hemşire olduğu söylenen kadın, binaya her yaklaşma girişimlerinin havan topu ile engellendiğini söylüyor. Bakan da, “*bak görüyorsunuz, içerden ateş açıldığı için ambulanslar gidemiyor*” diyor, herkesin gözünün içine bakarak. Yalan ve demagojide, yüzüstüce çarpıtmakta sınır yok!

Binadakilerle sürekli irtibat halinde olan HDP Şırnak milletvekili Faysal Sarıyıldız, ambulansların yaklaşmasına polis ateş açarak izin vermediğini her defasında anlatmasına rağmen, bu yalanları temcit pilavı gibi önümüze sürüyorlar. Sarıyıldız, Seyit Rıza’nın idama giderken söylediği gibi “*ben bunların yalanlarıyla baş edemedim*” diyor.

“Geçtik ambulansı, sağlık ekiplerini, ailelerine izin versinler, onlar sırtlarına alıp çıkarır çocuklarını” diyorlar, onlara

Ve bekleyişin 8. gününde, son telefon görüşmeleri, çılgınlarla kesiliyor. O günden sonra bir daha haber alınamıyor. Günlerdir binanın etrafını kuşatan zebaniler, belli ki içeri girip kurşun yağdırıyorlar.

AKP’si, ABD’si, AB’si, emperyalistler ve işbirlikçileri hep birlikte gerçekleştiriyorlar bu katliamı. Kürt il ve ilçelerinin sokaklarında cenazelerle birlikte insanlık çürüyor...

Kirli ve kurlsız savaş

Savaşın da bir hukuku, bir ahlakı vardır. Ülkeler arasında savaşlarda cenazeye saygı gösterilir. Örneğin Çanakkale Savaşı’nda cenazelerin kaldırılıp gömülmesi için, savaşa gün içinde ara verildiği, taa Avusturalya’dan gelen aileye cenazesini vermek için nasıl bir çaba içine girildiği övgüyle anlatılır.

Ama “kirli savaş”ta diğer savaşların kuralları da uygulanmaz. O, kirli ve kurlsız bir savaştır.

Amerika’nın Vietnam işgali sırasında halka karşı yapılan vahşi uygulamalar, “kirli savaş” olarak nitelendirildi. O günden bu yana işgal güçlerinin ezilen halklara karşı yürüttüğü savaş bu

bir karar çıkartıldı. Yeni yönetmelik maddesine göre, *"kimliği tespit edilmiş olsa bile yakınlarının üç gün içinde almadığı cenazeler, belediye veya devlet makamlarına teslim edilip gömülecek"*! Sanki aileler cenazelerini kendi istekleriyle almıyormuş gibi...

Cenazesini alamayan bir babanın söylediği gibi *"Kürde ölmek de yasak"*! Direnen Kürt halkının cenazesinden de korkuyorlar! O cenazenin yüzbinler tarafından sahiplenip törenlerle gömülmesinden büyük bir rahatsızlık duyuyorlar! Yapılacak otopsilerle nasıl öldürüldüklerinin açığa çıkmasından çekiniyorlar!

Ama ne uyguladıkları vahşet, ne yasakları ve yasaları, direnerek şehit düşenleri unutturabilir. 12 Eylül yıllarında olduğu gibi alel-acele *"kimsesizler mezarlığı"*na gömseler de, aslında halkın kalbine gömüldükleri gerçeğini değiştirebilir. Onlar halkların kurtuluş savaşında yaşarken, onları katleden cellatlar asla affedilmezler! Kalan ömürlerini hep bu korkuyla geçirirler. *"Vietnam sendromu"* adı verilen bir hastalığın pençesinde kıvranıp dururlar.

Ölümü göze alanları kimse yenemez!

Aylardır süren faşist ablukada resmi rakamlara göre, bugüne dek yaklaşık bin kişi öldü. Bunların 59'u çocuk! Ama egemenler kana doymuyor.

Bu vahşi savaşı başlatmadan önce yaptıkları toplantıda 10-15 bin civarında ölü, bir o kadar yaralı olacağı, 200 bin insanın göçeceği belirlenmiş zaten. Adına *"çökertme operasyonu"* dedikleri bu saldırıyı bir yıl önce MGK toplantısında planlamışlar!

En iyi bildikleri şeyi, öldürmeyi yapıyorlar bir kez daha. Fakat yine kazanamayacakları bir savaşı sürdürüyorlar. Çünkü **o hendeklerin ve barikatların arkasındaki gençler, ölümü göze almış durumdalar.** Tarih, ölümü yenenleri kimsenin yenemediğini gösteren sayısız örneklerle dolu. Ona bir yenisi daha ekleniyor.

Demokratik Toplum Kongresi DTK'nın eşbaşkanlığını yapan Hatip Dicle, 16 Ocak 2016 tarihinde Hürriyet gazetesine verdiği röportajda şunları söylüyor: *"Ben hendeğin arkasında kilerle görüşen, İmralı Heyeti'nden biriyim... Cizre'deki o gençlerle görüştüğümüzde bize şunu anlattılar: 'KCK operasyonlarından bu yana Cizre'de genç bırakılmadı. Bizi birkaç yıl cezaevinde tuttular. Çıktık, her şey aynı. Her gün operasyon, yine tutuklama. Biz artık burada öleceğiz, biz artık cezaevine girmek istemiyoruz. Çünkü yaşananların acısını çeken biziz."*

Bu gençlerden bir olan 21 yaşındaki İsa Oran, 9 Eylül Üniversitesi'nde okuyordu. Üniversitede stand açtığı için defalarca gözaltına alındı, hakkında dosyalar açıldı. Üniversiteden ayrıldı ve Diyarbakır'a döndü. Aylarca sokağa çıkma yasağı uygulanan Sur'da ölümüne savaştı. Tıpkı kendisiyle birlikte şehit düşen Mesut ve Ramazan gibi...

Geçtiğimiz aylarda cesedi bir polis aracının arkasında sürüklenen Hacı Birlik gibi, **çoğu 90'lı yıllarda çocuktular. Köyleri yakıldı, toprakları hayvanları ellerinden alındı, başka il ve ilçelere göç ettirildiler. Başlarını sokabildikleri bir evin içinde tıktık tıktık yaşamak zorunda bırakıldılar.** Çoğu işçi oldu çocuk yaşta. Ya mevsimlik işçi ya da inşaat işçisi olarak en ağır işlerde karın tokluğuna çalıştılar. Burada da ölüm yakalarını bırakmadı. Kimi zaman kamyon kasalarında yollara savruldu, kimi zaman lüks sitelerin, AVM'lerin inşaatlarında düşüp öldüler, sakat kaldılar.

Şimdi bu gençler savaşıyor hendek başlarında, barikat arkalarında... '90'lı yılların "taş atan çocukları"dır, elde silah savaştan ve ölenler... Gittikleri yerlerde uğradıkları sömürü ve baskıya başkaldırıdır bu. Yıllar yılı içlerinde biriken öfke ve kinin patlamasıdır. "Biz burada öleceğiz" dedirten kararlılık, bunun eseridir. Bugün top ve kurşun sesleri arasında büyüyen çocuklar da, yarın karşılarına birer gerilla olarak dikilecektir.

Üstelik bir de devletin yerel idarelerinin baskısı, şoven grupların saldırılarıyla karşı karşıya kaldılar. Kürt ve yoksul oldukları için horlandılar. Buna itiraz ettikleri zaman, polis copuyla, gazıyla karşılaştılar, gözaltına alındılar, tutuklandılar.

İçlerinden daha *"şanslı"* olan çok az bir kısmı, okuma olanağını da buldu. Tıpkı İsa Oran gibi. Fakat haksızlığa karşı çıktıkları her yerde olduğu gibi, üniversitelerde de baskıyla karşılaştılar. Yaşadıkları sorunların nedenlerini araştırdılar, okudular, tartıştılar. **Halkların ayaklanmalarıyla coştular, en çok da Rojava'daki gelişmeler, onları umutlandırdı, kendilerine ve halkına güvenlerini arttırdı.**

Şimdi bu gençler savaşıyor hendek başlarında, barikat arkalarında... '90'lı yılların "taş atan çocukları"dır, elde silah savaştan ve ölenler... Gittikleri yerlerde uğradıkları sömürü ve baskıya başkaldırıdır bu. Yıllar yılı içlerinde biriken öfke ve kinin patlamasıdır. *"Biz burada öleceğiz"* dedirten kararlılık, bunun eseridir.

Rüzgar eken fırtına biçer! Bugün top ve kurşun sesleri arasında büyüyen çocuklar da, yarın karşılarına birer gerilla olarak dikilecektir. Hacı gibi, İsa gibi...

Böyle gençlere sahip bir halkı *"çökertmek"* mümkün mü?

Tersten sorarsak; **cenazelerden bile korkan, onlara zulmeden, ailelerine küfür ve kurşun yağdıran bir grubun ve onların arkasındaki kesimin, bu savaşı kazanma şansı var mı?**

* * *

Hatip Dicle sözkonusu röportajta Sur'dan duyduğu top seslerini kastederek *"O top sesleri gelirken uyumaya utanıyorum"* diyor. Sadece Kürt halkının mücadelesinin yanında olanlar değil, insani değerlerini yitirmemiş herkes yaşananlar karşısında gülmeye, yemeye, uyumaya utanıyor! Bu vahşeti durdurmak için birşeyler yapmaya çalışıyor.

Çünkü biliyor ki, **bunları görüp de susan, tepki göstermeyen, çürümeye mahkumdur. Sokaklarda çürüyen cesetler değil, insani değerlerdir.**

Bir ulusu ezen bir ulus, nasıl özgür olamaz ise; ezilen halklara uygulanan şiddet karşısında susan, görmezden gelen bir halk da çürür ve felakete sürüklenir. Ayşe öğretmeniyle, akademisyenleriyle, işçisi-memuruyla kirli savaşa karşı sessiz kalmayacağını gösteren bu halk, buna izin vermeyecektir.

Sultanahmet'te patlayan bombalara karşı savaş karşıtlığını yükseltelim

"Canlı bomba" kılığına bürünmüş IŞİD saldırganlığı, bu defa Sultanahmet Meydanı'nda patladı. 2013'te Reyhanlı'da, 2015'de Diyarbakır, Suruç ve Ankara'da... şimdi de 12 Ocak 2016'da Sultanahmet'te...

Kitlenin içinde patlayan bombaların amacı, bir katliam gerçekleştirmekle sınırlı değildir. Daha büyük amaç, kitlelere korku ve gözdağı yaymaktır. Mitingde patlayan bir bombanın ardından, mitinglere katılımı düşürmek; merkezi noktalarda patlayan bombaların ardından merkezi yerlere gitmeye, toplu taşıma araçlarına binmeye dahi kitlesel korku ve panik oluşturmaktır.

Ve devletin her adımı, bu hedefi pekiştirmektedir. Devlet çoğu zaman bombanın patladığı alanlara ambulansın ulaşmasını bile geciktirmektedir. Saldırının gerçekleştiği anda, devletin en hızlı adımı yayın yasağı getirmek, olayın tartışılmasını, sorgulanmasını engellemektir. Bombalı katliam saldırılarının hiçbirinde gerçek bir soruşturma yapılmamış, gerçek failer asla araştırılmamıştır. Devlet, bombayı patlatan ve zaten ölmüş olan katilleri "yakaladığını" iddia edecek kadar pervasızdır, ancak bu kişilerin arkasındaki radikal islamcı terör çetesi ortaya çıkarmak için somut adım atılmamaktadır. Hatta "kokteyl terör" türü ifadelerle, gerçek katilleri korumakta, hedef şaşırtmaktadır.

AKP hükümetinin Suriye'de savaşan radikal islamcı terör örgütlerine her türlü yardımı yaptığı, askeri destek sağladığı, Türkiye topraklarını bu örgütlerin lojistik üssü haline getirdiği, petrol ticaretinden silah sevkiyatına kadar çeşitli biçimlerde ilişki kurduğuna ilişkin bilgi ve belgeler, Avrupa ve ABD basınında, Rusya'nın yaptığı açıklamalarda vb sayısız defa yer almıştır.

Türkiye'de Adıyaman'daki çay ocağından İstanbul-Bağcılar'daki tarikat binalarına kadar IŞİD'in bütün örgütlenme ve faaliyet alanları devlet tarafından bilinmektedir. Suriye'den giriş yapan bütün çeteci katiller ve Türkiye'den Suriye'ye savaşmaya giden bütün IŞİD'liler, devletin kaydı ve bilgisi dahilindedir.

Ancak tablo bu kadar aleni olmasına rağmen, devlet IŞİD katliamlarında hedef şaşırtmaya, dikkatleri dağıtmaya çalışmaktadır.

ODTÜ'de okulunu, eğitim hakkını ve geleneklerini savunan öğrenciler, Kürt illerindeki pervasız saldırıların durması talebiyle imza toplayan akademisyenler, MIT tirlarının radikal islamcı çetelere silah taşıdığını ifşa eden gazeteciler, bir magazin programına bağlanarak Kürt illerindeki vahşeti anlatan Ayşe öğretmen, doğrudan Erdoğan tarafından hedefe çakılmaktadır. HDP binaları, dergi büroları basılmakta, devrimci-demokrat kesimler üzerinde baskı ve terör yoğunlaştırılmaktadır. Ev infazları giderek artmaktadır. Bırakalım miting yapmayı, en küçük bir protesto gösterisi bile devletin pervasız saldırısına maruz kalmaktadır. Kürt illerinde aylardır vahşi bir terör estirilmekte, tanklarla Kürt kentleri yerle bir edilmekte, 3 aylık bebekler, siviller evlerinin önünde katledilmekte, gençlerin cansız bedenleri sokaklarda çürümeye terk edilmektedir.

AKP hükümeti, Kürdistan'da kirli savaşı, bölgede

ise emperyalist savaşı tırmandırmak için her adımı atıyor. Rus uçağının düşürülmesi, Irak-Başıka kampına asker gönderilmesi, Suudi Arabistan ile birlikte savaş çıkırtkanlığının artırılması gibi adımlar, Suriye savaşına daha aktif dahil olmak için atılan adımlardır. Sultanahmet'teki IŞİD saldırısı da bunun devam niteliğindedir. Alman turistlerin hedef alındığı bu saldırı, hem Almanya'nın Suriye savaşındaki rolünü meşrulaştırmakta, hem de AKP hükümetinin Suriye savaşına girmesi için bahane oluşturmaktadır. Tıpkı Paris saldırılarının ardından Fransa'nın Suriye'yi bombalamaya başlaması gibi, Erdoğan da Suriye'de aktifleşmek için zemin oluşturmaya çalışmaktadır.

Ancak bu çabaları boşunadır. Bölgemizde emperyalist savaşa, Kürdistan'da kirli savaşa karşı mücadeleyi yükselterek, bütün bu hesapları boşuna çıkarmalıyız. AKP'nin savaş çıkırtkanlığına karşı yapılacak tek şey, savaş karşıtı hareketi güçlendirmektir.

13 Ocak 2016

Kürt halkına dönük aylardır süren vahşi saldırılar, katliamlar devam ederken, hükümet tarafından arka arkaya yeni planlar açıklanıyor. Kürt il ve ilçelerinde düzenlemeden, TOKİ ile rant vurgununa ve son olarak yerle bir edilen Diyarbakır'ın Sur ilçesinin İspanya'nın Toledo'su yapılacağına kadar bir dizi "yenilik" sıralanıyor. 33 maddelik "master planı"ndan söz ediliyor. Emperyalist ağababaları gibi, bir yandan bombalayıp bir yandan "yeniden inşa" denilerek, yandaşlara rant kapısı yaratılıyor. Diğer yandan, toplumda artan tepki, "biz eskisinden daha iyi yapacağız" diyerek yatıştırmaya çalışılıyor. Göçe zorlanan halka yardım yapılacağı, daha iyi evlerde oturtulacağı gibi yalanlar sıralıyorlar.

"Kentsel dönüşüm" bilindiği gibi yıllardır metropollerde emekçi semtlere dönük bir saldırı olarak yürütülüyor. Söz konusu Kürt bölgesi olunca, asıl mesele bölgenin tarihi, kültürel, demografik yapısını değiştirerek, Kürtlerin ulus olma özelliğini yoketme çabası öne çıkıyor. Türk egemenlerinin yaklaşık yüz yıldır çeşitli biçimlerle sürdürdüğü bu çaba, şimdi topyekün bir saldırı programıyla en üst seviyeye çıkarılıyor.

Bugüne dek Kürdistan'daki il düzenlemeleri ve bunların sınırının belirlenmesi, tamamen Kürtlere karşı yürütülen saldırının bir parçası olarak şekillendi. Yakın tarihimizde bile bunun örneklerini görmek mümkün. Şırnak, 1990'lı yıllarda yürütülen kirli savaşın merkezi yapılmak için il haline getirildi. Keza Batman da yükselen ulusal hareketi bastırmak ve daha iyi kontrol edebilmek için il yapılmıştı. Böylece Siirt'ten iki ayrı il çıkarıldı.

Devletin yeni asimilasyon planları

sokağa polis noktası oluşturma girişimi başlamıştır. Sur'da sağlık ocağının yıkılıp polis karakolu yapılacağı duyurulmuştur. Ve bunlar, askeri saldırılarla bir arada yürütülmektedir.

"Kentsel dönüşüm" egemenler açısından bir yandan önemli bir rant kapısıdır. Başta inşaat olmak üzere ekonomiyi canlandırma çabasıdır. Bununla birlikte metropollerde emekçi semtlerin kültürel, tarihsel, sosyal dokusunu bozma ve buralardaki devrimci faaliyetleri kesintiye uğratmayı nasıl hedeflediyse; Kürt illerinde de direnişleri bitirme ve halkı asimile etme politikasının bir parçası olarak devrededir.

'90'lı yıllarda köylerinden zorla göç ettirilen Kürtler, şimdi sığındıkları ilçelerden, illerden göçe zorlanarak, "kentsel dönüşüm" için alan düzleniyor.

Ancak bunun o kadar kolay olmayacağı bellidir. Emekçi semtlerde direnişlerle karşılanan "kentsel dönüşüm" Kürt halkı tarafından da kabul edilmeyecek ve bu alanlar yeni bir direniş odağı haline gelecektir.

Şimdi gündeme getirilen Hakkari'nin Yüksekova'ya taşınması ve Cizre'nin il yapılması planları da aynı amaca

hizmet ediyor. Çünkü Yüksekova, son yıllarda halk hareketinin en yüksek olduğu ilçelerden biridir. HDP ve önceli partilere en fazla oyun çıktığı yerdir aynı zamanda. Cizre ise, hem 90'lı yıllarda, hem de bugün direnişin merkezi durumundadır. Son operasyonlarda da buralara büyük bir saldırı düzenlenmiştir. Şimdi il yapılarak, saldırılar sistemli hale getirilmek isteniyor. Başta asker ve polis olmak üzere devlet kurumlarının daha iyi örgütlenmesiyle denetim altına alınmaya çalışılıyor. Zaten şimdiden neredeyse her

GREV VE DİRENİŞLERİ BÜYÜTELİM!

Geçtiğimiz ay yeni bir yıla girdik. Yeni yılın çetin geçeceği, sınıf mücadelesinin daha bir keskinleşeceği şimdiden belli oldu. Zaten daha yeni yıla girmeden, devlet Kürt halkına savaş ilan etti. Bölgemizde süren emperyalist savaşın dozu yükseldi. Emperyalist savaşa paralel bir şekilde işçi ve emekçilere dönük saldırılar arttı. Bu saldırılar karşısında, direniş ve eylemler de yükseldi.

2015 yılı, fiili grevler yılı olmuştu. Türk Metal'in örgütlü olduğu işyerlerinde kendiliğinden kopan "metal fırtınası", fiili meşru eylemler dönemini başlattı. Yıla damgasını vuran da bu eylem oldu. 2016 yılının, açılan bu yoldan yürünerek daha büyük eylemlere sahne olacağı, yılın ilk ayındaki gelişmelerle ortaya çıktı.

Fiili grevler yılı

Bursa Renault fabrikasında başlayan fiili grev, önce Tofaş'a oradan Türk Metal'in örgütlü olduğu bütün işyerlerine sıçradı. **Yüze yakın fabrikada onbinlerce işçi üretimi durdurarak akın akın Türk Metal sendikasıyla istifa etti.** Başlıca talepleri, Türk Metal sendikasının gitmesi ve kendi temsilcilerini seçmeleri idi.

Nisan'da başlayıp Temmuz'a kadar süren fiili grev süreci, işçi sınıfı mücadelesine büyük bir deneyim bıraktı. **Yasalara rağmen fiili mücadele dönemini başlattı. Tıpkı '80 darbesinden sonra "bu yasalarla grev olmaz" diyen işbirlikçi sendikacılara Netaş işçilerinin grevle yanıt vermesi gibi...**

Kuşkusuz "metal fırtınası" bir birikimin üzerine patlak verdi. 2015 yılı Şubat ayında Kayseri'de Boydak'a bağlı fabrikada binlerce ağaç işçisi üretimi durdurmuş, ücretlerine yüzde 20 zam alarak eylemlerini bitirmişlerdi. Ardından ücretlerini alamayan veya sendikalaştıkları için işten atılan bir çok işyerinde işçiler, üretimi durdurarak karşılık verdiler. Antalya Akdeniz Üniversitesi Hastanesi'ndeki inşaatta çalışan işçiler ve TKG otomotiv işçileri kendilerine verilen zam sözünün tutulmaması üzerine, Bursa ve Sakarya'daki 3 fabrikada üretimi durdurdular. Yozgat ve Kütahya'da özel maden şirketlerinde çalışanlar, İzmir'de DR. Oetker işçileri, Gebze'deki Jokey Plastik işçileri, Bartın'ın Amastra ilçesinde bulunan Hema AŞ'de patronun iki asgari ücret hakkını gaspetmesi üzerine başlayan fiili grev kazanımla sonuçlandı. Hema işçileri daha sonra yeniden greve çıktılar.

Yasalar çerçevesinde hayata geçen grevler de az değildi. Birleşik Metal sendikasının yasaklanan grevi, sağlık emekçilerinin Mart ayındaki genel

Metal işçilerinin fiili grevinden sonra, üretimi durdurma biçimi de mücadeleye eklendi. Hele "metal fırtınası"nın sıcaklığının devam ettiği günlerde, iş durdurma eylemlerine sıkça başvuruldu. İşçilerin sendika arayışları da devam etti. Her sendikalaşma girişimi, işten atılmayı beraberinde getirmesine rağmen, işçiler sendikalaşmaktan geri durmadılar.

grevi, Tanap boru hattında çalışan işçilerin grevi, İzmir'de Rafine Billur Tuz işçileri, Kastamonu'daki SFC Entegre işçileri, Aliağa Petkim işçileri, Çerkezköy OBS'de bulunan Polimer işçileri, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları(TCDD) işçileri, İstanbul Gamak fabrikası işçileri, Rize'deki Çayeli bakır madenleri işçileri, Gebze Trelleborg işçileri greve giden işyerleri oldu. Bunlara **bir de DİSK ve KESK'in Ankara katliamına karşı iki günlük politik grevi ile Aralık ayının son günlerinde Kürt halkına saldırıları protesto etmek için DİSK, KESK ve TMMOB'un düzenlediği politik grevi de eklemek gerekir.**

Yapılan grevlerin bazıları oldukça uzun sürmüş, bazıları ise kısa sürede bitmişti. Mesela SFC Entegre işçilerinin grevi 109. gününden sonra zam ve ikramiyelerin kazanılmasıyla sonlanırken, TCDD grevi 4 saat sürdü. İşçiler 4 saatlik grevle haklarını aldılar. Grevlerin çoğu kazanımla biterken, Gamak ve Çayeli Bakır işletmesinde sıfır zamma denk gelen yüzde 2 gibi komik zamlarla sonlandı.

Çeşitli illerde inşaat işçileri, Sincan OBS'deki Termikel işçileri, İstanbul Tersanesi'nden Elkom işçileri, Iğdır'da FG tekstil işçileri, Ağrı, Antep, Zonguldak'ta taşeron temizlik işçileri, Sokak Tv işçileri, MEDAŞ arıza biriminde çalışan işçiler, Kırşehir ve Nevşehir'deki şantiyelerde çalışan taşeron karayolu işçileri, Mersin Anadolu Cam işçileri, Sefaköy Bayteks nakış işçileri, Manisa İmbat maden işçileri, Kartal'da bulunan Anadolu Adliye işçileri, Sivas demir çelik işçileri düşük ücretler, iş cinayetleri, işten atma gibi nedenlerle başlattıkları direnişlerini haklarını alarak sonlandırdılar. TPAO'da çalışan 350 taşeron işçisinin işten çıkarılacağına açıklanması üzerine işçiler Batman, Diyarbakır, Adıyaman'daki kuleleri işgal ettiler.

Koç Holding'e bağlı Divan Turizm AŞ işçileri,

Pendik'te havuz kaplama malzemeleri üreten SeraPool işçileri, Ankara Çankaya Belediyesi'nde taşeron şirkette çalışan işçiler, Türk Metal'den Birleşik Metal sendikasına geçen Enpay işçileri, İzmir'de Kubilay boya işçileri, İstanbul'da Santa Farma, Düzce'de Nero Plastik, Tuzla'da Pamsan Klima, İzmir'de Kocaer Haddecilik, Gebze'de Hleks Gıda, İzmir'de SF Deri,

Çorlu'da vatan kablo işçileri, sendikalaştıkları için işten atılan ve direnişe geçen işçilerdi. Bu direnişler büyük oranda bitti. Kimileri işe iade mahkemelerini takip ediyor, kimilerinde uzun çadır direnişleri sendikalar tarafından sonlandırdı, çok az sayıda işyeri sendikalı olarak işine geri döndü.

Kısacası yıl boyunca azımsanmayacak oranda grev ve direnişler yaşandı. Ve bunların büyük çoğunluğu kazanımla sonuçlandı.

Bir yıl içinde neredeyse yurdun dört bir yanında ve hemen her işkolunda bu kadar çok grev, eylem ve direnişin yaşanması, işçi ve emekçilere dönük saldırının ne kadar artığının göstergesidir aynı zamanda.

Artan sömürü ve baskının sonuçları

"Metal fırtınası" Türk Metal çetesine karşı patlak verdi, ancak ağır çalışma koşulları, düşük ücret, idari baskılar da işçileri ayağa kaldırdı. Türk Metal yöneticilerinin bu baskı ve sömürüdeki payı oldukça büyüktü. Metal işçisinin tepkisi, sendikacılar üzerinden sermayeye oldu. Bu durum, sadece metal işçileri için değil, bütün işçi ve emekçiler için geçerlidir.

Kapitalizm vahşi sömürsünü uzun bir süredir taşeron sistemi üzerinden yapmaktadır. Taşeron sistemi 2015'in de gözde sömürü yöntemi olarak devam etti. Uygulanmayan işyeri-işletme neredeyse kalmadı. Diyebiliriz ki, patronlar en büyük azami karlarını taşeron sistemi üzerinden gerçekleştirdiler. En çok iş cinayetinin taşeron sistemi uygulanan yerlerde olması bile, tek başına bu sisteminin ne denli bir sömürü kaynağı olduğunu göstermeye yeter. En çok hak gasplarının yaşandığı, sosyal hakların silindiği işyerleri, taşeron sisteminin uygulandığı yerlerdir.

Seçim döneminde partilerin en büyük vaadi de taşeronu kaldırmaktı. Ki AKP'nin vaadi, kamu kuruluşlarında taşeron sistemini kaldırmaktı, yani özel sektörlerde yine dokunulmayacaktı! Fakat seçimlerin üzerinden aylar geçmesine rağmen, bu adımı bile atmadılar.

Emperyalizmin işbirlikçiliğini yapmaya devam eden AKP hükümeti, savaşın faturasını da işçi ve emekçilere yıkmaya çalışıyor. İşçi ve emekçilerin gerçek ücretleri düşerken, temel

tüketim maddeleri durmadan zam alıyor. Çalışma koşulları ağırlaşıyor. Savaştan kaçıp Türkiye'ye sığınan mülteciler, kayıtdışı ve neredeyse bedava denecek kadar düşük ücrete çalıştırılıyor. Türkiyeli işçi ve emekçilere karşı koz olarak da kullanılıyor.

Öne çıkan mücadele biçimleri

İşçi ve emekçilerin direniş ve grevlerindeki talepler asıl olarak ağır çalışma koşullarına, taşeron sistemine, düşük ücrete, işten atmalara ve iş cinayetlerine dönüktü. İşten atmalara, iş cinayetlerine, verilmeyen ücretlere eylemlerle karşılık verdiler.

En çok başvurulmuş eylem biçimi ise, fabrika önü çadır direnişidir. Çadır, direnişin karargahı olduğu kadar, toplanma merkezidir aynı zamanda. Ama çadır direnişi, diğer eylem biçimleriyle beslenmedikçe etkili değildir. Mesela Jet Ferma Lojistik işçilerinin fabrikayı işgal etmeleri gibi.

Metal işçilerinin fiili grevinden sonra, üretimi durdurma biçimi de mücadeleye eklendi. Hele “metal fırtınası”nın sıcaklığının devam ettiği günlerde, iş durdurma eylemlerine sıkça başvuruldu.

İşçilerin sendika arayışları da devam etti. Sendikalı olmak işten atılmanın en önemli nedeni haline geldi. **Her sendikalaşma girişimi, işten atılmayı beraberinde getirmesine rağmen, işçiler sendikalaşmaktan geri durmadılar.** İşçiler bir yandan sendikalarda örgütlenmeye çalışırken, bir yandan da sendikal değişikliklere yöneldiler. Sendikal değişiklik genelde gangster Türk Metal sendikasıyla başka sendikalara geçişler şeklinde yaşandı. Tofaş, Enpay, Ego, Renault vb gibi.

Yıl boyunca azımsanmayacak şekilde grevler yapıldı. Tabi ki bunların içinde en öne çıkan, metal işçilerinin fiili grevi oldu. Metal işçilerinin işçi sınıfına kattığı esas şey, fiili-meşru eylemlerin önünü açmasıdır. **Grevlerin yasaklandığı, sarı sendikaların grevden kaçtığı bir dönemde, metal işçilerinin grevi oldukça önemli bir yerde durmaktadır.** Bugün her ne kadar fiili grevler azalmışsa da, açılan bu yolda yürünmeye devam edilecektir.

Yeni grev ve direnişlere...

Grev, fiili grev, direniş, işgal vb. bir yıl içerisinde hayli kabarık düzeyde eylemlerle 2015 yılını geride bıraktık. Birçok yerde grev ve direnişler, sokak eylemleriyle birleşti. Bütün bunlara rağmen, nitel bir sıçramadan bahsedemeyiz. Daha çok saldırılara karşı verilen yanıt niteliğindedir. Ama fiili eylem döneminin başlaması, burjuvaziye alabildiğine korkutmayaya yetti.

2015 yılı fiili grevler direnişler yılı oldu, 2016 yılı işçi ve emekçilerin daha kitlesel, militan sokak eylemlerine, fiili ve politik grevlere sahne olmaya adaydır.

“Eşitsizliğin ortadan kalkması için, kapitalizmin ortadan kalkması gerekir. En azından eşitsizliğin minimum seviyeye indirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Gerçek sorun kapitalizmdir” diyor Türkiye'nin en büyük holdingi Koç Holding'in sahiplerinden Ali Koç! Artan işçi eylemleri Ali Koç'u tedirgin ettiği için demokrat-işçi dostu görünmeye çalışıyor. Elbette ki bir patron, “işçi dostu” ya da “eşitlik yanlısı” olamaz. Bu kavramlar, onun sömürsünü azaltan, karını düşüren kavramlardır. Bütün kapitalistlerin tek derdi, işçi sömürsünü ve kapitalizmin devamlılığını garanti altına almaktır.

Patronların artan tedirginliğini kabusa çevirmek için, işçi ve emekçilerin bu sömürü ve soygun düzenine karşı topyekün direnişe geçmesi gerekiyor.

Yine Esenyurt'tan geldi kara haber. Üç işçi kaldı bu defa asansörün altında. Biri 17 yaşında... Gökdelen inşaatında işçiydiler. Fi Yapı'nın lüks rezidans inşaatı, mezar oldu üç işçiye... İnşaat tekelleri daha fazla kar etsin diye, işçilerin cansız bedenleri yığılıyor temellere...

Arkadaşları hep aynı sözleri söylüyor kameralara: “Asansörlerin bakımı hiç yapılmıyor. Kaç kere söyledik. Çok tehlikeli olduğunu biliyorduk. Ama ne yapalım, iş yok, çaresiz çalışıyoruz.”

Daha bir buçuk yıl önce, Eylül 2014'te Torunlar İnşaat'ta gördük aynı cinayeti. 32. kattan düşen asansörün altında kalmıştı 10 işçi. İçlerinde öğrenciler vardı; okul masraflarını çıkarmak için inşaatlarda çalışıyorlardı. İçlerinde ailesini, çocuklarını köyde bırakıp gelenler vardı; üç kuruş ekmek parası kazanmak için...

Mayıs 2014'te Soma'daydı katil. İşçilerin canı ve kanı üzerine kapitalizmin bekasını inşa eden, “iş kazası” maskesi takan katil. İnşaatın 32. katında değildi bu defa, yerin yedi kat altındaydı ölüm. 301'den fazla madenciyi karıştırdı toprağa, kömüre, taşaa...

Ermenek'te madenciler, Esenyurt'ta brandadan kurulmuş çadırlarında yanarak canveren inşaat işçileri, Davutpaşa'da konfeksiyon işçileri, araba kasalarından yollara savrulan tarım işçileri...

AKP hükümetleri döneminde, tam 17 bin işçi can verdi. Dile kolay 17 bin! Yani yılda ortalama 1500 civarında işçi katledildi.

Sadece 2015 yılında ölen işçi sayısı 1730; ölenlerin 18'i 14 yaşından küçük; 45'i ise 15-17 yaş arasında. Yani toplam 63 çocuk, çalıştıkları işyerlerinde katledildi 2015 yılı içinde.

Bu cinayetlerin herbirinde, devlet “halkın” değil, burjuvazinin koruyucusu olduğunu gösterdi, en somut, en yalın haliyle.

Mesela, cinayet noktalarına ambulansla önce polis geldi her defasında. Ölenlerin-yaralıların durumunu tespit ve yardım etmek için değil, geride kalanların tepkisini bastırmak için; bazen sadece silahlı koruma duvarı örerek, bazen doğrudan gaz bombasıyla, tomasıyla saldırarak...

Mahkeme süreçlerinde, patronlar aklandı her defasında. Kitle tepkisinin çok olduğu, eylemlerle hesap sorulduğu durumda bile, birkaç mühendise, ustabaşına sorumluluğu yıkarak patronlar temize çıkarılmaya çalışıldı.

Kimi zaman belli miktarda mali yardımla, ölenlerin ailelerini kandırmaya ve sindirmeye çalışıldı. Kitlesel direniş ve öfke ne kadar büyükse, mali yardım da o düzeyde oldu. Soma'da, yoksul ve çaresiz aileleri etkilemeye yetecek kadar büyüktü, ama Ermenek'te “bir çift lastik ayakkabı”ydı mesela bu “mali yardım; ölen madencinin babasının ayağındaki lastiğin bile yırtık olmasının utancını (devlete ait olan utancı) bastırmak için... Ölen işçilerin çoğunun ailesi, bu lastiği bile göremedi. Yiten canlarının “adaletini” aradıkları mahkemelerde saldırıya uğradılar, tehdit edildiler, acıları katlandı.

Dört bir koldan yüklendiler geride kalanların üzerine... Hesap sorulmasın diye, işçinin pervasızca sömürsü son bulmasın diye... Çünkü kapitalizmde kar, işçinin canından daha kıymetlidir. İşçi sağlığı ve güvenliği için alınacak her önlem, kapitalizmin karından bir parça eksiltilir. Zenginlerin oturması için hazırlanan en lüks rezidans inşaatları, en yoksul işçilerin, en düşük ücrete ve en ağır koşullarda çalışmasıyla inşa edilir.

Ve bizler çıkıp sokaklara hesap sormadıkça, canımızın ve yaşamlarımızın onların kağıt paralarından daha kıymetli olduğunu haykırmadıkça, bitmez bu sömürü, zulüm düzeni; bitmez bu can pazarı!

Kıdem tazminatına yine saldırı

Kıdem tazminatının gaspedilmesi, AKP hükümet programlarının değişmez maddeleri arasında yer alan “**Ulusal İstihdam Stratejisi**”nin, **dört temel saldırı maddesinden biri. (AB raporlarında dayatılan ve 2011 yılında sistemleştirilen bu “strateji”nin dört ayağı, taşeron sistemi, esnek çalışma, kiralık işçi büroları ve kıdem tazminatının kaldırılması.)**

Bu madde, sınıf mücadelesinin direncine çarptıkça geri çekiliyor. Ancak burjuvazinin bundan elde edeceği kar öylesine büyük ve gözkaşırtıcı ki, her fırsatta, mücadelenin geriye düştüğünün görüldüğü her durumda, yeniden gündemleştiriliyor. AKP hükümeti, 2016 yılına yine kıdem tazminatının gaspı hazırlığı ile girdi.

Emperyalistlerin talimatıyla

İşçi sınıfına dönük en şiddetli saldırılar, AKP hükümetleri döneminde gerçekleşti. Dizginsiz ve pervasız biçimde kamu işletmelerinin özelleştirilmesi, diğer saldırıları da beraberinde getirdi. **Kiralık işçi büroları, esnek çalışma, taşeronlaştırma, emeklilik süresinin uzatılması gibi birçok konuda, işçi sınıfına kölece çalışma koşulları dayatıldı. Kıdem tazminatının gaspı da, bu saldırılardan biriydi.**

Tüm bu saldırıların altında, burjuvazinin daha fazla kar elde etme isteği yatmaktadır. Ve bu istek, emperyalist burjuvazinin genel hedefleri ile doğrudan bağlantılıdır. Çeşitli emperyalist kurumlar, birçok defa AKP hükümetine talimatlarını bildirmişlerdi. Birkaç tanesini hatırlatalım.

IMF 1. Başkan Yardımcısı Anne Krueger’in 11 Temmuz 2006 tarihindeki sözleri: “*Asgari ücret düşürülsün, bölgesel asgari ücrete geçilsin. İşsizliğin sebebi yüksek kıdem tazminatlarıdır; kıdem tazminatları düşürülsün. İşten çıkarmalar kolaylaştırılsın.*”

IMF Heyetinin Değerlendirmeleri- 2007: “*Emek piyasasındaki katılıkları gidermek amacıyla atılabilecek adımlar arasında, zorunlu kıdem tazminatı sisteminin rasyonelleştirilmesi ve daha esnek koşullu istihdam uygulamalarına izin verilmesi sayılabilir.*”

OECD 2006 Raporu: “*Kıdem tazminatı istihdam yaratmayı engelliyor.*”

OECD 2007 Raporu: “*Emekli olan çalışanlara kıdem tazminatı ödemesini kaldırın. Emeklilik yaşını 65’e çıkarın, emeklilik gelirini vergilendirin, emeklilerden sağlık sigorta primi alın.*”

Dünya Bankası 2008 Raporu: “*Kıdem tazminatlarını azaltın.*”

Bu konuda sayısız örnek, rapor, açıklama var. Ve burjuvazi, bütün bu dönem boyunca birçok defa kıdem tazminatının kaldırılmasını gündeme getirdi. Her defasında sınıfın yükselen öfkesine çarparak geri adım atmak zorunda kaldı.

Kıdem tazminatı neden önemli

Dünya genelinde yaklaşık 200 yıllık sendikal mücadelenin en önemli başlıklarından birisi, işten çıkarmaya karşı, iş güvencesi talebiyle yürütülen mücadeledir.

Bunların **özünde, işten çıkarmaları patronlar için zorlaştırmak vardır.** Bu mücadelede kimi önemli kazanımlar elde edilmiştir.

Sendikal hareket bu konuda iki noktada yoğunlaştı: **Birincisi, patronun “işten çıkarma özgürlüğü”nü yasalarla sınırlamak; ikincisi, “işten çıkarmayı olabilecek en pahalı hale getirmek”tir.** İşten çıkarmayı sınırlayan en önemli faktör, patronun “işten çıkartma gerekçesi” belirtme zorunluluğun yasal güvenceye alınmasıdır. Keza işten çıkarma süresinin uzatılması (ihbar tazminatı) ve işçiye kıdem tazminatı ödenmek zorunda kalması da, patron açısından, işçi çıkarma konusunda caydırıcı unsurlardır. Yani kıdem tazminatı “iş güvencesi”nin en önemli unsurlarından biridir.

Kıdem tazminatı, işçi ve emekçilerin yıpranma payıdır. Verilmeyen ücretinin, sonradan verilmek üzere birikimidir; “13. aylığı”dır. Bütün bunların toplamında emeklilik güvencesidir. Dolayısıyla işçilerin asla vazgeçmeyeceği kanı, canı gibi yaşamsal bir hakkıdır.

Yeni tasarı ne getiriyor

AKP hükümeti ve burjuvazi, kıdem tazminatına yönelik düzenleme konusunda kitleleri kandırmak, saldırının yüzünü boyamak için çeşitli demagojilere başvuruyor. “*Kıdem tazminatının işsizliği artırdığı*” söylemi bunların başında geliyor. Keza, “*varolan düzenlemeyle zaten işçilerin çoğu kıdem tazminatı alamıyor, yeni düzenlemeyle tüm işçilerin tazminatı güvence altına alınacak*” deniyor.

Oysa yapılacak düzenleme, işçilerin çok daha ağır koşullarla karşı karşıya kalmasına neden olacak. Tasarı, patronlara her ay ücretlerin yüzde 4’ü kadar bir primi fona ödeyerek, kıdem tazminatı “yükü”nden kurtulmayı öngörmektedir. Bu rakam, bugün işçilerin patronlara maliyetinin yüzde 4’ten daha fazla olduğunu göstermektedir. Keza, getirilmek istenen fon ile, patronların sorumlulukları, tek tek patronların sorumluluğu olmaktan çıkıp, kolektif bir sorumluluk haline gelmektedir. Böylece patronlar, işçi kıyımında daha cesaretli hale geleceklerdir.

Diğer yandan **patron işçi çıkardığında, toplu ödeme yapmak zorunda kalmayacaktır. Bu koşullar altında işçilere sürekli giriş-çıkış yaptırılacaktır.**

Böylesine güvencesiz çalışma koşulları, sendikalaşmayı da engelleyecek ve sendikaların işlevsizleşmesiyle işçilerin kazanılmış bütün hakları saldırı altında olacaktır.

İkincisi **mevcut koşullarda, kıdem tazminatından, işten atılma dışında da birçok durumda yararlanmak mümkün.** Askerlik döneminde, kadınlar evlendiklerinde, 15 yıl sigortalılık ve 3 bin 600 gün prim süresi doldurulduğunda, emeklilik halinde kendi isteğiyle işten ayrıldığında kıdem tazminatı hakkı doğuyor. Ayrıca kayıtdışı çalıştırma veya tazminat ödememek için sıkça giriş-çıkış yaptırma söz konusu olduğunda da, dava yolu ile kıdem tazminatı hakkı kazanılabiliyor. Fon sistemi ise, tüm bu yararlanmaları ortadan kaldırıyor. Ödeme ancak emeklilik durumu, ya da 10 yıllık kıdemde, ev alma gibi şartlara bağlı olarak gündeme gelebilecek.

Üçüncüsü, kıdem tazminatı patronun sorumluluğunda olan, patron ile işçi arasındaki ilişkinin sona ermesiyle ilgili bir durumdur. Böyle olmaktan çıkıp sorumluluk genelleştirildiğinde, adı “emeklilik fonu” vb olabilir, ama “kıdem tazminatı” olmaz. “**Paralel**” bir emeklilik sistemi, kıdem tazminatının yerine ikame edilmez; **çünkü işgüvencesi sağlamaz.**

Dördüncüsü, İşsizlik Fonu başta olmak üzere, **bugüne kadar oluşturulan bütün fonlar, hükümet eliyle burjuvazinin yağmasına açılmıştır.** Mesele milyonlarca işsiz, işsizlik fonundan maaş alacak ağır kriterlere sahip olamadığı için açıklıkla mücadele ederken, fondan patronlara akıtılan para 50 milyon lira civarındadır.

Beşincisi, devlet ve burjuvazi, “kazanılmış haklara dokunulmayacak” sözleriyle, bugün çalışmakta olan işçilerin mücadelesini önlemek istiyorlar. Oysa, **kıdem hakkını kaybedecek olanlar, bugün çalışan işçilerin çocukları olacak.** Bugünkü işçilerin çocuklarının, yani geleceğin işçilerinin, burjuvazinin sömürü çarkında dizginsizce ezilmesini hedefliyor burjuvazi.

Kıdem tazminatı genişletilmelidir

Kıdem tazminatının bugünkü hali de olması gereken düzeyde değildir. İşçiler bunun sıkıntılarını yaşıyor, tümünden gaspedilmesi ile karşı karşıya kalınca, savunmaya geçmişlerdir. Oysa TC’nin kurulmasından

bu yana kıdem tazminatı, kimi zaman kazanımlarla genişleyen, kimi zaman hak gasplarıyla budanan, birçok evreden geçerek bugünlere gelmiştir.

1 Eylül 1971 tarihinde 1475 sayılı İş Kanunu yürürlüğe girdiği sırada, kıdem tazminatında herhangi bir “tavan” yoktu. İşçinin ücreti ve yan ödemeleri, brüt miktarlar üzerinden hesap ediliyor ve küçük bir kesinti sonrasında net olarak ödeniyordu.

1975 yılında İş Kanunu’nun kıdem tazminatına ilişkin 14. maddesi değiştirilerek, kıdem tazminatına tavan getirildi. Bu tavan, asgari ücretin brüt miktarının 7,5 katıydı. Ve bir tavan olmasına rağmen, günümüzden

çok daha iyi koşullar sunuyordu. (Mesela asgari ücret net 1300 lira olduğu koşulda, kıdem tazminatı tavanı, 1975'teki yasaya göre her bir hizmet yılı için 12 bin 375 lira olacaktı; oysa bugünkü yasalara göre sadece 3 bin 828 lira.)

Sınıf mücadelesinin o günkü düzeyi içinde, bu yüksek tavana da itiraz edildi. Anayasa Mahkemesi 1979'da bu tavanı iptal etti, yasa bir yıl sonra yürürlüğe girdi. **12 Eylül darbesinden 5 ay önce Nisan 1980'de, kıdem tazminatı tavanı kaldırıldı. O süreçte, kamudan emekli olan kıdemli bir işçi, aldığı tazminatıyla evini-arabasını alır, çocuğunu evlendirir.**

12 Eylül darbesinin ardından, işçi sınıfının bütün kazanılmış hakları saldırıya uğradı. Kıdem tazminatı da ilk hedefti. **23.10.1980 tarihinde İş Kanunu'nun 14. maddesi yine değiştirildi ve yeniden tavan kondu.** Ancak tavan yine asgari ücretin 7,5 katı olarak belirlendi. Cunta koşullarında bile, işçi sınıfının kazanılmış haklarını bir anda gaspetmeleri mümkün olmamıştı.

İki yıl sonra, Aralık 1982'de 2762 sayılı kanunla kıdem tazminatı tavanı daha da düşürüldü. Bu yasa, bugüne kadar süregeldi.

Bugün yapılması gereken; kıdem tazminatının “fona devretme” adına gaspedilmesi değil, genişletilmesidir. Ve bu doğrultuda yasal düzenlemelerin yapılması için mücadele yükseltilmelidir. **En başta, kıdem tazminatı hakkında yararlanamayan kesimin de kapsam içine alınması sağlanmalıdır.** Türkiye'de İş Kanunu kapsamındaki işçi sayısı, yaklaşık 14 milyondur. Sendikalı işçi sayısı resmi rakamlara göre 1.4 milyon kadardır; ancak gerçek rakam 1 milyonun altındadır. İşçilerin ezici çoğunluğu, yürürlükteki kıdem haklarından bile yararlanamıyor! Mevsimlik işçiler ve belirli süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar, zaten kıdem hakkının tümüyle dışında kalıyorlar.

Bu koşullar altında, **işçilerin daha iyi bir zeminde kıdem tazminatı hakkında yararlanmasını**

sağlayabilmek için: 1- Bir yılın altında çalışanlara da kıdem tazminatı ödenmesi yasal güvence altına alınmalıdır. 2- İflas nedeniyle ödenmeyen kıdem tazminatını devletin ödemesi ve patrone haciz yoluyla tahsili sağlanmalı; keza iflas halinde bankaların ve devletin değil, işçilerin alacaklarının ödenmesi öncelikli hale getirilmelidir. 3- Kıdem tazminatı ödemeyen patronlara ağır yaptırımlar getirilmelidir. 4- 12 Eylül askeri faşist darbesinin ürünü olan “kıdem tazminatı tavanı” kaldırılmalıdır. 5- Sendikal barajlar, örgütlenmenin ve grev hakkının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

Kapitalizm koşullarında işçilerin sömürülmesini durdurmak mümkün değildir. Ancak bu saydıklarımız, kıdem tazminatını ve işçilerin çalışma koşullarını iyileştirmeyi sağlayacak olan mücadele talepleridir.

Kıralık işçi-köle işçi

Hükümetin hazırladığı Ulusal İstihdam Stratejisi adlı pervasız sömürü programının 4 maddesinden biri, kıdem tazminatının gaspedilmesidir. Bir diğeri, üzerinden atlanmadan durulması gereken konu, Özel İstihdam Büroları'na (ÖİB) işçi kiralama yetkisi veren maddedir. **“Kıralık işçi” statüsü oluşturan bu madde, işçilerin ve sendikal hareketin tarihsel kazanımlarını yerle bir edecek olan çok boyutlu bir saldırdır.**

Kölecî toplumsal sistem bin yıl kadar önce yerini feodal sisteme devrederek tarih sahnesinden çekildi. Ancak köle ticareti, sömürgeci devletler tarafından asırlar boyunca sürdürüldü. 1500'lerin sonlarından itibaren 12 milyon Afrikalı köle, Amerika kıtasına taşındı. Yüzbinlercesi de yollarda öldü. Ancak **I. Emperyalist Savaş bittikten ve Rusya'daki devrimin, sosyalist Sovyetler Birliği'nin kurulmasının ardından, 1926 yılında Milletler Cemiyeti köleliği yasakladı.**

Bugün ise, işçilere yeniden kölece çalışma koşulları dayatılıyor. **Taşeron sistemi, esnek çalışma ve kıralık işçilik, proleter sınıfı köleleştirmeyi hedefliyor. Son on yıldır, giderek artan sistemli bir saldırıyla**

bunu adım adım hayata geçirmeye çalışıyor.

2009'da Meksika'da toplam işgücünün yüzde 10'u, Tayland'da elektronik sanayi işçisinin yüzde 50'si, Filipinler'de tüm işçilerin yüzde 10,8'i, imalattaki işçilerin ise yüzde 15,6'sı taşeron işçisi haline geldi. Avrupa ve ABD, taşeron cehennemine dönmüştü.

Yine **2009 yılında, dünya burjuvazisinin yüzde 74'ü, sürekli işçi yerine, ÖİB'lerin sağladığı kıralık işçilere yöneldi. Aynı yıl, köle büroları aracılığıyla pazarlanan işçi sayısı, tüm dünyada 46 milyona, 2015 yılında ise 60 milyona ulaştı.** Ve bu işçiler, kendilerini her tür yasa ve kuraldan azade biçimde pervasızca sömürmeyi hedefleyen sözleşmelere imza atmak zorunda kalıyorlar. İş güvencesi olmadan, statü belirlenmeden, en ağır şartlarda çalıştırılıyor; sendikalarının yanına bile yaklaşmıyor; iş bulamadan aklıktan ölmekle köle statüsünü kabullenmek arasında seçim yapmaya zorlanıyorlar.

Türkiye'de ise taşeron işçi sayısı 4 milyona yaklaştı. ÖİB'lerin önünün açılması, 2003 yılında gündeme geldi. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 7. Maddesine “geçici iş ilişkisi”ni yerleştirdi. İşçinin holding ya da şirketler topluluğuna bağlı bir şirkete ya da dışarıdaki bir şirkete 6 ay süreyle kiralınmasını sağlayan bir kanundu bu. Ardından aynı yıl İŞKUR yasası değiştirildi ve İŞKUR da özel istihdam bürosu gibi çalışmaya başladı. Bir yıl içinde 200 bin işçiyi kiraladı. Sonra bir yönetmelikle “Özel İstihdam Büroları” kurulması sağlandı. Bu yönetmelik, köle ticareti yapacak şirketler kurulmasına izin veriyordu. Bu amaçla 2009 yılında TBMM'den yasa geçirildi. Ama yükselen mücadele ve tepkiler sonucunda, “eşitlik ilkesine aykırı olduğu ve işçiyi korumadığı” gerekçesiyle cumhurbaşkanı tarafından veto edildi. Şimdi halen faal durumdaki 451 köle taciri şirket, yasanın çıkmasını bekliyor.

Bugün birçok işyerinde, taşeron işçilere önemli hak gaspları içeren sözleşmeler imzalatılıyor artık. Sözleşmede yasalara aykırı bir biçimde, “fazla çalışma yapmayı peşinen kabul ettikleri, çalışma sürelerinin ve vardiya düzenlerinin değiştirilmesine onay verdikleri, işverenin bir işyerinden diğer bir işyerine gönderilmeyi kabullendikleri” belirtiliyor; “doğabilecek iş kazalarında, işçinin kendisinin sorumlu olduğu” yazılıyor. Ve taşeron işçiler, işten atılmamak için bu sözleşmeleri imzalıyorlar. Buna rağmen, patronun istediği zaman, iş sözleşmesinin tazminatsız olarak feshedilmesini engelleyemiyorlar. Taşeron işçilerin çalışma koşulları, bu sözleşmelerle daha da ağırlaştırılmış oluyor. Kıralık işçi uygulaması ise, bunların da altında, daha güvencesiz ve yoğun sömürüye dayalı koşullar getiriyor.

* * *

Burjuvazi sömürüye doymuyor. İşçilerin kazanılmış haklarını gaspetmek, karını artırmak istiyor. Ve bugün, işçilerin büyük mücadeleler sonucunda kazanmış olduğu kıdem tazminatı ile birlikte iş yaşamındaki hakları, burjuvazinin hedefinde. Burjuvazinin çıkarlarının temsilcisi olan AKP hükümeti, tüm işçileri güvencesiz ve kurlsız çalıştırmak; taşeron sistemini yaygınlaştırmak; ÖİB'lerle köle ticaretini meşrulaştırmak; kıdem tazminatını kaldırarak iş güvencesini yoketmek istiyor.

Varolan haklarımız, proletaryanın dünya çapında yürüttüğü büyük mücadeleler sonucunda kazanıldı; bunları korumak ve geliştirmek, üzerimizdeki ağır sömürüyü yerle bir etmek için, örgütlenmek ve mücadele etmekten başka bir yolumuz yok.

Yine “torba”, yine yalan ve demagoji...

AKP hükümeti tarafından hazırlanan, “Ailenin Ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Ocak ayının sonunda meclisten geçti.

Ve hemen ardından, bu yasanın “annelik hakları”nı ne kadar artırdığı, çalışan kadınların çocuk doğurduktan sonra çalışmasını kolaylaştırdığı gibi söylemler eşliğinde demagojik bir bombardıman başlatıldı. Yasa özünde, çalışan annelerin haklarını korumak bir yana, onların üzerindeki sömürüyü artırıyor. Doğum sonrasında sendikasız, toplu sözleşmesiz ve emekli olma olanağının neredeyse kalmayacağı “esnek çalışma” koşullarına mahkum ediyor. Böylece yüzde 25 ile zaten sınırlı sayıda çalışma hayatında bulunan kadınların sayısını daha da azalmasına hizmet ediyor. Ayrıca “yarı çalışma” süresi boyunca ödenecek ücretin yarısını devlet patronlara veriyor. Sözde çalışan kadını koruyor! Gerçekte ise işçi ve emekçilerin vergileriyle dolan hazineden patronlara akıtıyor. Birçok işyerinde patronların bankaya tam ücret yatırıp, işçiden yarısını geri istediği, aksi halde işten atmakla tehdit ettiği yaygın bir durum.

Bu yasa ile kadınları “doğuma teşvik” ederek “üç çocuk” hedefine ulaşma çabası da var. Fakat kadın işçilere kölece çalışma koşullarına mahkum ederek... Ama saldırı bununla da sınırlı değil. AKP'nin bütün “torba yasaları”nın mantığı burada da kendisini gösteriyor. Ön planda, kamuoyunda olumlu izlenim yaratacak bir konu dururken, arkada çok ağır saldırı maddeleri, farkedilmeden meclisten geçirilmeye çalışılıyor.

“Doğuma teşvik” yasası ile perdelenmeye çalışılan torbada, gerçekte Özel İstihdam Büroları-Köle işçiler ile ilgili yasal düzenlemeler bulunuyor. “Ailenin korunması...” adı verilen 27 maddelik tasarının 15 maddesi, 26 maddelik tasarı gerekçesinin 12 maddesi ÖİB'ler hakkında.

Ablukaya Diyarbakır'dan bakmak...

Kürt illerinin bazı ilçelerinde sokağa çıkma yasağı ikinci ayını doldurmak üzere. Kürt halkıyla dayanışmak için 15 Ocak günü İstanbul'dan Diyarbakır'a gitmek için yola çıkıyoruz. HDP'nin organize ettiği otobüslerle akşam saatlerinde hareket ettik.

İstanbul'dan üç ayrı yerden otobüs kaldırıldı. Biz Zeytinburnu'ndan kalkan otobüse bindik. Yola çıkmadan önce "Diyarbakır'daki programın ne olacağı"nı HDP Zeytinburnu İlçe Başkanı'na sorduk. O da, hedeflerinin pazar-tesi günü İstanbul'da olmak üzere olduğunu, Diyarbakır'da ise tamamen oradaki arkadaşlara bağlı kalacaklarını, onların planına göre hareket edeceklerini söyledi.

Diyarbakır'a girmenin kolay olmayacağını biliyoruz. Nitekim daha İstanbul'dayken devletin engelleme girişimleri başladı. Ümraniye'den kalkan otobüs, polis sıkı aramasından geçtikten sonra ancak hareket edebildi.

Adana-Urfa güzergahı üzerinden yol alıyoruz. Uzun bir yolculuktan sonra nihayet Diyarbakır'dayız. Bizim otobüs sorunsuz bir şekilde Diyarbakır'a vardı. Bir engelle karşılaşmadığımızdan dolayı şaşkınsınız. Çok geçmeden diğer iki otobüsün durdurulduğunu öğrendik. Başakşehir'den kalkan otobüste bulunan tanıdıklarımıza sorduğumuzda; girişte durdurulduklarını, iki saat arandıklarını, bagajdaki ve otobüsteki tüm eşyaların tek tek arandığını, GBT uygulaması yapıldığını, asker kaçığı olan birinin gözaltına alındığını anlattılar.

DBP'ne vardığımızda akşam saat 6 olmuştu. O saatte pencerelerin ve kapının kepenklerinin kapalı olması, savaşın geldiği noktayı gösteriyordu. Çok az sayıda insan bırakmışlardı. Onlar da bizimle ilgilenen görevlilerdi. Bizi bekliyorlardı. İçeri girdiğimizde, kalacak yeri olmayanları sordular. Gelenlerin çoğunun kalacak yeri vardı. Yeri olmayan az sayıda kişiydik. Sabah 9-10 gibi yine burada görüşülmek üzere kalacak yerlerimize gittik.

İkinci gün yine DBP'de biraraya geldik. Çok beklemeden otobüse doluşup İHD'ye gidiyoruz. İHD'de cenazelerini alamayan aileler açlık grevinde. İnsanlık tarihi çok savaşlar gördü, savaşın da belli bir kuralı, hukuku vardır. En azından cenazelere eziyet edilmez, sahiplerine verilir. Faşist devletin yürüttüğü savaş öylesine kirli ki; cenazeler panzerin arkasına bağlanıp sürükleniyor, sokakta çürümeye terk ediliyor, ailelerin cenazelerini almalarına bile izin verilmiyor...

Bu yüzden aileler açlık grevi yapıyorlar. İHD oldukça kalabalık. Bizim girmemizle kalabalık daha da artıyor. Salona sığmıyoruz. Zeytinburnu, Başakşehir, Ümraniye ilçe başkanları birer konuşma yaptılar. Aileler adına da bir kişi konuştu. Bir kişi dışında konuşmalar Kürtçe yapıldı. Her konuşmacı

devletin kirli savaş politikasını teşhir etti.

Ardından Büyükşehir Belediyesi önünde savaşın durması için nöbet tutan sağlıkçıların yanına gittik.

Burada da aynı şekilde ilçe başkanları ve sağlıkçıların adına birer konuşma yapıldı.

Saat 2'de Ofis semtinde yapılacak yürüyüşe gitmek için yola çıktık. Yaklaşık 20 dakika yürüdükten sonra, eylem yerine varıyoruz.

Yürüyüş boyunca etrafımıza bakıyoruz. İnsanlar yanbaşılarındaki savaşın farkında değiller gibi, normal yaşamını sürdürüyorlar. Oysa Sur ne kadar uzakta bilmiyorum, ama ara ara top bomba sesleri kulağımıza geliyor.

Eylem yerine yaklaştığımızı polis yığınağından anlıyorum. Çok sayıda polis, çok sayıda Toma ve akrepler var. Dikkatimi çeken ise, Toma ve akreplerin neredeyse hepsinin tahrip edilmiş olması. Gezi süreci aklıma geliyor. Gezi döneminde de tahrip olmayan Toma, akrep yok gibiydi.

Eylem saati yaklaştıkça kalabalık artıyor. Ama toplam 300 kişi ancak var. Daha eyleme 15 dakika olmasına rağmen sloganlar başladı. Kaldırımlardan caddeye iniyoruz. Yürüyüş güzergahı Tomalarla tamamen kapatılmış durumda. Caddenin diğer tarafında ise akrepler bekliyor.

Polis durmadan "dağılin" anonsu yapıyor. Bir ara gençler Toma'ya doğru yürüyorlar. Tazyikli su, gaz bombaları geliyor. Devlet eyleme yarım saat bile izin vermedi. Kitleyi tazyikli su ve gaz bombalarıyla dağıttı, bir kısmını gözaltına aldı.

Dağılan kitle hemen uzaklaşmadı. Ara sokaklar da çatışmalar bir süre daha sürdü. Bağlar semtine çekilen kitlenin bir kısmı barikatlar kurarak, uzun saatler devletle çatıştı.

Eylemden sonra DBP'ne gidip bir süre bekledikten sonra, İstanbul'a geri dönüyoruz.

İzlenimler...

Diyarbakır'a gidip de, Sur'u görmeden dönmüş olduk. Program Sur'u dahil etmemek, asıl olarak organize edenlerin eksikliği idi. İçimizden bazıları, özel araba olanağı yaratıp Sur (bariyerlerle çevrili yerlere kadar) ve

Diyarbakır'ın bazı yerlerini gezebilmiş. Onlardan biri ile yaptığımız sohbette hayal kırıklığı yaşadığını söyledi.

"Gördüğüm pişman oldum, bana anlatılan böyle değildi.

Akşam 11-12'ye kadar Diyarbakır'ın çarşısında gezdik, bütün kafeler, barlar doluydu. Onlar kendi eğlencesinde, savaş umurlarında değil"

Keza İstanbul'dan gelen Cizreli tekstil işçisi de şaşkın ve tepkiliydi. Eyleme katılımın azlığını görünce, "Bu ne böyle, 300 kişiyle Diyarbakır'da eylem mi olur, bir de burası bizim başkentimiz olacak!" diyerek hayal kırıklığını ortaya koymuştu.

Kuşkusuz savaş sürerken de insanlar yaşamını sürdürecektir. Hele ki, sokağa çıkma yasağının iki aya yaklaştığı koşullarda, bu durum olağanlaşıyor ve insanlar buna alışıyorlar.

Fakat Diyarbakır gibi 11 milletvekilinin 10'unu HDP'in çıkardığı bir ilde, akşam eğlence mekanlarının dolu olması, savaşa karşı yapılan eyleme sadece 300 kişinin (onun da yaklaşık üçte biri İstanbul'dan gelenlerdi) katılması, ister istemez şaşkınlık yaratıyor. Elbette insanlar günlük yaşamını sürdürecektir, sürdürmek zorundalar. Ancak kurşun ve bomba seslerinin duyulduğu bir yerde, gülüp eğlenmek, kafelerde-barlarda keyf çatmak, kabul edilir bir durum değildir.

Dahası bu tablo, HDP'nin dillendirdiği "Batı duyarsız! Doğu'da insanlar katledilirken, Batı'dan ses çıkmıyor!" türü sözlerin, ne kadar yersiz olduğunu bir kez daha gösteriyor. Sorunun "Doğu-Batı" sorunu olmadığı, "Doğu'da da "Batı'da da soruna duyarlı ve eylem halinde insanlar olduğu kadar, duyarsız ve kendi keyfinde insanların olduğu da biliyoruz.

Diyarbakır sokaklarında da "Batı duyarsız" "Batı'nın huzuru kaçmadan, Doğu'ya huzur gelmez" sözlerini sıkça duyduk. Bu yanlış bilinç şekillenmesi, Diyarbakır halkına da yerleşmiş gibi. HDP, DBP ve paralelindeki kurumlar tarafından kitlelere

bu şekilde propaganda ediliyor. Oysa ne HDP ne de DBP, şimdiye kadar Türkiye'nin genelini kapsayan, aynı gün ve saatte harekete geçiren merkezi bir eylem örgütledi. Bırakalım Türkiye'nin genelini, Kürt illerinde bile böyle bir şey yapmadı. Bunun koşulları sadece "doğu"da değil, "batı"da da var aslında. Ama "doğu" bile, saldırının boyutuna, Kürt halkının bugüne kadarki mücadelesine denk bir eylem hattı oluşturmadı.

Diğer yandan asıl amaç, Kürt halkının yaşadığı sorunlara Türkiye'deki tüm işçi ve emekçilerin sahip çıkmasını sağlamak, destek ve dayanışmayı büyütmek olmalı, yoksa "huzurunu kaçırmak" değil! "Doğu-Batı" diyerek, Kürtlerle Türkleri karşı karşıya getirmek, öfke ve kini egemen sınıflara değil, halklara yöneltmek, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin işine yarar sadece.

Kaldığımız süre içinde mümkün olduğunca Diyarbakır halkıyla konuşmaya çalışıyoruz.

"Diyarbakır'da yaşıyorum. Doğma büyüme Sur'luyum. 40 yaşındayım. Ben bile Sur'un sokaklarında kaybolurum. Sur'un sokakları labirent şeklindedir. Yabancı biri oradan çıkamaz. Sur'u devlet mümkün değil düşüremez" diyor biri.

Bir başkası, *"Devlet sokağa çıkma yasağı ilan etmiş, aslında kendisine etmiş! Kendileri zırhlı araçtan dışarı çıkamıyorlar"* diyerek, direnişin gücünü ifade ediyor. Fakat *"halk rahatsız, halkı mağdur ettiler"* diyenler de çıkıyor.

Bir yandan barikatlar kurup savaştan YDG-H'li gençleri överken, bir yandan da "halkı mağdur ettiler" şeklinde sitemde bulunan kişiler oldu. *"Bir avuç insan devlete kök söktürüyor"* şeklinde övgüler yağdırdıktan sonra, *"Eylemini yap, kimse eylem yapmana birşey demez. Ama 'vur kaç' eylemleri yap, hendeklerle alan tutmak doğru değil"* diyenlere rastladık. *"Sorun hendek değil, sorun HDP'in AKP tarafından muhatap alınmamasıdır. AKP, HDP'yi muhatap alsın HDP'in çağrısıyla hendekler hemen kapanır"* diyenler de vardı.

Elbette bu sözlerde haklılık payı bulunuyor. Bugüne kadar Kürt hareketi "muhatap alınmak" için çok şey yaptı. Egemenler tarafından "muhatap alınmayı" sorunun çözümünde en önemli meseleymiş gibi ele aldı. Şimdi de tüm çağrılar "çözüm sürecine geri dönlün" şeklinde değil mi?

Kürt halkı her şeye rağmen direnişini sürdürüyor. Fakat Kürt hareketinin yanlış ve çelişkili tutum ve söylemleri, halkın düşünce ve davranışını etkiliyor. Sadece Türk halkına değil, Kürt hareketine karşı da güvensizlik gelişiyor.

Diyarbakır merkezinde kafe ve barlarda eğlenen kişilerden, eylemlere katılım düzeyine ve "özyönetim ilanı" konusunda yaşanan kafa karışıklığına kadar her şey, bu durumun doğal sonuçları olarak karşımıza çıkıyor.

Savaş karşıtı akademisyenlere baskı

"Barış için Akademisyenler" adıyla biraraya gelen ve "Bu suça ortak olmayacağız" başlıklı bildiriyle Kürt halkına dönük saldırıları kınayan akademisyenler, devletin şiddetli saldırısı altında. Önce Erdoğan ağır hakaretlerle akademisyenleri hedefe çaktı, ardından Sedat Peker adlı mafya bozuntusu akademisyenleri tehdit etti.

Verilen işaret, birçok koldan akademisyenlere karşı saldırının ve linç kampanyasının başlamasına neden oldu. Kocaeli'de 21 akademisyen gece vakti evleri basılarak gözaltına alındı; birçok akademisyen işten atıldı, birçoğu üzerinde istifa baskısı estiriliyor, imzacıların herbiri bulundukları alanlarda tehdit altında...

Akademisyenlere dönük saldırı, gerçekte Kürt halkına dönük dizginsiz saldırının bir parçasıdır. Devlet, Kürt halkı üzerinde terör estirirken, kitlelerin harekete geçmesini ve buna karşı tepki göstermesini de engellemeye çalışıyor. Bu tepki, bir metne imza atmak bile olsa, devletin tepkisiyle karşı karşıya kalıyor.

Akademisyenlerin kastettiği biçimde bir "barış"ın, Kürt halkının sorunlarını çözme ihtimali yoktur. Ancak onlara yönelik bu linç kampanyası, Kürt halkı üzerindeki baskıyı daha da artırma hedefini taşımaktadır. Bu saldırılara karşı güçlü bir direniş cephesi oluşturmak vazgeçilmez önemdedir. Kürt halkına yönelik savaş politikalarına karşı direniş büyütülmelidir.

Kürdistan'da kirli savaşa, bölgemizde emperyalist savaşa geçit vermeyeceğiz!

15 Ocak 2016

Kürt kadın siyasetçiler katledildi

Ocak ayının ilk günlerinde, Silopi'de üç Kürt kadın siyasetçi infaz edildi. DBP PM üyesi Seve Demir, KJA aktivisti Fatma Uyar ve Halk Meclisi Eş Başkanı Pakize Nayır Silopi'de sokağa çıkma yasağı sırasında terör estirmekte olan polis tarafından katledildi. Tam da Paris'te katledilen Sakine Cansız, Fidan Doğan, Leyla Saylemez'in ölüm yıldönümlerine denk gelen günlerde, yine aç Kürt kadın siyasetçi infaz edildi. Hem de göz göre göre, ölmeden önce birçok kişiye ulaştıkları halde...

4 Ocak günü, Demir, Uyar ve Nayır, gece saat 21 sıralarında yanlarında arkadaşları ile birlikte yürürken, yanlarında patlayan top mermisi ile yaralandılar. Yaralanmanın etkisiyle kan kaybetmeye başlayan kadın siyasetçiler, bölge milletvekillerini ve parti yöneticilerini telefonla arayarak durumlarını anlattılar ve yerlerini söyleyerek yardım istediler.

Bunun üzerine, bölge milletvekilleri, bölgeye ambulans gönderilmesi için girişimlerde bulundu. Ancak onlar arkadaşlarını kurtarmaya çalışırken, yaralıların üzerine doğrudan ve hedef gözeterek ateş açıldı.

HDP milletvekilleri, yaralı kadın siyasetçilerin kurşun yağmuruna tutularak katledildiğini açıkladılar.

Devlet, vahşette sınır tanımıyor. Özel olarak da Kürt kadınlarını hedefe çakıyor. Ama kadını-erkeği, genci-yaşlısıyla Kürt halkının direnişini kırmayı başaramıyor, başaramayacak da...

11 Ocak 2016

HDP'nin 2. Olağan Kongresi, 24 Ocak'ta Ankara'da yapıldı. Kongre "olağan"dı fakat olağanüstü günlerin yaşandığı bir dönemde gerçekleşiyordu. Öyle ki, Kongre'yi yönetecek divan başkanı da dahil olmak üzere yüzlerce yöneticisi tutuklanmış, milletvekilleri hakkında soruşturma açılmıştı; dahası partinin kapatılması yeniden gündemdedeydi. Kongrenin başladığı saatlerde bile, il binalarına baskınlar ve gözaltılar yaşanıyor.

Ama hepsinden önemlisi, Kürdistan'da aylardır faşist abluka ve katliamların sürüyor olmasıydı. Kongre, Cizre'de içinde yaralıların da olduğu 30 kadar kişinin bir binada ölüme terk edilmesinin ağırlığı altında toplanmıştı. **Cenazelerini almak için annelerin açlık grevi yaptığı, milletvekillerinin bakanlık kapılarında bekletildiği, AHİM'e başvurulardan red cevabı alındığı bir dönemde gerçekleşiyordu.**

Bu yüzden bir buçuk yıl önceki 1. Kongre'de yaşanan sevinç ve coşkudan eser yoktu. **2. Kongre'yi izleyenlerin ortak görüşü; coşkunun yerini üzüntünün, umudun yerini kaygının aldığı şeklindeydi. Hatta bunu "karamsarlığa varan bir umut kırılması" olarak tanımlayanlar bile vardı.**

Kongre'de yeniden eşbaşkanlığa seçilen Demirtaş'ın bir "travma" olarak nitelediği bu durum ve "bu travmanın bir savrulmaya götürebileceği" uyarısı, Kongre'nin yapılış amacının nedenini de ortaya koyuyordu. Keza konuşmasının sonunda Ahmet Arif'in "öyle yıkma kendini / öyle mahzun, öyle garip" dizeleriyle başlayan şiiri okuması, varolan tabloyu yansıttığı gibi, onu değiştirmeye çabasını da taşıyordu. Zaten şiirin "yürü üstüne celladın / fırsatçının, işbirlikçi hainin" dizesinin, salonda en fazla alkış alan ve Kongre'yi coşturan tek an olması da, bunu gösteriyordu.

Kongre salonunun girişinde "Halkların buluşmasına hoş geldiniz" pankartı, içine ise "Demokratik siyaset, demokratik özerklik, demokratik cumhuriyet", "Katıl, harekete geç, değiştir", "Zindanlar boşalsın, siyasi tutsaklara özgürlük", "Sosyal güvence, sendika ve grev her emekçinin hakkıdır" ve "Jin jyan azadi" yazılı pankartlar asılıydı. Paris'te ve Silopi'de katledilen kadınların resimleri başta olmak üzere son dönemde katledilen direnişçilerin resimleri bulunuyordu. Tabii her zaman olduğu gibi Öcalan'ın fotoğrafı ekrana yansıtıldığında alkış koptu. Dünyadan, yaklaşık 40 ülkeden temsilciler gelmişti. Rojava'dan gelmesi beklenen PYD temsilcisi ise, İçişleri Bakanlığı'nın engeliyle katılamadı. Türkiye'den ise ilerici-demokrat birçok kurumun temsilcisi oradaydı.

Son dönemde katledilenler için saygı duruşu ile başlayan kongrede, HDP eşbaşkanları birer konuşma yaptılar. Ardından parti organlarının faaliyet ve mali raporları okundu ve seçimlere geçildi. Eşbaşkanlık için yeni adayların olmadığı kongrede, Demirtaş ve Yüksekdağ yeniden eşbaşkan

HDP 2. Kongresi'nde sönen umutları canlandırma çabası...

seçildiler. Fakat Parti Meclisi yüzde 70 oranında değiştirildi. Bu durum, parti tabanının yönetimden duyduğu rahatsızlığı ortaya koyan önemli bir göstergediydi. Zaten bunun emareleri, kongre öncesi yapılan toplantılarda açıkça ortaya konmuştu.

Kongre öncesi hazırlık toplantıları ve itiraflar

Kongre öncesi il ve ilçelerde, semtlerde toplantılar gerçekleşti. Türkiye genelinde 200'e yakın konferansın yapıldığı söyleniyor. Bu konferanslarda tabanın görüş, eleştiri ve önerileri dinlendi. Bunlardan sonuncusu, kongreden bir hafta önce toplanan "genel konferans" oldu. Kongre'deki zaman sorununu aşmayı da amaçlayan genel konferans, tüm HDP'lilere açıktı. Burada ortaklaştırılan noktalar kongreye sunulmak üzere maddeleştirildi. Bunların içinden bazıları şöyle:

- 7 Haziran sonrası süreci okuyamadık. Rehavete kapıldık ve Kürt illerinde yaşananlar konusunda çıkış yapamadık.

- Barış koşullarına göre hazırlık yapıldığı için bu sert süreci götüremedik, şaşkınlık yaşandı.

- Savaş ve çatışma ortamı siyaset alanını daralttı, HDP buna ayak uyduramadı...

- Halka elimiz yeterince değmiyor. Kitleselleşmeye daha açık bir örgütsel modele ihtiyaç var.

- Eşit temsilde ciddi bir aşınma var. Kadınların etkinliklerine yeterince bütçe ayrılmıyor.

- Özyönetim hem parti tabanına hem batı kamuoyuna yeterince ve zamanında anlatılamadı.

- Kent halkı için mücadele edilen yerlerle yeterince bağ kurulamadı.

- Hükümetin Doğu ve Güneydoğu'daki imha girişimine yeterince karşı konulamadı.

- Parti içi demokrasi tam anlamıyla

sağlanmalı. Milletvekillerinden parti için organlardaki her kademeye kadar seçimlerde halkın söz sahibi olması sağlanmalı.

- Sert bir sürece giriliyor. Bu süreci karşılayacak, sorunlara yanıt verecek yeni insanlarla bu süreç götürülmeli.

- MYK ve PM'nin köklü bir yenilenmeye ihtiyacı var. **Daha çok koşturan bir PM ve MYK yaratılmalı.** (Ayşe Yıldırım-Cumhuriyet, 21.1.2016)

Bunlar sadece konferansları izleyenlerin ulaştığı sonuçlar değildir. HDP yönetiminde yeralanlar tarafından da benzer tespitler yapılıyor. Örneğin HDP PM içinde yeralan ve HDP'nin Samsun'dan milletvekili adayı olan Alp Altınörs (ki kendisi ESP'li olarak HDP bileşenleri arasındadır) şunları söylüyor: "1 Kasım'da yaşadığımız oy kayıplarının en önemli nedeni, **bu saldırı konseptine hazırlıksız yakalanmamızdı; mitinglerimizi iptal ettik, aktif çalışma sahamızı daralttık, sahaya inemedik.... Olağan, barışçıl koşullarda demokratik siyaset yapmaya koşullanmış parti yapımız bu yeni koşulları kaldıramadı.**" (Özgür Gündem, 13.1.2016, abç)

7 Haziran seçimleri sonrasında ayakları yerden kesilip "devrim" çılgınlıkları atanların geldiği noktayı gösteren, itiraf niteliğinde sözlerdir bunlar. HDP'nin misyonunu ortaya koyduğu gibi, devletin bu sorunu çözeceğine kendilerini ne kadar kaptırmış olduklarının göstergesidir.

Bu yöndeki eleştiri ve uyarılara büyük bir şiddetle saldıranlar, şimdi "yeni Amerika keşfetmiş" gibi tespitler yapıyorlar! Ve sanki **Suruç katliamı ve sonrası gerçekleşen "saldırı konsepti" 7 Haziran'dan yıllar sonra gerçekleşmiş gibi davranıyorlar!** Oysa bir buçuk ay gibi kısa bir süreden bahsediyoruz. Ama öylesine bir başdönmesi ve hayal dünyası içindeler ki, ne devlet, ne faşizm, ne emperyalist savaş... Onlar "barışçıl koşullarda demokratik siyaset yapmaya koşullanmış"lar!

Sadece kendilerini değil, asıl olarak halkları kandırdılar! Düzene, düzenin kurumlarına yeniden bağlanmalarını, umut ve beklentiye girmelerini sağladılar. Türkiye tarihinde en yüksek katılımlı seçimleri, HDP'nin parti olarak katıldığı 7 Haziran ve 1 Kasım'da gerçekleşti. **HDP'nin barajı aşmasını "AKP'nin sonu" "demokrasinin zaferi" hatta "devrim" olarak nitelediler! Onların bu çılgınlıkları ortalığı kaplamışken, Suruç'ta, Ankara'da bombalar patladı, savaş uçakları Kandil'e bomba yağdırdı, Kürt illerine tanklarla, toplanla girildi...** Kısacası bu başdönmesi ile yaratılan rehabetin bedelini, başta Kürt halkı olmak üzere tüm halkımız çok ağır ödedi, ödüyor. Ama **bunun ezikliğini bile yaşamıyorlar. Dürüstçe bir özeleştiri yerine yine bilgiççe ahkam kesmeye devam ediyorlar.**

Başından itibaren **HDP'nin Türkiye devrimci hareketini parlamentarizm batağına çekip,**

düzen-içi hale getirme projesi olduğunu söyledik. Şimdi bu itiraflar HDP'lilerden geliyor. Özgür Gündem yazarlarından Ömer Ağın, HDP'nin beklentileri karşılamamasını "parlamentarizm bataklığına batmış olması"na bağlıyor. "Değişik tonlarda da olsa DEHAP ve HADEP'ten beri legal Kürt siyasi hareketine bir biçimiyle bulaşmış olan parlamentarizm 'hastalığı'nın HDP'ye de bulaşmış olması ve bunun yarattığı grupçu davranışların partinin bünyesinde gedik açması'nı önemli bir eksiklik olarak belirtiyor. "AKP uygulamaları karşısında gerekli olan devrimci tutumu geliştirmedeki hantallığı'nı da "asla parlamentarizmin 'batağına' saplanmayan bir tutum takınması zorunlu"ydu şeklinde açıklıyor. (Özgür Gündem 21.1.2016)

Elbette "eksiklik" olarak sıraladıkları başka maddeler de var. Örneğin; "legal siyasi alanda çalışan ve Kürt Özgürlük Hareketiyle "ilişkilen-dirilen" kimi kadroların yetersiz, tecrübesiz ve "denetimsiz" davranışları da yasal partilerin güdük kalmasına neden olmuştur. Özverili, sorumlu, birikimli kişilerin önünü açma yerine, daha "emirleri", yeterli birikimlere sahip olmayan, inisiyatif koyamayan kimi bireylerin yönetime getirilmiş olması" gibi. (agy, abç) Zaten Parti Meclisi'nin üçte iki oranında değiştirilmesi, bu rahatsızlığın tabanın genelini yansıttığını gösteriyor. Ancak anlayış değişmeden, kişilerin değişmesiyle yakındıkları "rehavet" ve "hantal"lıktan ve onun kaynağı olan "parlamentarizm bataklığı"tan çıkıp, "devrimci tutum" almaları ne kadar mümkündür? Bunun mümkün olmadığını görmek için daha ne gerekecektir, yaşayarak göreceğiz.

Kesin olan; savaşın keskinleşmesi ile HDP'nin gerçek durumunun ortaya çıkmasıdır. Ancak sorun yapısalıdır. Kürt hareketinin içine çekildiği uzlaşmacı çizgidir. Bu değişmeden legal kurumların değişmesi mümkün olmaz. Hatta belki de en zor değişecek olan "parlamentarizm bataklığı"na batmış bir partinin oradan çıkabilmesidir. Bunun için biçimsel rötuşlar değil, köklü vuruşlar gerekir.

Kongrelerin ana konusu

"özyönetim" ve "yeniden müzakere"

HDP Kongresi'nden önce Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) Genel Kurulu yapıldı. Ardından Halkların Demokratik Kongresi de (HDK) 1. Olağan Konferansı'nı gerçekleştirdi. Yani bir ay içerisinde üç konferans-kongre yapılmış oldu.

Sonuçlarına baktığımızda asıl belirleyici olanın

DTK olduğunu, orada alınan kararların hem HDK, hem de HDP kongrelerinde yinelenildiğini görüyoruz. Sözde HDP, DTK ve HDK'nın da üstünde, hepsini kapsayan bir "cephe partisi"! Keza HDK tüm ülkeyi kapsarken, DTK ona bağlı çalışan "bölge meclisi"! Tıpkı DBP'nin HDP'nin bölgedeki bileşeni olduğu gibi... Ama **gerçekte DTK ve DBP, politikaları belirlemede ve kitle üzerindeki hakimiyette, belirleyici konumdadır. Çünkü her ikisi de "bölge"nin asli unsuru.**

HDK ve HDP gibi asıl olarak "Batı"yı etkilemek için kurulmuş ve adeta vitrin olarak kullanılan kişi ve kurumlardan oluşmuyor.

Böyle olunca HDK ve HDP Kongrelerini, DTK'ya bakarak değerlendirmek hiç de yanlış olmuyor. Bu tabiyete, HDP bileşenleri içinden, akademisyenlerden kimi itirazlar yükselse de, varolan durumu değiştirmiyor.

Esasında Kürt hareketinde yaşanan kurumsal enflasyon ve kargaşa, uzun bir süredir rahatsızlık konusudur. Özellikle **DBP'nin HDP'den bağımsız duruşu ve daha güçlü hale gelmesi, HDP içindeki liberal kesimlerin eleştirilerinin başında yer alıyor.** Keza HDP ile birlikte HDK'nın işlevsizleştiğine dair de çok şey söylendi. Fakat Kürt hareketi her bir kuruma verdiği misyonun halen geçerli olduğunu düşünüyor olmalı ki, bunları tutmaya devam ediyor. Örneğin EMEP gibi HDP içinde yeralmayıp da HDK içinde kalmayı sürdüren kurumların olması, HDK ile daha geniş kesimleri kucaklama çabası, bunların varlığını sürdürmesinin bir nedenidir.

Buna karşın hem HDK hem de HDP için "yeniden yapılandırma" sözü, daha sık edilmeye başlandı ve son kongrelerin temel taleplerinden biri oldu. "Yeniden yapılandırma"dan her kesim farklı şeyler anlasa da, bu yönde bir "değişim" isteği hepsinin ortak paydası durumunda. Fakat bunun nasıl ve ne kadar gerçekleşeceği belirsizliğini koruyor.

Sadece "yeniden yapılandırma" değil, kongre öncesi tespit edilen eksikliklerin ne kadar aşılabileceği ve "öneri" olarak sunulanların ne kadar karşılanacağı da meçhuldür. "Demokratik siyaseti halka taşıyacak, halkı bu işin içine katacak devrimci demokratik bir yapılanma", "Milletvekillerinden parti içi organlardaki her kademeye kadar seçimlerde halkın söz sahibi olması", "Parti içi demokrasinin tam anlamıyla sağlanması", "Gençliğin daha dinamik hale getirilmesini sağlayacak bir örgütlenme" gibi...

HDP dahil, son bir ay içinde yapılan toplantı, konferans ve kongrelere damgasını vuran, Kürt bölgesinde devam eden savaş ve direniştir. Ve DTK'nın "sonuç bildirgesi"nde "ayrı bir devlet" olarak yorumlanmaması özellikle belirtilen "özyönetim" in onaylanmasıdır. **DTK Genel Kurulu, hem HDK'ya, hem de HDP'ye bu dönemde savunacakları programı net biçimde ortaya koyduğu için, onlara bunu yinelemekten ve selamlamak-tan başka bir şey kalmamıştır.**

16 Ocak'ta Ankara'da toplanan HDK Konferansı'nın sonuç bildirgesinde şunlar

söyleniyor: "HDK Konferansı, HDK'nin bölgesel meclisi olan DTK'nın 26-27 Aralık günlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirdiği Olağanüstü Genel Kurul'da açıkladığı 'Özyönetim Deklarasyonu'nu Türkiye'nin bir demokratik cumhuriyete dönüşümü ve Kürt sorununun barışçı çözümü doğrultusunda çok önemli ve yol açıcı bir teklif olarak selamlar ve sahiplenir."

HDP Kongresi'ndeki ana tema da "özyönetim"di. Kongre'nin son konuşması, "özyönetim direnişinin devam ettiği kentlere bir kez daha selam gönderiyoruz" diyerek noktalandı. Elbette "hedef kitlesi"ne göre üslup farkı sözkonusuydu. Demirtaş kongrede yaptığı konuşmada, "özyönetim"i sahiplenirken, hendeklerin ve barikatların "normal" ve "doğal" olmadığını söyledikten sonra, bunların yanına "orantısız devlet şiddetini" eklemiştir. **Bunları aynı düzlemde değerlendirmesi, "Türkiye partisi" hedefini halen koruduklarını gösterme ve HDP içindeki liberalleri kaçırmama çabasıdır.**

Hem HDK, hem HDP Kongrelerinde "bir demokrasi cephesi yaratmak", "barış için seferber olmak", "demokratik anayasa hareketi oluşturmak" gibi hedefler de ifade edilmiştir. Ancak DTK'dan başlamak üzere son bir ay içinde yapılan tüm toplantılarda, konferans ve kongrelerde "özyönetim" ile birlikte "diyalog ve müzakerelerin başlaması" ısrarla vurgulanan temel konudur.

Sonuç olarak

Başta HDP olmak üzere Kürt hareketinin legal kurumları, tam da savaşın en şiddetli yaşandığı günlerde kongre ve konferanslarını yaptılar. Burada **asıl amacın, bir yandan "özyönetim"e selam göndererek direnişin yanında olduğunu göstermek, bir yandan da devlete halen uzlaşmadan yana oldukları mesajını vermek olduğu anlaşılıyor.** Dolayısıyla tabanın beklediği "değişim" isteği, en çok da **HDP'nin AKP'ye karşı ciddi bir muhalefet odağı haline gelmesi, pek mümkün görünmüyor.**

HDP Kongresi öncesi yapılan toplantı ve konferanslarda ortaya çıkan bir diğer gerçek ise; **Kürt illerinde süren katliamlara karşı HDP'nin üzerine düşeni yapmadığıdır.** "Batı'dan ses çıkmıyor", "Batı tepki göstermiyor" gibi argümanlarla bunun sorumluluğunu üstünden atmaya ve durumu örtbas etmeye çalışan HDP, tabanı tarafından uyarılmıştır. Fakat **bizzat yöneticilerinin de itiraf ettikleri gibi "barışçıl siyaset yapmaya koşullanmış" kitleleri başta parlamento olmak üzere düzen-içi kurumlara bağlamayı görev edinmiş bir partiden farklı bir tutum beklemek de, gerçekçi değildir.**

Çelişkilerin keskinleştiği dönemlerde kurum ve kişilerin gerçek nitelikleri daha net biçimde ortaya çıkar. Şu anda böyle bir dönemden geçilmektedir. **HDP'ye farklı beklentilerle girenler (devrimcilerden liberallere) aradıklarını bulamadıkları için hüsrana uğramıştır.** Ne var ki mücadele gerçek eksenine oturmadığı ve devrimci bir önderlik altında gelişmediği sürece, ne toplumsal ne ulusal kurtuluş gerçekleşir. Çok büyük acılar çekilse de, nice kahrmanlıklar, direnişler yaşansa da yalın gerçek budur.

Geçmişten geleceğe

YÜRÜYÜŞÜMÜZ SÜRÜYOR!

Şubat ayı, ihtilalci komünistlerin “kuruluş” ve “yeniden doğuş” ayıdır. ’79’un 21 Şubat’ında, bu topraklarda Mustafa Suphi’lerden sonra ilk komünist örgütün kuruluşu müjdelendi. ’98’in 17 Şubat’ında ise, tasfiyeye sürüklenen yapıyı yeniden bolşevik bir rotaya sokan “yeniden doğuş” gerçekleşti.

Bundan dolayıdır ki, Şubat, ihtilalci komünistlerin her yıl “doğum günü” olarak kutladıkları, onur duydukları tarihlerini ve şehitlerini andıkları, bunlardan aldıkları güç ve moralde geleceğe yürüdükleri bir aydır.

İhtilalci komünist hareketin yıldönümüne denk gelen bu günlerde, tarihe, tarih bilincine daha fazla vurgu yapmamız gerektiği açıktır. Böyle özel anlarda, geçmiş ve gelecek, dün-bugün-yarın ilişkisi, daha somut biçimde gözler önüne serilir ve elle tutulur bir hal alır çünkü.

“Geçmiş olmayanın, geleceği de olamaz!” Tarihsel materyalizm bize, her şeyin tarihsel bir devamlılık içinde, nicel birikimlerin nitel sıçramasıyla oluşup geliştiğini gösterir. Bugün, dünün yarınıdır. Bugünümüzü, geçmişimize, geçmişten bu yana biriktirdiklerimize, deneyimlediklerimize borçluyuz. Yarınımızı da bugünden atacağımız adımlar üzerine kuracağız.

Tarihe bakış, sınıfsal-siyasal bir duruştur Tarihe bakış, egemen sınıflarla ezilen-sömürülen sınıfların süregelen mücadelesinde çok önemli bir parçadır. Egemenler, ya tarihi yok saymış, ya da birbirinin tekrarı olayları, bir “teker-rür” gibi gösterip, kitlelerin bilincini çarpıtmışlardır. Aksi halde tarihi nesnel olarak kavrayan, ondan ders çıkaran kitlelerin, varolan düzeni sorgulayacağı ve ona karşı mücadeleye girişeceklerini iyi bilirler. Onun içindir ki, bellekleri silmeye, “böyle gelmiş, böyle gider” duygusunu güçlendirmeye özel bir gayret gösterirler.

Sömürülen, ezilen kesimlerin öncüleri ise, tam da bu yüzden tarihsel gerçekleri ortaya çıkarmaya ve bunu kitlelere yaymaya çalışır. Dün-bugün-yarın ilişkisini diyalektik bir tarzda ele alarak, geleceğe dair öngörülerde bulunur, hiçbir şeyin yoktan varolmadığını ve ilelebet varolmayacağını, tarihin hep

ileriye doğru aktığını, bunu sağlayanın da sınıf mücadelesi olduğunu bilimsel olarak ortaya koyar. Egemenlerin yaydığının aksine, tarihi kahramanların değil, ezilen-sömürülen kitlelerin yaptığını gözler önüne serer, kitleleri uyardırmaya, kendilerine güvenmelerini sağlamaya çalışır. Dolayısıyla tarihe yaklaşım, sınıfsal-siyasal bir nitelik taşır.

Kendinden önceki egemen sınıflar gibi emperyalist burjuvazi de, attığı her adıma kitle desteği sağlayabilmek için, bir ideolojik-mistik kılıf, haklılık gerekçesi yaratıyor. Bunu başarabilmek için de mutlaka tarihe el uzatıyor. Tarihsel gerçekleri yok sayıyor ve tarihi kendisiyle başlatıp kendisiyle bitirerek, resmi tarihini yazıyor.

Benzer yöntemleri işbirlikçi burjuvazi de uyguluyor. Özellikle AKP hükümetleri dönemi, tarihsel gerçekleri belleklerden silme ve kendine uygun yeni bir tarih oluşturma dönemi oldu. Bunu “yeni Osmanlıcılık” diyerek teorileştirdiler de. Sadece dış politikada değil, eğitimden kültüre, yaşamın tüm alanlarında İslami ve Osmanlı referanslar, giderek daha fazla öne çıktı. Geçmişin Atatürk putlaştırması, yerini Kanuni’ye, Fatih’e bıraktı. Cumhuriyet’in “yobaz”, “gerici”, “kan dökücü” olarak lanetlediği Osmanlı padişahları popüleştirilerek, dizilere, filmlere, romanlara konu edildi.

Hiçbir dönemde olmadığı kadar, sanatın hemen tüm dallarında tarihsel figürler, özellikle Osmanlı dönemi öne çıkarılmıştır. Ve bu yönde teşvikler yapılmakta, baskı oluşturulmaktadır. Öyle ki, dizilere ayar vermekten, heykelden karikatüre her alana müdahale edilmektedir.

Kısacası dünyada ve ülkemizde ileriye doğru aşılmış olan pekçok şey, bugün yeniden hortlatılmakta, toplumsal ve tarihsel bilinç tırpanlanarak, yenisiden şekillendirilmektedir. Ama nasıl ki, önceki egemenler ve onların sözcüleri, tüm çabalarına rağmen tarihi dondurmayı

başaramadıysa, günümüzün egemenleri de başaramayacaklar!.. ’90’lı yılları kasıp kavuran “tarihin sonu” gibi savlar, 2000’li yıllarda tuzla buz oldu. Yeniden hortlayan kriz ve savaş olgusu, kapitalizmin sorgulanmasını beraberinde getirdi ve Marks’ın çözümlemelerinin doğruluğu yeniden ispatlandı.

Tasfiyecilik, tarihe saldırdır

Burjuvazinin tarihe bu kadar saldırdığı, tarihsel kazanımları silmeye gayret ettiği bir dönemde, komünist ve devrimcilerin her zamankinden daha fazla tarihlerine, gelenek ve değerlerine sahip çıkmaları ve kitleleri tarihsel bilinçle donatmaları gerekmektedir mi?

Su ve ateş çağındaydı soluğumuz

En umutsuz gece yarılarında

En ıssız yollarda bırakıldık hep

Yıkılmadık!

Günün bir yanında avuçlarken güneşi

Bir yüzünde yeniden düştük toprağa

Korkmadık!

Yüreğimizle parçaladık en sert kayaları

Filizlenip uzandık dostluğun gökyüzüne

En bereketli yağmurları

Hep kendi soluğumuzla yarattık!

...

Yaşamı bilinçten emziriyoruz artık

Umudu sevinçten süzüyoruz

Yolu yok başka yaşamının

Her sabah geçmişin yüreğine

Filizlenen bir gelecek çiziyoruz.

Adnan Yücel

revizyonist kampın çöküşü, bu yüzden bir milattır. Bu yıllardan itibaren sadece burjuvazi değil, burjuva ideolojisine çok hızlı biçimde kayan küçük-burjuva liberal kesimlerde de

“anti-tarih”çilik gelişmiş, geçmişin aşıl-mış teorileri yeniden piyasaya sürülmüştür. Tarih, bilim olarak reddedilmiş; toplum-sal olayları, tarihsel

sürecin doğal ve zorunlu gelişimi olarak değil, rastlantısal ve döngüsel bir hareket olarak ele alan savlar, yeniden baştacı edilmiştir.

Kısacası yenilgi ve durgunluk dönemleri, her tür burjuva görüşün yayılmasına uygun zemin yarattığı için, tarih bilincinin de en fazla çarpıtıldığı dönemler olmuştur. Bu dönemin hastalığı olan tasfiyeciliğin, devrim saflarında da tarihin reddine, nihilizme yol açması, işte bu nesnel zeminle bağlantılıdır. Tasfiyeciliğe karşı verdiğimiz mücadelelenin, aynı zamanda tarihimizin reddine, çarpıtılmasına karşı bir mücadele olması da, bundan dolayıdır. Onun içindir ki, başından beri, tarihimizi yok saymaya, onu unutturmaya, çarpıtma-ya kalkışanlarla kıran kırana bir mücadeleye girdik. “Tarihimiz, güç ve onur kaynağımızdır” dedik. Geleneklerimize, yarattığımız değerlere sahip çıktık. Ona yeni halkalar ekleyerek yaşatma iradesini gösterdik.

Geçmişten geleceğe

yürüyüşümüz sürüyor

Binlerce yıllık insanlık

tarihinden, iki yüzyıl aşkın proletaryanın mücadelesinden, yüzelli yıllık Marksizm-Leninizmin biliminden süzülerek geliyoruz... Spartaküs’ten Lyon’a, Paris Komünü’nden Ekim devrimine, yenilgi ve zaferleri kuşanarak geliyoruz... Pir Sultan’dan Şeyh Bedrettin’e, Mustafa Suphi’den Ethem Nejat’a, Denizler’den, Mahirlere, Kaypakkaya’lara, bu toprakların değerlerini üstlenerek geliyoruz...

Yüzlerce ayrık otu içinde

“bir tutam kır çiçeği” olarak, geleceğe umut taşıyanlarız...

12 Eylül karanlığında ışık olduk, sokakları, evleri “granitten bir kale” yaptık, zindanlarda, ölüm oruçlarında bayraklaştık... İşkencehanelerde direniş destanları yazıp, mahkemelerde yargılayan olduk... Mücadelenin her cephesinde “kutup yıldızı”mızın yol göstericiliğinde yürüdük...

Fabrika, fabrika, sokak, sokak

çarpmalarının militanlarıyız biz.

Yoldaşcan’ın “hücum” komutunu alarak son mermisine dek çatışan Metin’iz! Fatih’in direnişini daha ileri taşımaya ant içen ve faşizmin ininde suratlarına bir tekme çakan Remzi’yiz! Gazi’den Ümraniye’ye “bizsiz olmaz bu işler” diye kavganın ortasına koşan Zeynep’iz, Hakan’ız! Yoldaşlarına siper olan Eralp’iz, Nilgün’üz!...

12 Eylül tasfiyeciliğine olduğu gibi, kendi tasfiyecilerimize de bayrak açan, hiç tereddüt etmeden motorları mavi-liklere süren bolşevikleriz... Örgütçü ve militan kimliğimizi yeniden kuşanarak geleneğimizin izinden giden, ona yeni halkalar ekleyenleriz... 1 Mayıs’larda alanları zapteden, orak-çekeçli kızıl bayrağı, usta ve önderlerimizi gururla göndere çekenleriz... NATO’dan IMF’ye emperyalist kuruluşlara ülkemizi dar eden, Haziran günlerinde barikatların ve sokak savaşlarının en önünde dövüşenleriz...

Biz çelikten, bolşevik müfrezeyiz!..

Yoldaşcan’ın, Fatih’in öğrencileri; Stalin Mehmet’in Seza’ının her tür statükoya, donmuş olana vuran güçlü sesi, geleceğin temsilcisiyiz...

Böyle köklü bir tarihi, ne faşizmin saldırıları, ne oportünizmin çamurları, ne de tasfiyeciliğin inkarı yıkabilirdi, yıkabilir. Varlığımız bunun kanıtıdır! Stalin’in Yunan mitolojisinden verdiği örnekte olduğu gibi, bizim yenilmezliğimizin sırrı, ayaklarımızın kendi topraklarımıza basmasıdır. Tarihimizden, şehitlerimizden, halkımızdan aldığımız güçtür. Hiç kimse bizi onlardan koparmadı, koparamaz...

İşte tarih, işte biz!

‘79’da temelleri atılan, ‘98’de “yeniden doğan”ların yürüyüşü, rotasından şaşmadan devam ediyor... Karanlıkları yara yara yürüyorlar... Tarihe, şehitlerine, işçi ve emekçilere duydukları büyük bir sorumlulukla...

Yürüyorlar başı dik ve enginleri fet-hetme ruhuyla...

Cenevre görüşmeleri: Masa değil, Savaş belirleyicidir

Suriye'deki savaş önemli bir eşiğe ulaştı.

Rusya'nın savaşa katılmasının ardından güçler dengesi yeniden kurulurken, Cenevre-3 görüşmeleri başladı.

Suriye'deki savaşa bir yön çizmek hedefiyle gerçekleştirilen Cenevre görüşmelerinin ilki 2012 yılında gerçekleştirilmişti. Ardından 2014'ün Ocak ayında Cenevre-2 görüşmeleri yapıldı. Her iki görüşmeye de Suriye'nin meşru hükümeti katılmış, ancak PYD ya da Suriye'deki Amerikancı muhalefet örgütlerinin hiçbiri yer almamıştı. Bu iki görüşme de bir sonuç alamadan dağıldı.

Cenevre-3 görüşmeleri 29 Ocak'tan itibaren başladı. Öncesinde epeyce tartışmalar yaşandı, kimlerin nasıl katılacağını netleştirmek oldukça zor oldu. Sonuçta bir ara çözüm bulundu. PYD'nin ve S. Arabistan tarafından oluşturulan radikal İslamcı muhalefet cephesinin temsilcileri de Cenevre'ye çağırıldı. Toplantılar ise dolaylı yürütüldü.

"Barış" anlaşmaları masada hazırlanmaz. Savaşın seyri ne durumdaysa, savaşta kim kazandıysa, masada onun yansıması görülür. Bu gerçeği iyi bilen taraflar, Cenevre'de masaya oturmadan önce, Suriye'de kendi çıkarlarını gerçekleştirmek, masaya en avantajlı koşullarda oturmak için sayısız hamle yaptılar.

Rusya'nın tartışmasız ağırlığı

30 Eylül 2015 tarihi, Suriye savaşının rotasının değiştiği tarihti. Rusya'nın Suriye topraklarında başladığı bombardıman, savaştaki dengeleri altüst etmiş, ABD'nin planlarını değiştirmesine, birçok noktada geri adım atmasına neden olmuştu.

Rusya, yaklaşık 4 aydır sistemli bombardımanla IŞİD'in ve Nusra'nın elindeki önemli mevzileri aldı, Suriye ordusunun savaşına yön verdi, ABD'yi de IŞİD'e karşı savaşmak zorunda bıraktı. **Bu askeri başarıların bir sonucu olarak Rusya, Cenevre'ye hazırlık amacıyla Kasım 2015'te yapılan Viyana görüşmelerinde, oldukça önemli iki kazanım elde etmişti.** Birincisi, Cenevre'de Suriye hükümetiyle masaya oturacak olan muhaliflerin belirlenmesinde "laik" ve "Suriye'nin toprak bütünlüğüne bağlı" olmaları kriterini getirmişti. (Bu kriter, radikal İslamcı bütün çeteleri elemiş olduğu için, masaya oturmak üzere PYD dışında bir örgüt kalmıyordu.) İkincisi, Cenevre görüşmelerinde masaya oturacak olan hükümet ve muhalefet, Ocak ayından itibaren 6 ay içinde bir geçiş hükümeti oluşturacak, 18 ay içinde de Suriye'de seçimler gerçekleştirecekti. Burada "Esad'sız hükümet" sözünü artık ABD başta olmak üzere kimse telaffuz etmiyordu.

Rusya'nın Suriye'deki savaşa müdahil olması, Esad'ın geleceğini de garanti altına almış, muhalefete itiraz seçeneği bırakmamıştı. Öyle ki, **The Washington Post gazetesi, "Esad'ın istifasını talep etmek için bir neden kalmadı ve bu yüzden ABD ısrar etmeyi kesti" diye yazdı.**

Rusya'nın IŞİD'e ve Nusra'ya karşı yürüttüğü savaşın en önemli parçası, Lazkiye'de kurduğu yeni askeri üs oldu. Tartus'ta zaten bir deniz üssü bulunuyordu; **Lazkiye'de bir de hava üssü kurdu. Üstelik bu üs, Rusya'nın en büyük askeri üslerinden biri olarak inşa edildi.**

Rusya'nın Nusra'ya karşı savaşta kullandığı etkili yöntemlerden biri de, çeşitli anlaşmalarla kentlerin ve köylerin boşaltılmasını sağlamak oldu. Halep'te ve Idlib'de bazı bölgelerde Rusya, askeri saldırıların yanı sıra, kuşattığı kentlerin bazılarında, kenti işgal altında tutan İslamcı çete ile görüşmeler yapıyor. Bu görüşmelerde, çete üyelerine "silahlarını bırakarak" başka bir bölgeye geçme hakkı tanıyor. Bu uzlaşmalar sayesinde, Suriye ordusu birçok kenti, içindeki halka zarar verecek uzun süreli bir çatışmaya-savaşa girmeden ele geçirme olanağını buldu.

Rusya açısından Suriye savaşının belirleyici dönüm noktalarından biri de 24 Kasım 2015 tarihinde Rus savaş uçağının Türkiye tarafından düşürülmesi oldu. O tarihe kadar AKP'nin Suriye'yi karıştırmaya ve radikal İslamcı çeteleri güçlendirmeye dönük bütün hamlelerine rağmen, Rusya Türkiye'yi doğrudan karşılarına alan bir politika izlememiş; herşeye rağmen AKP hükümetiyle ilişkilerini bozmamaya çalışmıştı.

Uçağın düşürülmesi, dengeleri değiştirdi. İlk defa bir Rus uçağı, bir NATO ülkesi tarafından düşürülüyordu. Bu saldırı, ABD'nin doğrudan bilgisi ve onayı ile gerçekleşmişti. Ve bu hamle, ABD'nin Suriye topraklarında meydan okuması anlamına geliyordu. Bu durum, Rusya'nın hem Türkiye politikasında, hem de savaşı sürdürme kararlılığında keskin bir ivme yarattı.

Ekonomik ambargolar, doğalgaz ihracatı konusundaki çeşitli manevralar, bu yükselişin bir yüzünü oluşturuyordu. Diğer taraftan Rusya, Türkiye'nin IŞİD'le olan ilişkisini belgeleyen açıklamalar yapmaya başladı. IŞİD'le Türkiye arasındaki petrol ticaretini ve bu ticaretin doğrudan Erdoğan tarafından yürütüldüğünü gösteren belgeler, Rusya tarafından kamuoyuna açıklandı.

Rusya, savaş alanında da Türkiye'yi karşısına aldığını açıkça ortaya koydu. AKP'nin doğrudan desteklediği Türkmen Dağı'ndaki İslamcı çetelere

bombardımanı arttırdı ve Lazkiye-Hatay arasında kalan bölgeyi büyük oranda temizledi. Diğer taraftan Cerablus-Mare hattındaki, yine doğrudan AKP destekli IŞİD ve Nusra odaklarına karşı saldırılarını artırdı. Yanısıra, Türkiye'nin bugüne kadar pervasızca Suriye topraklarına uçuş ve bombardıman düzenlemesini de kesti; artık Türkiye, Rusya'nın misilleme yapacağını ve Türk uçaklarını düşüreceğini biliyor, bu nedenle Suriye'ye hiçbir türlü uçuş gerçekleştiremiyor.

Ayrıca ABD artık IŞİD'e karşı daha fazla savaşmak durumunda kalıyor. Bugüne kadar IŞİD'e karşı göstermelik bombardımanlar yapan, gerçekten zarar göreceği noktalara ise asla saldırmayan ABD, artık daha fazla harekete geçiyor. Hem Rusya'dan hem de ABD cephesinden gelen bu saldırılar, IŞİD'i geriletiyor.

Suriye savaşında elini güçlendirmek isteyen Rusya'nın yaptığı bir hamle de PYD ile ilişkilerini güçlendirme çabası oldu.

PYD savaşın kritik gücü

PYD savaşın içinde kaderini tümüyle ABD'ye bağlayan bir çizgi izlemek yerine, daha dengeli bir politikayı sürdürüyor. ABD ile askeri, Rusya ile siyasi ilişkilerini güçlendiriyor.

Savaşın başından itibaren, Esad yanlısı bir konumda durmadı, ancak dağınık görünümüne, Suriye'nin geleceğindeki rolü ve işlevi belirsiz, tutunamayan muhalefet ile de birlikte olmadı. Kendi bölgesinde radikal İslamcı çetelere karşı varlık savaşı verdi ve kendine bir hakimiyet alanı oluşturdu.

Onun bu konumlanışı, her iki emperyalist için de PYD'yi önemli hale getiriyor. ABD açısından orta vadeli hedef, kendi güdümünde birleşik bir Kürdistan hattının (Irak Kürdistanı ile birlikte Rojava'nın), Akdeniz'e kadar uzanabilmesi. Kısa vadede ise, en azından Suriye devleti içinde kurulacak özerk Rojava bölgesinin ABD'ye bağımlı olması. Bu nedenle PYD'ye önemli oranda askeri yardım yapıyor. Hatta doğrudan Kürt bölgesi olmayan bazı alanları IŞİD'in elinden alması için yardım ediyor, IŞİD'e karşı savaşı birlikte yürütüyor. ABD'nin en önemli yardımı Tel Abyad'ın PYD'ye verilerek Kobane ile Cizire kantonlarının birleştirilmesi oldu.

ABD, bu ilişkinin daha uzun vadeli ve bağlayıcı hale gelmesi için, Rojava'da bir askeri üs inşa etmeye başladı. **YPG'nin kontrolünde olan Haseke-Rimelan'da, ABD'nin askeri bir üs kurması için harekete geçildi.** Rimelan üssü, Rusya'nın Kamışlı'daki üssüne sadece 70 km uzaklıkta.

Son günlerde en önemli gelişme, Obama'nın IŞİD'e karşı mücadele özel temsilcisi Brett McGurk'un, Rojava'ya gitmesi oldu. Bugüne kadar **ABD'nin askeri yetkilileri birçok defa PYD ile görüşmeler yapmıştı. Zaten IŞİD'e karşı savaşı koordine etmek için de askeri görüşmeler yürütülüyordu. Hatta ABD subayları YPG savaşçılarına doğrudan askeri eğitim veriyordu. Ancak siyasi bir ziyaret ilk defa gerçekleşmişti.** ABD, PYD'nin Cenevre'ye katılamamasını belki de böyle telafi etmek istedi.

PYD ile olan ilişkisinde, ABD'nin en büyük handikapı Türkiye'nin tutumudur. "PYD Fırat'ın batısına geçemez" ile başlayan muhalefeti; Cenevre görüşmeleri öncesinde "Ya PYD ya biz" diye özetlenebilecek biçimde öne çıkarak PYD'nin Cenevre masasına oturmasını engellemesi, ABD'yi zor durumda bırakıyor. ABD, hem Türkiye'nin hem de PYD'nin

birlikte yer alacağı bir savaşta, kendisinin çok daha güçlü olacağını ve Rusya karşısında daha sağlam bir mevziye yerleşeceğini biliyor. Ancak Türkiye'nin tutumu, ABD'nin zaman zaman PYD'yi dizginlemesine yol açıyor. Mesela bugün Cerablus-Mare hattının PYD tarafından ele geçirilmesinin ve Rojava'nın bütün kantonlarının birleştirilmesinin önündeki tek engel, AKP hükümetidir. Keza, PYD başkanı Salih Müslim, Rusya başta olmak üzere pekçok emperyalist ülkeye ziyaret gerçekleştirmesine rağmen, Washington'a gitmesine vize çıkmamıştı. Bu engelin arkasında da Türkiye duruyordu.

ABD'nin PYD karşısındaki bu yalpalayan ve Türkiye'yi fazla karşısına almak istemeyen tutumu, Rusya'nın PYD ile olan ilişkilerini güçlendirmek için zemin oluşturuyor. Rusya, PYD'ye yaptığı askeri yardımı sınırlı tutuyor. Asıl olarak siyasi ilişkileri güçlendirmeyi hedefliyor. Cenevre konusunda ABD bu kadar engel koyarken, Rusya 14 Ocak 2016'da Salih Müslim ile bir görüşme gerçekleştirdi. Birkaç gün sonra da, PYD'nin Moskova'da temsilcilik açmasına izin çıktı. Bu uzun zamandır gündemde olan, ancak somut adıma dönüştürülemeyen bir durumdu.

Rusya ve Suriye hükümeti, başından itibaren PYD'yi karşılarına almadılar. Suriye'deki meşru silahlı güçlerin Suriye ordusu ve YPG olduğunu söylüyor, savaş sonrasında Rojava'nın durumunu koruyan bir ilişki sürdüreceklerini belirtiyorlar.

Cenevre görüşmeleri başlamadan önceki her aşamada, Rusya "PYD mutlaka Cenevre'de olmalı" diyerek, PYD'nin en çok önemsendiği konuda destek çıktı. Ve PYD, Rusya ile kapıları kapatmıyor; tersine Türkiye'nin PKK'ye saldırıları arttıkça, AKP'nin PYD'ye karşı olumsuz ve engelleyici tutumlarını sürdürdükçe, PYD de Rusya ile bağlarını güçlendiriyor.

AKP'nin PYD karşıtlığı

PYD ile olan ilişkileri, AKP'nin politik tutarsızlığının somut göstergelerinden birisi. 2013 yılından 2015 ortalarına kadar PYD'ye karşı açık ve sahiplenici bir tutum izleyen Türkiye'nin politikası, bu tarihten sonra değişti. **Öncesinde PYD başkanı Salih Müslim Türkiye'ye ziyaret gerçekleştiriyor, devletle üst düzey görüşmeler yapabiliyordu; 2014 Ekimi'ndeki Kobane direnişi sırasında Türkiye topraklarından silahlı peşmergeler Kobane'ye yardım için konvoylar halinde geçiş gösterisi düzenlemişti. 2015'in başında, Halep'teki Süleyman Şah Türbesi, YPG'nin koruması altında, TSK askerleri tarafından Kobane'nin bir köyüne taşınmıştı.** Türkiye'de çözüm sürecini yürüten AKP, Suriye'de de PYD ile belli düzeyde ilişki kuruyordu.

Ancak Türkiye'nin dayattığı'nın aksine, PYD'nin, Türkiye'nin himayesinde, Esad karşıtı savaşa girişmeyeceğinin kesinleşmesi, AKP'nin de PYD ile kurduğu ilişkiyi değiştirdi.

Mesela **AKP, son derece büyük bir önem taşıyan Cenevre görüşmelerine PYD'nin katılmasını mutlak biçimde engellemek için her hamleyi yaptı.** ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'in, Cenevre'nin hemen öncesinde Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyarette, AKP'nin tek gündemi PYD'nin terör örgütü

olarak tanımlanması ve Cenevre masasına oturmasının engellenmesi idi. ABD elbette PYD'yi terör örgütü olarak tanımlamadı; ancak PYD'nin Cenevre'ye katılmasına konusunda da daha fazla diretmedi. Sonuçta PYD, toplantıya doğrudan çağrılmadı, yakınlardaki otellerde ara görüşmelerle yetinmek durumunda kaldı.

Riyad dengeleri değiştirmek istiyor

Suudi Arabistan bugüne kadar genel olarak Ortadoğu savaşında önemli bir rol üstlenmişti. Irak'ta işgal sonrasında 2007 yılından itibaren Sünni cephenin oluşturulmasında, Suriye'de IŞİD başta olmak üzere radikal İslamcı çetelerin desteklenmesi ve askeri-lojistik ihtiyaçlarının giderilmesinde, Suudlar hep başroldeydiler. Son bir yılda ise, çok daha etkin ve "dengeleri değiştirme"yi hedefleyen atak politikalar izlemeye başladılar.

Eski kral ölüp Kral Selman başa geçtikten sonra, ilk hamlesi Mart ayında Yemen'i işgal etmek oldu. Mayıs ayından itibaren, Suriye'deki radikal İslamcı çetelerin ilerlemesi, yeni mevziler için harekete geçmesinde de Suudi Arabistan'ın önemli bir desteği vardı. Ancak yıl boyunca, iki cephe de de önemli yenilgiler aldılar. Yemen'de Husileri hiçbir aşamada geriletemedi; tersine Yemen savaşına bakan herkes, "Suudi Arabistan'ın bataklığı" yorumunu yapıyor. Suriye'de ise Haziran ayından itibaren İran'ın, Eylül ayından itibaren de Rusya'nın savaşa daha etkin katılması, Riyad'ın mevzi kaybetmesine neden oldu.

Suudi Arabistan'ın hedefi, Irak'ın işgalinden bu yana, Ortadoğu'daki savaş ortamında kendi güç ve etkinliğini artırmak, bölge üzerinde hegemonyasını kurmaktır. Ve bunu da Sünni mezhebi ortaklığı üzerinden gerçekleştirmek istiyordu.

Ancak her aşamada İran karşısına dikildi. Bugün Yemen'de İran destekli Husiler Suudi Arabistan'ı askeri yenilgiye uğratarak, siyasi olarak da prestij kaybetmesine neden oluyorlar. Irak'taki Şii yönetim, IŞİD işgali başladığından beri İran'dan siyasi ve askeri destek alıyor, bölgedeki tüm Sünni güçlere karşı daha mesafeli duruyor. Suriye'de zaten İran doğrudan savaşıyor. Lübnan'da Hizbullah İran'la birlikte hareket ediyor. Mısır bile Suriye konusunda Suudi Arabistan'ın değil, Rusya'nın politikalarına yakın duruyor.

Bütün bunların üstüne, İran ambargosu kalktığı için İran'ın ekonomik gücü de artıyor. Rusya'yı zayıflatmak için petrol fiyatlarını sistemli biçimde düşürmesi, Rusya'nın değil ama Suudi Arabistan'ın ekonomisini yerle bir ediyor; Arabistan'ın yakında iflas edeceğini söyleniyor.

Bu koşullarda, Riyad, Suriye savaşında ön alabilmek için birkaç hamle birden yaptı. Öncelikle, **Kasım ve Aralık aylarında düzenlediği toplantılarda "Suriye muhalefeti" oluşturmaya çalıştı.** Üstelik bu "muhalefet"i, Rusya'nın çizdiği sınırlara uydurabilmek için, onların radikal İslamcı yönlerini törpülemek ve gözlerden gizlemek ve "ılımlı İslamcı" kategorisine sokabilmek için uğraştı. Dahası, hiçbir konuda anlaşamayan, birbirleriyle rekabet halindeki bu örgütlerden bir "temsil heyeti" de oluşturdu. Sonuçta bu heyet görüşmeler başladıktan sonra Cenevre'ye çağrıldı ve onlarla da görüşmeler gerçekleştirildi.

2 Ocak günü Suudi Arabistan'da yaşayan Şii Ayetullah Şeyh Bakır el Nimr, çoğu Şii 46 kişiyle birlikte idam edildi. Riyad'ın bu açık provokasyonu, İran başta olmak üzere Şii dünyasında öfke patlamasına neden oldu. İran'da Suudi Arabistan elçiliğine saldırı gerçekleşmesi üzerine, Suudi Arabistan, Bahreyn ve Sudan, İran'la diplomatik ilişkileri kesti, Arap Birliği de en alt düzeye çekti.

Yanısıra Riyad yönetimi, bir İslam Ordusu kurduğunu açıkladı. Ne zaman, nerede kurulduğu belirsiz olan bu "Ordu"nun içinde yer aldığı söylenen 34 ülkeden bazıları, "kendilerinin bilgisinin olmadığını" açıkladı.

Burada çarpıcı olan, **Erdoğan'ın, son bir yıldır her aşamada Suudi Arabistan ile birlikte, hatta Suudi Arabistan'ın dümen suyunda hareket etmesidir.** Kimin ne zaman kurduğu belli olmayan bu İslam İttifakı'na, Erdoğan tam destek vermektedir. Yemen konusunda Suudların açıklamalarını desteklemektedir. Mursi'nin yargılanması sürecinde kıyametler kopartırken, Şii lider Nimr'in katledilmesi konusunda "içişlerine karışmamak gerekir" cümlesini kullanmıştır. Selman'ın kral olmasının hemen ardından Suudi Arabistan'a bir ziyaret gerçekleştirdiği gibi, Cenevre görüşmeleri öncesinde bir ziyaret daha düzenlemiştir. Erdoğan'ın, PYD karşıtlığı ve açık IŞİD destekçiliği konusunda birlikte hareket edebildiği tek ülke Suudi Arabistan'dır.

Son olarak **Davutoğlu'nun yanına Genelkurmay Başkanı'nı alarak Suudi kralının yanına gitmesi, Riyad'ın ordusuyla birlikte savaşılmaya hazır olduklarının açık mesajıdır.**

Cenevre'de nasıl karar alınacak

"Barış masası" savaşan taraflardan birisi zafer kazanmadan önce kurulmaz. **Bir taraf zafer kazandığında, kendi koşullarını dayatmak için masayı kurar.**

Bugün Suriye savaşında Rusya ve Esad'ın gücü artmaktadır. Daha önce Esad karşıtı söylemler yoğunken, bugün "Esadla birlikte geçiş hükümeti" noktasına varılmış olmanın nedeni budur. Keza önceki Cenevre görüşmelerine çağrılmayan PYD'nin, bugün Suriye Demokratik Güçleri adı altında doğrudan ve yapılan ikili görüşmelerle dolaylı olarak görüşmelere katılması, PYD'nin kazandığı zaferlerin sonucudur. Diğer taraftan ABD, Suriye savaşının gidişatından rahatsızdır; dengeleri kendi lehine çevirmenin mekanizmalarını oluşturmaya çalışmaktadır.

Bu koşullar altında Cenevre görüşmelerinden somut bir karar çıkması ihtimali düşüktür. Savaşın seyrinin biraz daha ilerlemesi, emperyalistlerin güç dengelerinin birinin lehine daha fazla bozulması sözkonusu olduğunda müzakere masası da daha etkin kurulacaktır.

Haziran mahkemelerinde katiller aklanıyor

Geçtiğimiz Ocak ayı içinde, Haziran direnişi şehitlerinin mahkemeleri görülmeye devam etti. Ancak mahkemelerin, devleti aklamak, katilleri korumak hedefiyle hareket ettiği, bugüne kadar aldığı kararlardan da görüldü.

2 Haziran 2013 günü İstanbul-Ataşehir’de yürüyen kitlenin otobanı trafiğe kesmesi sırasında, bir aracın çarpması sonucu şehit düşen Mehmet Ayvalıtaş’ın duruşması, 16 Ocak tarihinde gerçekleşti. Üç kişilik bilirkişi heyetinin raporu mahkemeye sunuldu. Ayvalıtaş, lüks bir araç sahibinin, kitleyi görmesine rağmen aracını hızlandırması ve hedef olarak çarpması sonucu şehit düşmüştü. Buna rağmen bilirkişi raporu, çarpan şoförü “kusursuz”, Ayvalıtaş’ın ise “tamamen kusurlu” şeklinde hazırlanmıştı. Olayı basitçe “yayalara kapalı alana önlem almadan çıkmak” olarak tanımlıyordu rapor; oysa yaşanan, bir kitle yürüyüşü ve bu yürüyüşe karşı bilinçli bir saldırıydı. Ve böyle bir raporla, katil aklanmış oldu.

8 Aralık günü Medeni Yıldırım’ın ikinci mahkemesi görüldü. Medeni, 28 Haziran 2013 tarihinde, Lice’de kalekol yapımını protesto ederken, askerler tarafından kitleye açılan ateş sonucunda katledilmişti. Diyarbakır-Lice’deki protesto, Haziran direnişinin Kürt illerine

yansıyan biçimiydi. Ve buradaki kitlesel bir yürüyüş, devletin vahşi saldırısı ile karşılaşmıştı. Medeni’nin davası ancak iki yıl sonra açılabilirdi. Hakim, ilk duruşmada olduğu gibi, ikincisinde de “dosyayı inceleyemediğini” söyleyerek erteledi. Abisi Mehmet Yıldırım, Medeni’nin Haziran direnişi tarafından sahiplenilmesinin çok önemli olduğunu belirterek, “Tahir Elçi gibi bu davaların takipçisi olacağız” dedi.

Ankara’da Haziran Direnişi sırasında polisin açtığı ateş sonucunda şehit düşen Ethem Sarısülük davası yeniden başladı. Ethem’in mahkemesi, katil polis Ahmet Şahbaz’ın, hapis cezası almasına rağmen

hukuk dışı biçimde tahliye edilmesinin ardından, Yargıtay kararıyla yeniden görülmeye başlandı. Ankara’daki duruşmalarda güçlü protestolara sahne olmasından dolayı, bu defa Aksaray’a kaçırıldı.

Katil polis Şahbaz, mahkemeye SEGBİS sistemiyle katıldı. Hem katil, hem de avukatları, Ethem’in ailesine dönük saldırganlıklarını sürdürdüler. Avukatların, Şahbaz’ın tutuklu yargılanması; SEGBİS ile katılımı değil, doğrudan duruşmaya getirilmesi talepleri reddedildi. Ankara Barosu’nun müdahil olma talebi de reddedildi. Mahkeme 4 Nisan’a ertelendi.

15 Ocak günü Balıkesir’de Abdullah Cömert’in davası vardı. Abdöcan, Haziran Direnişi sırasında Antakya’da katledilmişti. Antakya’da mahkemeye katılımın ve protestoların yüksek olmasından korkan devlet, mahkemeyi Balıkesir’e kaçırmıştı. Katil polis duruşmaya SEGBİS sistemiyle katıldı. Dava 19 Şubat’a ertelendi.

Devlet, mahkemeleri farklı illere taşısa da, katilleri kaçırsa da, er-geç hesap vermektan kurtulamayacak! Başta şehit aileleri olmak üzere Haziran direnişçilerinin elleri yakalarını bırakmayacak! Haziran’ın korkusuyla titremeye devam etsinler. Yeni Haziranlar, eskisinden daha güçlü gelecek!...

Hrant Dink anıldı

“Katilleri Tanıyoruz! Affetmeyeceğiz!”

Hrant’ın katledilmesinin üzerinde tam dokuz yıl geçti. Her 19 Ocak’ta olduğu gibi, bu yıl da vurulduğu yer ve saatte anıldı. Bu yıl da Agos gazetesinin önünü binlerce insan doldurdu. Daha önceki yıllarda sağnak yağmur altında toplanıldığı gibi, bu yıl fırtınayla birlikte yağın kara rağmen Hrnt için biradaya geldiler.

“Unutmayacağız, Affetmeyeceğiz” pankatı altında binlerce kişi, Ermenice, Kürtçe ve Türkçe haykırdı. “Faşizme inat kardeşimsin Hrnt”, “Faşizme karşı omuz omuza”, “Hepimiz Hrnt’ız, Tahir Elçi’yiz”, “Cizre halkı yalnız değildir” sloganları atıldı.

Bu yılki ortak açıklamayı, Cumartesi Anneleri adına Hasan Ocak’ın kardeşi Maside Ocak yaptı. Ocak’ın ardından Tahir Elçi’nin eşi Türkan Elçi söz aldı. Elçi, eşinin ağzından Hrnt Dink’e yazılmış bir mektubu okudu. Rakel Dink ile birlikte dimdik kitleyi selamladılar.

Hrnt Dink, İstanbul dışında, başta Ankara, İzmir olmak üzere birçok ilde anıldı.

İkitelli Halkevi’ne silahlı saldırı

İkitelli Halkevi, 10 Ocak gecesi silahlı saldırıya uğradı. Gece geç saatlerde arabayla Halkevi’nin sokağına gelen çeteler, kurumu tarayarak uzaklaştılar. Görgü tanıklarının ifadesine göre kurumu tarayan kişiler, sokağın sonunda geri dönerek bir kez daha kurumu tarayıp kaçtılar. Silahlı saldırıda can kaybı ve yaralanma olmazken, maddi hasar oluştu.

Ertesi gün akşam saatlerinde Halkevi’in çağrısıyla yürüyüş yapıldı. Halkevi önünde başlayan yürüyüşe PDD ve semtte faaliyet yürüten diğer kurumlar da katıldı.

Yürüyüş geçilmeden önce Halkevi konuya dair açıklama yaptı. Saldırının derneğe değil, yürüttükleri mücadeleye karşı yapıldığını, kendilerini yıldırmayacağını, mücadeleye devam edeceklerini belirtti. Yürüyüş boyunca “faşizme karşı omuz omuza” “baskılar bizi yıldıramaz” “katil devlet hesap verecek” sloganları atıldı. Yaklaşık iki kilometre yürüldükten sonra tekrar Halkevinin önüne gelinerek eylem sonlandırıldı.

Kitle dağılırken polisler dağılan kitleye gaz sıktı. Olayda yaralanan olmadı. Polis saldırısından sonra Halkevi çalışanları kurumlarını korumak amacıyla geç saatlere kadar kurumlarından ayrılmadılar.

CHP Kurultayı: Beklentiler ve sonuçlar...

CHP'nin 35. Olağan Kurultayı 16 Ocak 2016 tarihinde gerçekleşti. Bir kez daha "değişim" talebiyle toplanan kurultay, CHP kitlelerinin beklentilerini karşılamadı. Hatta bugüne dek yapılan kurultaylar içinde en sönük, en ruhsuz, coşkusuz, heyecansız kurultay olarak tarihe geçti.

7 Haziran seçimlerinden sonra CHP'nin AKP ile koalisyon görüşmelerindeki başarısızlığı ve 1 Kasım seçimlerinde AKP'nin yeniden tek başına hükümet olmasına yol açan etkisiz muhalefeti, CHP'nin tabanında hayal kırıklığı yaratmıştı. Kurultay ile belki bir değişim yaşanır ve yeniden umutları artırır diye beklentiye girenler, bir kez daha hüsrana uğradılar. Her ne kadar "Demokrasi, Değişim, Kardeşlik" ana sloganıyla başlandıysa da, kurultay beklentileri karşılamaktan uzaktı.

Son yıllarda CHP kurultaylarının temel sloganı, "değişim" oluyor. "Değişim"den anlaşılan ise, başta genel başkan olmak üzere yönetim kadrosunun değişmesi anlaşıyor. İdeolojik-programatik konulara neredeyse hiç girilmiyor. Yer yer "CHP'nin sağa kaydığı" ve yeniden "sosyal-demokrat" bir parti kimliğine bürünmesi gerektiği söyleniyorsa da, kurultaylar bunun tartışıldığı yerler olmuyor.

Son kurultay da farklı değildi. Kurultay öncesi genel başkanlığa aday olduklarını açıklayanlar, adaylıktan çekilince ya da aday olacak oyu bile toplayamayınca, Kemal Kılıçdaroğlu'nun tek aday olarak girdiği bir kurultay gerçekleşti. Ve kurultaydaki tek konuşmayı da Kılıçdaroğlu yaptı. Bir miting konuşmasından farksız, daha önce söylediklerini tekrarlayan bu konuşma, delegelerde bir coşku yaratmadığı gibi, çoğunluğun dinlemediği görüldü. Salondaki tek dalgalanma, Kılıçdaroğlu'nun Erdoğan'a "diktatör bozuntusu" dediğinde gerçekleşti. Sonrasında Erdoğan'ın dava konusu yaptığı bu söz, Kılıçdaroğlu'nun konuşmasından akılda kalan tek şey oldu.

Kılıçdaroğlu, kurultaya tek aday olarak girmesine karşın, 1275 delegenin 990'ını alabildi. Bu durum, CHP delegelerinin Kılıçdaroğlu'na bir ihtar gibiydi. Fakat asıl tepki, parti meclisi seçimlerinde ortaya çıktı. Kılıçdaroğlu'nun "anahtar listesi" delik deşik edildi. 60 kişilik meclisin neredeyse yarısı değiştirildi! Gürsel Tekin, Mehmet Bekaroğlu, Enis Berberoğlu gibi son dönemde öne çıkan birçok isim, parti meclisine giremedi. Üstelik bu, önceden alınmış bir ortak kararla değil, kendiliğinden yaşandı. Ve CHP tarihinde ilk defa parti genel başkanının bizzat hazırladığı bir liste, bu kadar büyük fire verdi.

Bu tablo, CHP'yi Gülen'le ittifaka ve dinci-gerici bir çizgiye sürükleyenlere karşı, tabanın tepkisini ortaya koyduğu gibi; büyük umutlarla genel başkanlığa getirilen Kılıçdaroğlu için de, "sonun başlangıcı" olarak yorumlandı.

CHP tabanı, CHP'nin etkisiz muhalefetinden, Kılıçdaroğlu'nun silik ve uzlaşmacı tutumundan

rahatsızlığını kurultayda bir kez daha ortaya koymuş oldu. Fakat yerine daha farklı bir çizgi ve yönetim anlayışı getiremedi. Bu koşullarda bunu beklemek gerçekçi de değildi. Fakat CHP tabanı ile yönetim arasında giderek büyüyen açığı, daha net biçimde görüldü. Öyle ki, Bağcılar Gençlik Örgütü'nün üç dilde "barış"ı yazan "Aşti, Peace, Barış. Bu sese kulak ver, barışa ses ver!" pankartı, Kılıçdaroğlu'nun konuşması sırasında "genel merkez onaylı olmadığı" gerekçesiyle kaldırıldı. Gelen tepkiler üzerine sonradan yeniden asıldıysa da, aradaki kopuşun görülmesi bakımından çarpıcıydı. Keza "Değişimi ancak devrimciler yapar" sloganı sık sık dev ekrana yansiyordu. Ancak CHP'de ne böyle "devrimciler" vardı, ne de bir "devrim" yapılyordu!

"Devrim" sözcüğünün giderek daha fazla öne çıkması ve kitleler tarafından sahiplenilmesi, kuşkusuz olumlu bir gelişmeye işaretler. Ancak burjuvazi ve reformistler tarafından bu kavramların içinin nasıl boşaltıldığını biliyoruz. Ayrıca CHP gibi bir düzen partisinde bırakalım "devrim" yapılmasına, radikal bir değişikliğe bile izin verilmeyeceği bilinmelidir.

CHP'nin rolü, "majestelerinin muhalefeti" olmakla sınırlandırılmıştır. Ne zamanki gerçek anlamda bir devrim tehdidi ile karşılaşılır, CHP o zaman devrim yangınına söndürmek üzere bir "itfaiyeci" görevini üstlenerek, sol sloganlarla ortaya çıkar. CHP'nin yüzde 40'ları aşan oy oranıyla, tarihinin en yüksek oyunu aldığı '70'li yıllar böyledir.

Kısacası CHP, emperyalistlerin ve işbirlikçilerin istekleri doğrultusunda hareket eden bir düzen partisi olduğunu, ihtiyaca göre kimi zaman "sol" kimi zaman "sağ" politikalar izlediğini, bugüne dek her aşamada gösterdi. Buna karşın güçlü bir devrimci odak yaratılmadığında, kitlelerin "umut" diyerek sarıldığı bir parti oldu.

Bugün de AKP'nin artan saldırganlığı ve pervasızlığı karşısında, kitleler CHP'den daha etkili bir çıkış bekliyor. 7 Haziran seçimleri sonrası HDP'den de beklediğini bulamayanlar, yüzünü yeniden CHP'ye dönüyorlar. Ne var ki, bu boşuna bir bekle-yiştir.

AKP'nin bu hale gelmesinde, CHP başta olmak üzere muhalif partilerin, şu ya da bu oranda payı bulunmaktadır. 7 Haziran seçimleri sonrası CHP, AKP ile birlikte koalisyon görüşmeleri adı altında kitleleri oyalamakla kalmadı; muhalefetin yasal hakkı olan hükümet kurma görevi Erdoğan tarafından gaspedildiği halde, tek bir ses çıkarmadılar. Bütün kritik aşamalarda AKP'nin değirmenine su taşıdılar.

Şimdi de aynı misyonu oynamaya devam ediyorlar. AKP'nin yeni anayasa girişimine hep birlikte destek oluyorlar. Esasında başkanlık sistemini getirmek dışında bir amacı olmayan "yeni anayasa" için mecliste oluşturulan komisyona katılıyorlar. Ve tıpkı AKP'nin yaptığı gibi, güya faşist 12 Eylül anayasasını değiştirip "demokratik bir anayasa" yapılacağı demagojisini kullanarak...

Bugün ayları bulan sokağa çıkma yasaklarıyla, katledilen kadın ve çocuklarla, yaralıların ve ölümlerin sokakta bırakıldığı ve ailelerin cenazeleri almak için açlık grevi yaptığı, kısacası 12 Eylül yasalarının bile aşıldığı bir ülkede, "demokratik anayasa"dan bahsetmek, en hafifinden kitlelerle dalga geçmektir! Ama yine görüyoruz ki, CHP'sinden HDP'sine hepsi AKP'nin bu oyununa ortak olmaktadır. Onu bu konuda yalnız bırakmak yerine, meşruiyet sağlamasına yol açmakta, kitleleri oyalamaya devam etmektedirler.

CHP'de bir kurultay daha, ondan beklentiye girenleri hüsrana uğratarak sonuçlandı. İzleyen herkesin hemfikir olduğu nokta; kurultayın coşkusuz, heyecansız ve ruhsuz geçtiğiydi. Bir düzen partisine "devrimci bir ruh" aşılama nafiye çabası da, bir kez daha sonuçsuz kaldı.

Tek farklılık; parti meclisinde bulunan gerici isimlerin üstünün çizilmesi ve yerlerine "sol" görünen kişilerin seçilmesi idi. Kılıçdaroğlu'nun "anahtar" listesi büyük oranda delinmekle kalmadı, tek aday olmasına rağmen delegelerin dörtte birinin oyunu alamaması, Kılıçdaroğlu'nun son kurultayı olabileceği yorumlarını beraberinde getirdi.

Sonuçta CHP, genel başkanını ve parti meclisini değiştirirse de, beklentilere yanıt olamayacak. Kişilerin değişmesiyle partinin değişmeyeceği son olarak Baykal'ın gitmesiyle de görüldü. Aslolan partinin ideolojisi, programıdır ki, bunun değişmesi CHP diye bir partinin yok olması anlamına gelir. Diğer yandan yükselen "siyasal islam" karşısında, burjuva liberalizmin ya da devletçi laikliğin alternatif olamayacağı, dahası onu durduracak bir militan duruş gösteremeyeceği ortaya çıktı. Bunlar birbirinin iki yüzünü oluşturan bir eldiven gibiydiler.

Bir ideoloji ancak onun zıddı olan bir ideoloji ile yenilebilir. "Siyasal islam" ideolojisine karşı, emek-sermaye çelişkisini temel alan bir ideolojiyle karşı çıkılmadığı sürece, bu durumu tersine çevirmek mümkün değildir. Artan "devrim" talebi de, kitlelerin sezgisel düzeyde bile olsa, dinci-gericiliğe karşı tek çözüm yolunun görülmeye başlandığının işaretidir.

☆ 1 Şubat 1979- Abdi İpekçi öldürüldü

Milliyet Gazetesi'nin genel yayın yönetmenliğini yaptığı sırada, Mehmet Ali Ağca, Abdullah Çatlı, Oral Çelik gibi faşistler tarafından düzenlenen bir suikastle öldürüldü. Devlet tarafından yönlendirilen sivil faşistler yargılanmadığı gibi, resmi görevlerle yurtdışına gönderildi.

☆ 4 Şubat 1945- Yalta Konferansı yapıldı

Hitler faşizmi, diğer emperyalistlerin de örtük onayıyla sosyalist Sovyetler Birliği'ne saldırınca, kendi sonunu da hazırlamış oldu. Alman faşizminin yenileceğinin kesinleşmesiyle birlikte İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ile ittifak içine girdiler. Kırım yarımadasında bulunan Yalta'da toplanan üç devletin başkanları Hitler'in kesin yenilgiye uğratılmasını karara bağladılar. Yalta konferansı, Alman faşizminin yenilgisinin tescillenmesi ve üç devletin birlikte hareketinin resmileşmesinde önemli bir yer tutar.

☆ 10 Şubat 1969- 6. Filo eylemi

Amerikan emperyalizminin Türkiye kıyılarına asker çıkarmak istemesine başta öğrenci gençlik olmak üzere işçiler ve emekçiler karşı durdular. Öğrenciler, İstanbul ve Ankara'da 6. Filo'nun gelişini protesto ettiler. 16 Şubat'ta gerçekleşen ve bu kez çoğunluğunu işçilerin oluşturduğu protesto eyleminde ise, devlet destekli dincilerin saldırısı sonucu "Kanlı Pazar" olarak tarihe geçen olaylar yaşandı. ABD'nin 6. Filosu'nun İstanbul'a gelişinin protestosu ve ABD askerlerinin denize dökülmesi, ülkemizin önemli

anti-emperyalist eylemlerinden biridir.

☆ 11 Şubat 1925- Şeyh Said İsyanı

Elazığ'ın Eğil bucağı Piran köyünde başlayan ayaklanma, yaklaşık iki ay sürdü. Devlet, bu ayaklanma karşısında seferberlik ilan etti. Takrir-i Sükun Kanunu çıkarıldı, Türkiye'deki toplumsal muhalefete karşı da baskı uygulandı. Şeyh Said ve beraberindekiler Varto yakınlarında yakalandılar ve Diyarbakır'da idam edildiler.

☆ 13 Şubat 1967- DİSK kuruldu

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) 1960'lı yıllarda işçilerin yükselttiği militan mücadele sonucunda kuruldu. Türk-İş'in Amerikan tipi sarı sendikacılık çizgisi, mücadeleyle daha fazla açığa çıkınca, Türk-İş'ten kopan Lastik-İş, Basın-İş, Maden-İş ve Gıda-İş sendikaları tarafından '67 yılında kuruldu.

Doğal işçi önderlerinin, direniş işçilerin DİSK'te toplanmasıyla kısa sürede etkinliğini arttırdı. Fakat başına çöreklenen revizyonist-reformist yöneticiler, sınıfın militan eylemlerine set oldular. Bunların içinde 15-16 Haziran ve Tarih, en fazla bilinendir. 12 Eylül faşizminin, kapılarına kilit vurma karşısında, hiçbir direniş sergilemeden teslim oldu. 12 Eylül sonrasında yeniden kurulduktan sonra da uzlaşmacı çizgisini sürdürdü.

☆ 19 Şubat 1972- Ulaş Bardakçı katledildi

THKP-C'nin kuruluşunda önemli bir rol oynayan ve '68 kuşağının yiğit devrimcisi Ulaş Bardakçı, Arnavutköy'de bir evde polis tarafından kuşatıldı. Ulaş, kendinden önce şehit düşen yoldaşları gibi son kurşununa dek çatışarak şehit düştü. Ölümünden sonra, birçok çocuğun isim babası oldu; halkımız onun adına ağıtlar yaktı.

☆ 21 Şubat 1964- Cesar Sandino katledildi

1934'te bugün, Nikaragualı gerilla önderi Augusto Cesar Sandino, ulusal muhafızların komutanı Somoza'nın adamları tarafından kaçırılarak öldürüldü. 1979'da Nikaragua'da iktidarı ele geçiren devrimci "Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi" (FSLN) adını bu önderinden almıştır. Sandino, Nikaragua'da bir halk kahramanı olarak kabul edilir.

☆ 21 Şubat 1965- Malcolm X öldürüldü

Amerikalı, ünlü siyah Müslüman lider Hacı Malik Şahbaz (Malcolm X) Harlem'de bir dans

24 Şubat 1848- Komünist Manifesto yayınlandı

Marks ve Engels tarafından kaleme alınan Komünist Manifesto, işçi sınıfının siyasal mücadelesinin nedenlerini ve hedeflerini ilk kez bilimsel bir tarzda ortaya koyduğu siyasal bir metindir. Aynı zamanda proletaryanın siyasal partisinin devrimci programı olma özelliği taşır.

Sosyalizm tarihinin en önemli metinlerinden biri olan Komünist Manifesto, "Avrupa'da bir hayalet dolaşıyor: Komünizm hayaleti" diye başlar ve burjuvazinin komünizmden duyduğu büyük korkuyu ifade eder. Ve son sözleri "bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!" dir.

150 yıldan fazla bir zaman önce kaleme alınmış olmasına rağmen ne burjuvazinin komünizm korkusu bitmiştir, ne de işçi sınıfının kurtuluşunun kendi eseri olacağı gerçeği... Komünist Manifesto, bugün de güncelliğini ve tarihsel önemini korumaktadır.

salonunda düzenlenen bir toplantı sırasında vurularak öldürüldü. Malcolm X, siyah milliyetçiliğini ve siyahların ırklarıyla gurur duymaları gerektiğini savundu. Etkili konuşma yeteneğiyle büyük bir taraftar kitlesi kazanan Malcolm X, hac ziyaretinden sonra görüşlerini değiştirmiş ve tüm Müslümanların kardeşliğini savunmaya başlamıştı.

☆ 22 Şubat 1848- Bebel doğdu

Lenin'in "işçi yığınlarının en çok sevdikleri liderler" arasında saydığı Alman komünist August Bebel doğdu. Bir işçi olarak kendini bilimsel sosyalizm öğretisiyle yetiştirmeyi başaran Bebel, birçok önemli yapıta da imza attı. Bunların içinde "Kadın ve Sosyalizm" en çok bilinen eseridir.

☆ 26 Şubat 1984- Şair Hasan Hüseyin Korkmazgil öldü

1927 yılında Sivas-Gürün'de doğan Korkmazgil, lise yıllarından itibaren şiir yazmaya başladı. İlk şiiri 1959'da Dost dergisinde çıktı. Mesleği öğretmenlikti. Öğretmenlik yaptığı yıllarda "siyasi eylemde bulunduğu" gerekçesiyle tutuklandı. Daha sonra arzuhalcilik, tabela ve portre ressamlığı, inşaat işçiliği yaptı. 1960'da İstanbul'a, sonra Ankara'ya yerleşti. Çeşitli dergilerde çalıştı. Kızılırmak kitabı nedeniyle hakkında 142. maddeden dava açıldı. Bir çok şiir kitabı yayınlandı ve toplumcu şair olarak öne çıktı. Kavel işçilerini anlattığı şiir başta olmak üzere birçok ünlü şiiri vardı.

☆ 27 Şubat 1933- Reichstag provokasyonu

Reichstag (Alman Parlamento Binası) Naziler tarafından genel seçimlere bir hafta kala kundaklandı. Faşist Hitler hükümeti, yangının bir komünist tarafından çıkarıldığını öne sürdü ve yangını, parlamento üyesi komünistler ile yangını çıkardığı öne sürdü. Bulgaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri George Dimitrov, bu suçlama ile tutuklandı. Dimitrov, faşizmi yargılayan ünlü savunmasını bu davada yaptı. Yürütülen uluslararası kampanya ile Dimitrov serbest bırakıldı. Faşizm bu provokasyonun ardından komünist ve devrimci yayınları yasakladı, toplantı yerleri kapatıldı, seçime girmeleri engellendi. Yangını Van der Lubbe adında birinin üzerine attılar ve onu idam ettiler.

Şubat ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

9 Şubat 1978- Atilla Acartürk

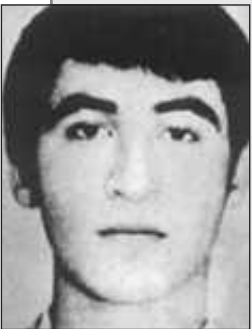
Ankara'da sivil faşistler tarafından katledildi.

17 Şubat 1996- Nurettin Demir

TİKB'nin 19. kuruluş yıldönümü nedeniyle İstanbul Esenler'de yapılan korsan gösteride devlet güçleriyle yaşanan çatışmada sonrasında polislerce katledildi.

22 Şubat 1980- Hacı Köse

İskenderun işçi ve emekçilerinin doğal önderi Hacı Köse, bir bildiri dağıtımı sırasında HK'lılar tarafından kurşunlandı. Yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yoldaşları tarafından kaçırılmak istendi. Ancak ağır yaralı olmasından dolayı vazgeçildi. O haliyle işkenceye alındı ve işkencede katledildi.

23 Şubat 1918 KIZIL ORDUNUN KURULUŞU

“Sosyalist anavatan tehlikede!”

Alman hükümeti, ateşkesi bozup gencecik Sovyet ülkesini işgale kalkıştığında, Parti’nin ve Sovyet hükümetinin, Sovyet emekçilerine yaptığı çağrıydı bu.

Ekim devriminin üzerinden henüz birkaç ay geçmişti. İç karışıklıklar, tümüyle kontrol altına alınamamıştı. Yeni biten bir savaşın tahribatlarıyla ülke ekonomisi felç olmuş, halk korkunç bir sefalet içinde yaşıyordu. Ama Alman emperyalizminin saldırısı, bir anda ülkenin devrimci bir kabarıyla muazzam bir seferberliğe geçmesine neden oldu. Ekim devrimini yaratan proletarya, Parti’nin bu çağrısına, Kızıl Ordu alayları oluşturarak cevap verdi. Narva ve Pskov’da Alman ordusu güçlü bir direnişle karşılaştı ve Petrograd üzerine yürüyüşünü durdurmak zorunda kaldı. Alman işgalcilerinin geri püskürtüldüğü gün olan 23 Şubat 1918, Kızıl Ordu’nun doğum günü oldu.

Devrimin ilk yılları, Sovyetler için her yerde savaş anlamına geliyordu. Bir yandan sosyalizmin inşasıyla uğraşırken, diğer yandan savaşıma devam ediyorlardı. Üstelik, sadece Alman ve Japon emperyalizminin ordularıyla değil; Kolçak ve Denikin gibi karşıdevrimin uşaklarıyla, ülkeyi içten çökertmek için halkı ayaklandırmaya çalışan hainlerle de savaşıyordu.

Kızıl Ordu’nun maddi olarak neredeyse hiçbir şeyi yoktu. Korkunç bir açlık çekiyorlardı. Kimi zaman düşmandan ele geçirilen, kimi zaman Çarlık ordusundan kalan eski üniformaları giiyorlardı. Doğru düzgün silahları yoktu. Silahı olan birçok birliğin barutu yoktu. Top yok denecek kadar azdı. 1918-22 yılları Kızıl Ordu’nun en zorlu dönemiydi. Savaşçıların pek çok şeyi eksikti, ama önemli bir şeye sahiptiler: Sosyalizm inancına ve başarıma kararlılığına.

Bu nedenle bu yıllar, savaşın kan ve ateşi içinde, Kızıl Ordu’nun piştiği yıllar oldu. İlk günlerin, ellerinde derme çatma silahları bile olmayan proleter gönüllüleri, dünyayı dize getiren yiğit savaşçılara, komutanlara dönüştüler. Böyle olması çok doğaldı da. Sosyalizmin savunulması için, gözünü kırpmadan kendini feda edebilecek kitleler sözkonusuydu. Ve başkomutanları, büyük bir askeri deha, sağlam Bolşevik değerlere sahip olan Stalin’di.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşında, Almanların bütün saldırılarında başarı kazanmış olan ‘Beşinci Kol’ faaliyeti ve ‘Yıldırım Savaşları’, Sovyet topraklarında hiçbir işe yaramamıştı. Alman ordusu ilerlerken, arkasında dağılmış bir cephe gerisi değil, kolektif çiftçilerin oluşturduğu gerilla birlikleri bırakıyor; bir de bu birliklerle savaşmak zorunda kalıyordu.

Moskova kentinin doğal bir kale biçiminde inşa edilmiş olduğunu, emperyalistler Moskova kuşatıldığında fark etmişlerdi. Moskova kuşatması sırasında doğrudan Stalin’in başında olduğu

birlikler, şehrin sokaklarında rahatça manevra yapabiliyorlardı.

Savaş başladığında, ilk 9 haftada Kızıl Ordu’nun kayıpları, emperyalist ülkelerin aklını durduracak kadar çoktu. 7 bin 500 silah, 4 bin 500 uçak ve 5 bin tank. Aynı ordu, 1945 Mayıs’ında Berlin’deki Reichstag binasında (Alman parlamento binası) kızıl bayrağı dalgalandırıyordu.

Kızıl Ordu, 1918’de olabilecek en ağır koşullar altında korumuştur Sovyet ülkesini. 1945’te ise, Alman faşizmini ve dünya gericiliğini dize getirmiş olarak selamlıyordu dünya halklarını. Kızıl Ordu’nun zaferi, sosyalizmin zaferiydi.

28 Şubat 2015- Yaşar Kemal yaşamını yitirdi

Edebiyatın büyük ustası Yaşar Kemal, geçen yıl 28 Şubat’ta aramızdan ayrıldı. Yaklaşık bir ay hastanede yoğun bakımda kaldıktan sonra, “çoklu organ yetmezliği” nedeniyle yaşamını yitirdi.

Asıl adı Kemal Sadık Gökçeli olan Yaşar Kemal, 1923 yılında Van Gölü’ne yakın Muradiye ilçesine bağlı Ernis köyünde doğdu. Türkmen köyünde tek Kürt ailenin çocuğu olarak doğup

büyüdü. Evde sadece Kürtçe, köyde ise Türkçe konuştuklarını söylerdi. Onun için usta öykücü Sait Faik, Yaşar Kemal’i “Türk’ten çok Kürt, Kürt’ten çok Türk” olarak tanımlamıştı.

Daha sonra ailesiyle birlikte Adana’ya göç ettiler. Buradaki halkın yaşamından oldukça etkilendi ve romanlarında, öykülerinde onları anlattı. Eğitimi ortaokul son sınıfında bırakmak zorunda kaldı. Irgatlık, işçilik, arzuhalcilik gibi işler yaptı. İlk şiir ve öykülerini 1940’lı yıllarda yayınladı. 1952’de ilk öykü kitabı olan “Sarı Sıcak”ta yer alan “Bebek” adlı öyküsü, önce Fransızca ve İngilizce’ye çevrildi, sonra İtalyanca, Rusça ve diğer dillere...

Dünyaca ünlü “İnce Memed” romanı ise, 1955’te yayınlandı. Eserlerinde destansı bir dil kullanan Yaşar Kemal, bu romanında ağalık sistemine ve sömürüye karşı mücadeleyi anlattı. Bir eşkiyanın ağaya başkaldısını konu alan İnce Memed, yurtdışında 140’ı aşkın baskı yaptı. Yaklaşık 40 dile çevrildi. Daha sonraki yıllarda bir söyleşisinde, bu romanı eşkiya olan ve dağda vurulan amcasının oğlundan esinlenerek yazdığını söyleyecekti. Ayrıca çocukluğunun eşkiyalar içinde geçtiğini, dayısının da “büyük bir eşkiya” olduğunu belirtecekti.

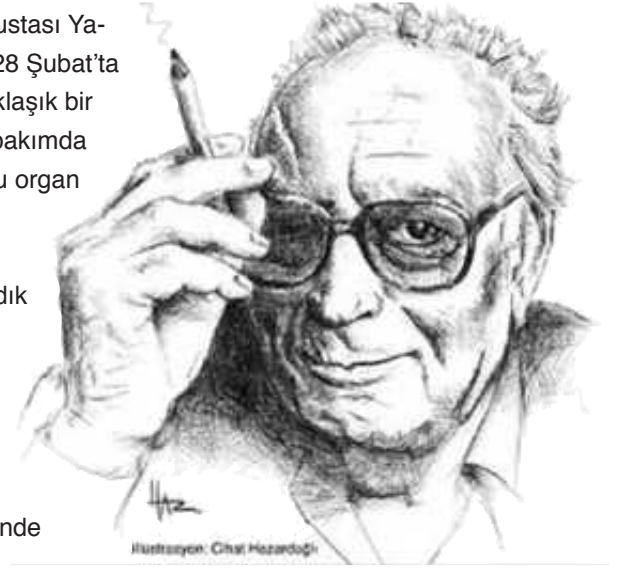
Cumhuriyet gazetesinde yazmaya başladığında “Yaşar Kemal” adını kullandı ve o günden sonra ismi Yaşar Kemal olarak kaldı. İnce Memed dışında Yer Demir Gök Bakır, Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana, Ağrı Dağı Efsanesi, Bir Ada Hikayesi gibi çok bilinen romanları vardır. Ve Nobel’e aday gösterilen ilk Türkiyeli yazar olmuştur.

Yaşar Kemal, sadece büyük bir edebiyat ustası değildi. Kürt sorunundan tutsakların durumuna kadar birçok önemli konuda tavrı alan sayılı aydınlardan biridir. Kürt halkı üzerindeki baskı ve şiddete, asimilasyon politikalarına karşı çıktı. Bu doğrultuda birçok etkinliğe, toplantıya katıldı. 1996 yılındaki ölüm orucunda, Zülfü Livaneli ve Can Dündar ile birlikte “arabulucu”luk görevini üstlendi. Tutsaklarla görüştü, devlete “bu çocukları öldürmeyin” çağrısı yaptı. Fakat devlet, o zaman da verdiği sözleri tutmamış ve tam 12 devrimci tutsak şehit düşmüştü.

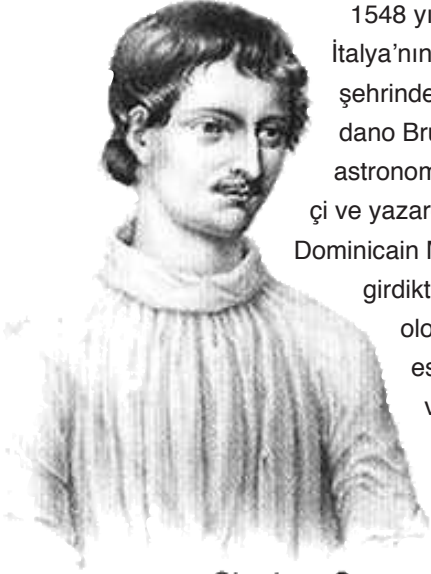
Devlete karşı olan bu tutumundan dolayı hakkında birçok kez davalar açıldı, yargılandı, hatta tutuklandı. En son 1995’te bini aşkın yazar ve sanatçı ile birlikte, yayıncısı olduğu “Türkiye’de Düşünce Özgürlüğü” adlı kitabı nedeniyle 20 ay hapis cezası istemiyle yargılandı. “Zulmün artsın” başlıklı makalesinden dolayı yargılandı, hapis ve para cezasına çarptırıldı. Tüm bu yargılamalara rağmen inandığı şeyleri savunmaktan ve yazmaktan geri durmadı.

Halk tarafından çok sevilen ve sayılan bir yazar ve aydıdı. Eserlerinde halkın acılarını, sevinçlerini, sorunlarını işledi. Doğaya olan tutkusu ve betimlemeleriyle ünlüydü.

Yaşar Kemal eserleri ve duruşuyla hep yaşayacak...

17 Şubat 1600- Giordano Bruno Yakıldı

Giordano Bruno

1548 yılında İtalya'nın Napoli şehrinde doğan Giordano Bruno, filozof, astronom, matematikçi ve yazardı. Napoli'de Dominicain Manastırına girdikten sonra teoloji inceledi ve eski filozoflar ve düşünceleri üzerine kapsamlı bir çalışma yaptı. 1576 yılında kilise ile arası

açılmaya başladı. **Bruno giderek kilisenin katı-dogmatik tutumuna tepki duymaya, din adamlarını sahtecilik ve yalancılıkla suçlamaya yöneldi.** Papaz giysisini çıkardı ve Kopernik'in güneş sistemi üzerine çalışmalarını derinleştirdi. 1579'da Aristoteles düşüncesini reddetti, 1581'de ise dinsel baskılara karşı 30 maddelik eleştirisini yayınladı.

Yazılarındaki sadece eleştiriler değil, güçlü hicivli dili de zamanın büyük din adamlarının, resmi görüşlerin savunucusu profesörlerin tepkisini çekti. Dönemin en ünlü hocalarıyla din adamlarıyla tartışmalar yürüttü, resmi görüşleri büyük bir yenilgiye uğrattı, bu nedenle kilisenin ona olan düşmanlığı arttı. Üzerindeki baskı artınca Bruno kaçmak zorunda kaldı. Cenevre, Londra, Paris, Frankfurt, Prag, Venedik... Bruno pekçok yer dolaştı, gittiği yerlerde matematik ve diğer bilim dalları üzerine dersler verdi.

1592 yılında kilise karşıtı düşünce ve yazılarından dolayı tutuklandı. 8 yıl boyunca en ağır engizisyon işkencelerine maruz kaldı. Engizisyonun istediği şey, Bruno'nun din, dünya, bilim ve özgürlük üzerine düşüncelerinde yanıldığını itiraf etmesiydi. Ancak **Bruno görüşlerinden taviz vermedi, son ana kadar bu görüşleri savunmaya devam etti.**

8 yılın sonunda Bruno değil, işkenceciler pes etmek zorunda kaldılar. Ona *"pişman olduğunuzu söyleyin"* dediklerinde, **"pişman olacağım hiçbir düşünceyi benimsemedim"** diye cevap verdi. Onu vazgeçiremeyeceklerini anladıklarında, sivil mahkemeden *"Bruno kafirdir, yakılarak arındırılacaktır"* kararını çıkarttılar. Bu karar karşısında Bruno *"kararı bildirirken siz korkuyorsunuz, ama ben korkmuyorum"* diyerek meydan okumaya devam ediyordu. 1600 yılının 17 Şubat gününde, Bruno Roma'da Çiçekler Meydanı'nda yakılarak öldürüldü.

Yakılmasına tanıklık edenlerden biri, yazdığı mektupta *"Bruno donuk ve solgun görünüyordu. İşkenceler yüzünden çok kan yitirmişti. Güçsüz ve zayıftı. Mafsalları tekerlek işkencesinden yırtılmıştı. Etleri bazı yerlerinde kemiğine kadar parçalanmıştı. Bruno'nun yüzüne öpmesi için çarmıhtaki İsa yontucuğu tutulduğunda, o küçümseyen bir bakışla kafasını çevirdi"* diyordu.

19 Şubat 1600 tarihinde çıkan Aurisi di Roma gazetesinde de şunlar yazılıydı: *"Perşembe sabahı Campo di Fiori'de, Nola'dan Dominik kilisesinden biri canlı olarak yakıldı. İnançlarımızın karşısında olan, farklı huylara ve dogmalara sahip bir dinsizdi. Ama severek öldüğünü ve fikirlerinin sonsuza dek yaşayacağını savundu."* (Alıntılar, Ankara Devlet Tiyatrosu'nun 2009 yılında sahnelediği Bruno oyununun broşüründe yer almaktadır.)

"Sonsuza dek yaşayacak fikirler"

Bruno, bilimin ve evrenselliğin savunucusuydu. **Tartışmalarda ve yazılarında ortaya koyduğu düşünceler, Ortaçağ'ın koyu karanlığı içinde, döneminin çok ilerisinde düşüncelerdi.** *"Sınırsız mekandaki sonsuz maddeler bir bütünlük içindedirler. Dünya yıldızlardan biridir, ayrıcalığı yoktur, uzay yaratılmamıştır ve hiçbir şey değişmez değildir."* Bruno'nun ısrarla savunduğu şey, bilimin tümüyle özgür bırakılması, üzerindeki din baskısının kaldırılmasıydı.

O, Rönesans döneminin en önemli filozoflarından birisiydi. Avrupa'nın feodalizmin ağır

baskısı ve ortaçağın koyu karanlığı altında boğulduğu, dini baskının her türlü gelişimi, kilisenin etkisini zayıflatacak her türlü hareketi büyük bir vahşetle ezdiği bir dönemde, buna başkaldırma gücünü ve cesaretini gösteren aydınlar arasındaydı.

Zaten Avrupa'da bu 'karanlık ortaçağ' dönemi, bir taraftan Rönesans (1300-1600 yılları arası) ve Reform (1500'ler) hareketlerinin önderliğini yapan, bilim, sanat, edebiyat, felsefe gibi konularda çığır açan görüşleri savunan aydın ve sanatçıların çabaları, diğer yandan dünya haritasının çizilmesini sağlayan büyük keşifler sonucu kapatılabiliyordu. Leonardo da Vinci, Michelangelo, Rafael, Luther, Calvin gibi bilim adamı ve sanatçılar, dünya tarihinin en ağır işkenceleri ile ünlü engizisyon mahkemelerinin vahşetine rağmen, görüşleri doğrultusunda pek çok ürünler ortaya koydular, kendileri gibi düşünen yeni öğrenciler yetiştirdiler. Diğer taraftan, Amerika kıtasının işgal edilmesi, Ümit Burnu'nun geçilmesi gibi keşifler, dünyanın yuvarlaklığı, güneş sisteminin yapısı gibi konularda somut ilerlemeler kaydedilmesini de sağladı.

Dönemin bilim adamları arasında, engizisyon işkencelerine dayanamayıp teslim olan, görüşlerinden pişmanlık bildiren, öğrencilerinin karşısına çıkarak bugüne kadar yanlış şeyler savunduğunu ilan edenler de vardı elbette. **Dünyanın döndüğünü söyleyen ve engizisyonun baskıları sonucunda bu görüşünü geri çeken Galilei Galileo** bunlardan birisiydi.

Ancak tarih onların değil, Bruno gibi, görüşlerini sonuna kadar savunan, baskı ve sömürü düzenine karşı başına gelebilecek her türlü saldırıya rağmen direnen insanların ortaya koyduğu görüşlerle ilerledi.

Kölecî dönemin Spartakistleri, mitolojinin ateşi çalan Promete'leri, günümüzün idealleri uğruna ölümü, işkenceyi, devletin her türlü baskısını göze alan kahramanları ile yazıldı tarih. Bruno'ya işkence yapan, idam emrini hazırlayan, hatta o dönem ülkenin kralı ya da kilisenin başpiskoposu olan kişilerin isimleri tarihten çoktan silinmiştir. Ama Bruno'nun adı kuşaklardan kuşaklara aktarılır, onun kahramanlığı yeni kuşaklara örnek yaratır.

İşte bu nedenle, **yakıldıktan yaklaşık 300 yıl sonra, 1889 yılında Bruno'nun anıtı büyük bir törenle dikilir.** II. Enternasyonal'in kuruluş yılıdır 1889. Ve İtalya'da Komünist Parti'nin ilk tohumları atılmaktadır. İtalyan işçi ve köylülerinin açlık ve sefalet içinde yaşadığı, ağır vergiler altında ezildiği ve buna karşı başkaldırdığı bir dönemdir. Bölgesel grevler yayılmakta, kitle hareketi her geçen gün yükselmektedir.

İşte böyle bir dönemde, Bruno'nun anıtının dikilmesi, insanlığa sömürüye karşı direniş, egemenlere boyun eğmeme, görüşlerini sonuna kadar kararlılıkla savunma, baskı ve işkenceye karşı geri adım atmama çağrısı gibidir.

Herkes birgün ölür; ama sadece bazı insanlar gerçekten yaşar. Ve onların fikirleri sonsuza kadar yaşamaya devam eder.

Her tür perdeleme çabasına rağmen EKONOMİK KRİZ DERİNLEŞİYOR

Davos'ta 20-23 Ocak tarihlerinde toplanan Dünya Ekonomik Forumu'nda, İngiliz yardım kuruluşu Oxfam'ın hazırladığı rapor, en çok konuşulan konulardan biri oldu. Rapora göre, gelir dağılımı öylesine bozulmuş, zengin ile yoksul arasındaki uçurum öylesine büyümüştü ki, **dünyanın en zengin yüzde 1'lik kesiminin serveti, geri kalan nüfusun tümünün servetinin toplamına eşit hale gelmişti.**

Rapor, "herkesin refahı için işleyecek bir ekonomi yerine, yalnızca yüzde 1'lik bir ekonomi yarattık" diye devam ediyordu.

"Patronlar Kulübü" sayılan Davos için hazırlanan rapordaki bu "yakınmalar"a, yakın zaman önce Ali Koç'un söylediği "gelirler arası uçurumun sürdürülemez olduğu" söylemlerini de eklemek lazım. Dahası, İngiltere prensi Charles bile, tarımda "küreselleşme"yi eleştiren sözler sarfediyor.

Ama kapitalizm, "iyi niyetli kapitalistlerin boş temennileri" ile değil, kendi kuralları ile işliyor. Ve bu kurallar sayesinde işçileri sömürmeye devam eden, bu kuralları kullanarak azami karlar vurmaya sürdüren patronların paçavra sözleri bir yana, kitlelerin yoksulluğu ve yaşam koşullarının kötüleşmesi derinleşiyor.

İnsani gelişimde gerileme

BM Kalkınma Programı'nın her yıl ülkeler İnsani Gelişmişlik Endeksi (İGE) raporunu yayınlıyor. Geçtiğimiz Aralık ayında yayınlanan raporda, Türkiye'de yaşanan gerileme çarpıcı biçimde kendini gösterdi. 188 ülke arasında Türkiye 72. sırada. Üstelik geçen yıla göre 3 sıra gerilemiş durumdayız.

İGE raporu hazırlanırken, ülkelerdeki yaşam uzunluğu, çocuk hakları, okur-yazar oranı, cinsiyet eşitliği, eğitim ve yaşam düzeyi gibi verilere bakılıyor. Eğitimin dinci-gericiliğe teslim edildiği, kadın

cinayetlerinin iş cinayetleriyle yarıştığı, refah düzeyinin giderek düştüğü ülkemizde, "insani gelişmişlik"ten söz etmek de mümkün olmuyor.

Bu yıl raporun temel aldığı gündem, İnsani Gelişme İçin Çalışma olarak belirlenmiş. Dirençli yoksulluk, ezici eşitsizlik, iklim değişikliği, çatışmalar ve göç gibi faktörlerin, insanların "insana yakışır biçimde" çalışmasının önünde büyük engel teşkil ettiği tespit ediliyor. Ve rapor şu vurguyu yapıyor: "Bu rapor bize, çalışmayla insani gelişme arasında doğrudan bir bağlantı olmadığını hatırlatıyor." Çocuk işçiliğin, kölelik koşullarında güvencesiz çalıştırmanın, insan kaçakçılığının bu kadar yaygın olduğu günümüzde, çok çalışmak, refah düzeyini değil, sadece sömürüyü artıran bir unsura dönüşüyor.

Türkiye koşullarında bunun sayısız örneğini görüyoruz. Soma'da madenciler her gün ölüme iniyorlar; tersaneler, lüks gökdelenlerin inşaatları, cansız bedenlerin üzerinden yükseliyor; metal işçileri mafya sendikacılığına mahkum ediliyor; üniversite mezunu genç işsizler müthiş bir geleceksizlik kaygısı içinde çırpınıyor; kadınlar daha fazla doğum yapmaya ve daha güvencesiz koşullarda çalışmaya zorlanıyor. Bu çalışma koşulları "insani gelişim" sağlamıyor doğal olarak.

Raporda, gelir dağılımının ne kadar adaletli olduğu da önemli bir veri olarak değerlendiriliyor. Zaten Türkiye en çok burada kaybediyor. **OECD ülkeleri arasında gelirin en adaletsiz dağıtıldığı 3. ülke Türkiye. Üstelik gelir uçurumu, son 30 yılın en yüksek düzeyine çıkmış durumda.**

Keza, ülke içinde bölgesel gelir dağılımındaki eşitsizlikte de rekor sözkonusu. Ülkenin genelinde zengin ile yoksul arasındaki uçurum artıyor, ancak Kürdistan'da kitleler çok daha ağır yaşam koşulları ile karşı karşıya. Bu geçmişte ekonomik ve sosyal gerilik biçiminde görünüyordu; son dönemde ise savaş koşullarının doğrudan etkisini yaşıyor Kürt halkı.

Ve bütün bunlara, habercilik yapan gazetecilerin tutuklanması, savaşa karşı çıkan aydınların hedefe çakılması, Kürt illerinde gencecik insanların vahşice katledilmesi, en küçük muhalif harekete bile pervasız devlet saldırısı gibi unsurlar eklendiğinde, ülkemizde "insani gelişim" in düzeyi, raporlara gerek bırakmayacak kadar açıklıkla görünüyor zaten.

TÜİK'in milli gelir hesaplamaları

Geride bıraktığımız Aralık ayında, TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) 2015 yılı üçüncü çeyrek dönemine ilişkin milli gelir hesaplamasını açıkladı. AKP hükümeti, genel bir tutum olarak çeşitli unsurların hesaplama

OECD ülkeleri arasında gelirin en adaletsiz dağıtıldığı 3. ülke Türkiye. Ülkenin genelinde zengin ile yoksul arasındaki uçurum artıyor, ancak Kürdistan'da kitleler çok daha ağır yaşam koşulları ile karşı karşıya. Bu sadece ekonomik ve sosyal gerilik değil, yanısıra savaş koşullarının doğrudan etkisini yaşıyor Kürt halkı. Ve bütün bunlara, habercilik yapan gazetecilerin tutuklanması, Kürt illerinde gencecik insanların vahşice katledilmesi, en küçük muhalif harekete bile pervasız devlet saldırısı vb eklendiğinde, ülkemizde "insani gelişim" in düzeyi, raporlara gerek bırakmayacak kadar açıklıkla görünüyor zaten.

yöntemlerini değiştirerek, kendi döneminde yaşanan gerileme ve çöküntüyü gizlemeyi başarıyor. Gerçekte **ekonomide, işsizlikte, enflasyonda vb. ciddi bozulmalar ve çöküşler yaşanmakla birlikte, hükümetin hesaplama sistemlerini değiştirmesi, kağıt üzerinde, durumun vehametini azaltıyor**, ya da tümüyle farklı bir tablo ortaya çıkarıyor.

TÜİK'in son değerlendirmeleri de yine bu yaklaşımla hazırlanmış. TÜİK'in verilerine göre, milli gelir, 2015'in ilk ve ikinci çeyrek dönemlerde sırası ile yüzde 2.5 ve yüzde 3.8 olan büyüme, son çeyrekte yılın rekorunu kırmış. 2015'in üçüncü çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüzde 4 oranında büyümüş. Bu rakam, beklentileri ve tahminleri aşıyor.

Sonuçların böyle çıkması, iki unsurdan kaynaklanıyor: **Birincisi, özel tüketim harcamaları ve kamu harcamalarında önemli bir artış kaydedilmiş. İkincisi ithalattaki daralma, büyümede artış olarak kendini göstermiş.** Diğer taraftan, hem ihracatta yüzde 0.2'lik bir daralma, hem de yatırım harcamalarında yüzde 0.8 daralma ölçülmüş.

Bu rakamlara bakarak, seçim koşulları altında, tüketim harcamalarının pompalanmasına dayalı hormonlu bir büyüme ortaya çıktığını söyleyebiliriz.

Üretimle değil, tüketimle büyüme

AKP hükümetleri dönemine genel olarak baktığımızda, büyüme rakamlarının genel olarak tüketime dayalı olduğunu net biçimde görebiliriz.

1998-2002 döneminde özel tüketimin milli gelirdeki payı yüzde 68, kamu tüketimi payı ise yüzde 11.9'dur. 2010-2014 aralığına baktığımızda, özel tüketim 2,2 puan artışla yüzde 70,6'ya, kamu tüketimi de benzer bir artışla 14,7'ye yükselmiştir. **Toplam tüketim 1998-2002 döneminde 80,3 puan iken, 2010-2014 döneminde 85,3'tür. Yani toplam tüketim, 5 puan artmıştır.**

Aynı dönemleri karşılaştırdığımızda, **sermaye birikimi**

Tablo, son 16 yılda yatırımların düşmekte olduğunu göstermektedir. Yatırımların düşmesi, ortalama büyüme hızını da düşürmektedir. Ancak aynı dönemde, özel ve kamusal tüketim giderek artmaktadır. Dahası, tüketim ile sermaye birikiminin toplamı, milli geliri aşmaktadır. Bunun nedeni açıktır: Ekonomi, ürettiğinden fazla harcamaktaysa, fark dış kaynak girişleriyle kapatılır. Bu dış kaynak girişlerinin bir kısmı özelleştirilen kamu işletmelerini yağmalama hedefindeki dış sermaye, bir kısmı da sıcak paradır. Ve bu dış kaynak girişleri, yeni yatırımlarla ekonomiyi-sanayiye güçlendirmek amacıyla değil, genel olarak tüketim artışlarını beslemek için kullanılmıştır.

19 puandan, 20,3'e yükselmiş, yani sadece 1 puan artmıştır. (rakamlar, Korkut Boratav, 18.12.2015) Aşağıdaki tabloda bu durum daha net olarak görülmektedir.

"Sermaye birikimi", bize yatırım oranlarını göstermektedir. AKP öncesi döneme bakmak, bu farkı daha net ortaya koyacaktır. 1987-1997 döneminde, sermaye birikimi ortalaması yüzde 24,5'tir. 1998-2014 döneminin ortalaması ise yüzde 19,7'de kalmaktadır.

Bu tablo, **son 16 yılda yatırımların düşmekte olduğunu göstermektedir. Yatırımların düşmesi, ortalama büyüme hızını da düşürmektedir. Ancak aynı dönemde, özel ve kamusal tüketim giderek artmaktadır.** Dahası, tüketim ile sermaye birikiminin toplamı, milli geliri aşmaktadır. Bunun nedeni açıktır: Ekonomi, ürettiğinden fazla harcamaktaysa, fark dış kaynak girişleriyle kapatılır.

AKP hükümetleri dönemi, yoğun dış kaynak girişlerinin olduğu dönemdir. Bu dış kaynak girişlerinin bir kısmı özelleştirilen kamu işletmelerini yağmalama hedefindeki dış sermaye, bir kısmı da sıcak paradır. Ve bu **dış kaynak girişleri, yeni yatırımlarla ekonomiyi-sanayiye güçlendirmek amacıyla değil, genel olarak tüketim artışlarını beslemek için kullanılmıştır.**

"Büyüme"yle maskelenen ekonomik çöküntü

Tüketime dayalı yapay büyümenin ardında, sanayideki çarpıcı çöküş gözlerden gizlenmektedir. Oysa hem sanayi hem de tarım üretimindeki rakamlar çok önemlidir.

Sanayi ve tarımda gelişim düzeyi ne kadar geriye, ülkenin dışa bağımlılığı o kadar yüksektir.

Tarımın milli gelirdeki payı sürekli düşüş içindedir. 1998-2002 döneminde tarımın cari fiyatlarla milli

gelir içindeki payı, yüzde 10.4 iken; 2010-2014 döneminde yüzde 7,8'e düşmüştür.

Sanayideki düşüş ise, daha büyüktür. 1998-2002 döneminde cari fiyatlarla sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 22,9 iken, 2010-2014 döneminde yüzde 18,8'e düşmüştür.

Aynı dönemde **milli gelir içindeki payı artan tek sektör, "inşaat ve gayri menkul faaliyetleri" adı verilen sektördür.** Payı yüzde 12,8'den, yüzde 14,7'ye yükselmiştir.

Rakamlar, somut olarak yaşadığımız gerçeklerin soyutlanmış ifadesi durumundadır. Günlük hayatın ortaya koyduğu tablo, bunu doğrulamaktadır. Büyük kentlerde gökdelenler, lüks siteler, rezidanslar peşpeşe dikilmeye devam etmektedir.

Diğer taraftan, sanayi, tarım ve hayvancılıkta dışa bağımlılık giderek artmaktadır. Ülkemizde, hayvancılıkta maliyetin yüzde 70'i yemdir. AKP döneminde yem tarımı yerle bir edildi, yem dışarıdan ithal edilmeye başlandı. Ve Tarım ve Hayvancılık Bakanı "tonlarca et ithal edebilme kapasitemiz"le övünmektedir. AKP son 4 yılda 1 milyon 260 bin büyükbaş, 2 milyon 185 bin küçükbaş hayvan ithal etti. **Bir taraftan yanlış tarım-hayvancılık politikaları, diğer taraftan hayvancılıkla uğraşan Kürt köylerinin savaş nedeniyle boşaltılması, et üretimini düşürmüş, eti temel ithal kalemlerinden biri haline getirmiştir.**

Benzer bir durum, tarımın bütünü için geçerlidir. **Pirinç, buğday, pamuk gibi en temel gıda ürünleri bile artık dışarıdan ithal edilmektedir. Ekmekte dışa bağımlılık, tarımdaki çöküşün son noktasıdır.**

Ülkemizde 2000 yılında 21 milyon ton buğday üretiliyorken, 2014 yılında ancak 19 milyon ton üretilmiştir. Üretim girdileri yüksek, buğday

Tablo 1: Ana Harcama Kalemlerinin Milli Gelirde Payları, %, Dönem Ortalamaları

	Özel tüketim	Devlet tüketimi	Toplam tüketim	Sermaye birikimi
1998-2002	68,4	11,9	80,3	19,0
2003-2009	71,1	12,7	83,8	19,8
2010-2014	70,6	14,7	85,3	20,3

fiyatlarının düşük belirlenmesi, buğday piyasasını düzenlemekle görevli TMO'nun (Toprak Mahsulleri Ofisi) yeterli miktarda alım yapmaması, yapılan alımların ödemesinin geciktirilmesi gibi unsurlar, çiftçilerin yıkımına neden oldu. Sonuçta, AKP döneminde 31 milyon ton buğday ithal edildi.

Baklagiller ithalatı da, AKP'nin 12 yıllık döneminde 4 kat arttı. Pamuk üretimi de aynı kaderi paylaştı: AKP döneminde üretilen pamuk miktarı 9.4 milyon ton, ithal edilen pamuk miktarı ise 8 milyon tondur.

Geçmişte tarım üretiminde kendine yeterli bir ülke olan Türkiye, AKP döneminde bunu önemli ölçüde kaybetti, ithalat yapmadan karnını doyuramayacak hale geldi. **Son 11 yıl içinde AKP hükümeti, çiftçilere 59 milyar lira destek verirken, ithalata 267 milyar TL ödedi.** (Tarım ve hayvancılıkla ilgili rakamlar, Abdullah Aysu, 15.5.2015)

İhracat da düştü

Ocak ayında açıklanan veriler, ihracatın da çöküşte olduğunu gösteriyor. Bunda en önemli etken, Ortadoğu'daki savaş, onun doğrudan ve dolaylı etkileridir.

Suriye, Irak ve Rusya, Türkiye'nin önemli ihracat noktaları arasında. Bu ülkelere gıda, içecek, yaş sebze, meyve ve tavuk ürünleri ihracatı yapılıyordu. 2010 yılından itibaren, sözkonusu ürünlerin ihracatı Irak'a yaklaşık 13.5 milyar dolar, Suriye'ye 1.3 milyar dolar, Rusya'ya ise 5 milyar dolar düzeyinde gerçekleştirilmiş.

Suriye'ye dönük ihracat, savaşın başladığı 2011 yılından bugüne giderek azaldı. **Suriye hükümeti, Türkiye ile olan ilişkilerini, özellikle ekonomik ilişkilerini, AKP hükümetinin radikal İslamcılara verdiği destek nedeniyle giderek azalttı.** Türkiye'nin Suriye'ye gerçekleştirdiği ihracat kalemleri arasında, radikal İslamcı çetelere giden silah ve gıda yardımları da eklenerek rakam biraz yükseltilmiş oldu.

Rusya ise, Türkiye tarafından uçağının düşürülmesinin

Uzun süre boyunca işsiz kalan ve artık aramaktan vazgeçen çok geniş bir kesim var. Keza işsiz kalmaktansa kısa süreli işler yapanlar da TÜİK'in değerlendirmelerinde "işsiz" kategorisine alınmıyor. DİSK-AR'ın yaptığı araştırmaya göre, kısa süreli işler yapmak zorunda kalanlar, gizli işsizler ve çaresizlikten iş aramaktan vazgeçenler eklendiğinde, işsiz sayısı 6 milyon 366 bine, işsizlik oranı ise yüzde 19,6'ya yükseliyor. Kadın işsizlik oranı ise yüzde 13,7'den, yüzde 13,9'a, geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 24,5'e yükseldi.

ardından, Türkiye'den yaptığı ihracatı neredeyse durdurdu. Özellikle yaş sebze meyve ve tavuk ürünleri ihracatı, bir anda kesildi. Türkiye'nin en önemli iki dış ticaret ortağından biri olan Rusya (diğeri Almanya), artık bu ilişkiyi en alt düzeye indirmiş durumda. Türkiye'nin ihracat rakamlarının bir anda yere çakılmasını getiren unsurlardan birisi buydu.

İhracatı düşüren bir başka faktör ise, İran'a dönük ABD ambargosunun kaldırılması oldu.

Öncesinde ithalat olanakları oldukça sınırlı olan İran, sınır ilişkilerini de kullanarak Türkiye ile bir çok kalemde resmi ve gayriresmi düzeyde ticaret gerçekleştiriyordu. Ambargonun kaldırılması, Türkiye'nin radikal İslamcı çeteleri destekleyen ve Suriye'deki savaşa müdahil olan tutumundan zaten rahatsız olan İran'ın, başka ülkelerle ticaret ilişkilerine girmesini kolaylaştıracaktır. Ve İran'ın da Türkiye'den ithalatı azalacaktır.

Artan büyüme değil, işsizliktir

İstihdam verileri, büyüme ile ilgili spekülasyonların bir başka yüzüdür. **Milli gelirin yüzde 4 "büyüdüğü" üçüncü çeyrekte, sanayi istihdamı 84 bin kişi gerilemiş; yani 84 bin kişi işten atılmıştır.**

TÜİK'in açıkladığı Eylül ayı işsizlik oranlarına göre, işsizlik 10.3'e yükselerek son 6 ayın en yüksek seviyesine çıktı. Eylül 2014'e göre 39 bin kişi artarak 3 milyon 103 bin kişi oldu.

DİSK-AR ise TÜİK'in rakamlarının, gerçek durumu yansıtmadığını söylüyor. **DİSK-AR'ın yaptığı araştırmalar, işsizlik oranının yüzde 16,6, işsiz sayısının ise 5 milyon 389 bin kişi olduğunu ortaya koyuyor.** Devlet, işsizlik rakamlarını düşürebilmek için, "Toplum Yararına Çalışma Programı" (TYÇP) adı verilen bir uygulama başlattı. Geçtiğimiz yıl bu kapsamda çalıştırılan işsiz sayısı 32 bin kişi

iken, bu yıl 163 bine yükseldi. Ve bu yükseliş, toplam işsizlik rakamlarını düşürmüştü.

Ancak TYÇP programı, işsizlerin "çalışan" kategorisinde değerlendirilmesine neden olurken, "işçi" olmanın getirdiği en temel haklarından yoksun bırakıyor. Ve geçici bir çalışma olduğu için, sonrasında yeniden "işsiz"liğe geri dönüyorlar.

TÜİK'in işsizlik rakamlarını düşürmek için kullandığı bir diğer yöntem, "umudu olmadığı" için ya da başka nedenlerle "son 4 haftadır" iş arama kanallarını kullanmayanları "işsiz" kategorisine almaması. Oysa uzun süre boyunca işsiz kalan ve artık aramaktan vazgeçen çok geniş bir kesim var. **Keza işsiz kalmaktansa kısa süreli işler yapanlar da TÜİK'in değerlendirmelerinde "işsiz" kategorisine alınmıyor.** Kısa süreli işler yapmak zorunda kalanlar, gizli işsizler ve çaresizlikten iş aramaktan vazgeçenler eklendiğinde, işsiz sayısı 6 milyon 366 bine, işsizlik oranı ise yüzde 19,6'ya yükseliyor.

TÜİK rakamlarında, kadınlar için resmi işsizlik oranı yüzde 13,3 olarak açıklandı. Ancak DİSK-AR, tıpkı genel işsizlik rakamlarında olduğu gibi, TYÇP kapsamındaki kadın işçileri dahil ettiğinde kadın işsizlik oranının yüzde 13,7'den, yüzde 13,9'a, geniş tanımlı işsizlik oranının ise yüzde 24,5'e yükseldiğini açıkladı.

Giderek kötüleşiyor

Ekonomik veriler her cephede giderek daha fazla kötüleşiyor.

AKP hükümetleri dönemi, ekonomik açıdan tam bir perdeleme dönemi. Bir taraftan gerçek ekonomi yıkıma uğrattılıyor, ülkenin üretim ve kalkınma gücü elinden alınarak emperyalizme bağımlılığı artırılıyor. Diğer taraftan ise, kamuya ait sanayi ve üretim tesisleri dahil olmak üzere kamu varlıkları satışa çıkartılıyor, yanısıra sıcak para ülkeye çekilerek yapay-hormonlu bir büyüme tablosu oluşturuluyordu.

"Yüksek faiz- düşük kur- ithalatta artış ve tüketime dayalı

büyüme” formülüyle özetlenebilecek olan bir ekonomi yönetimi sözkonusuydu. Ancak deniz bitti, bu hormonlu refah döneminin sonuna gelindi.

En başta siyasal konjonktür, bu ekonomi modelini işlemez hale getirdi. Suriye’deki savaş ve Türkiye’nin bu savaşta IŞİD’le olan ilişkisinin ortaya çıkmasının getirdiği güvensizlik ortamı, ülkeden sıcak para kaçışını hızlandırdı. Rusya uçağının düşürülmesinin ardından Rusya’nın aldığı ekonomik yaptırımlar, Ankara ve Sul-tanahmet gibi iki önemli noktada patlayan bombalar, güvensizliği artırdı.

Sadece bu iki unsur bile, turizm gelirlerinden yaş meyve-sebze ihracatına kadar çok geniş bir alanda, üreticiye ve genel olarak ekonomiyi darbe vurdu.

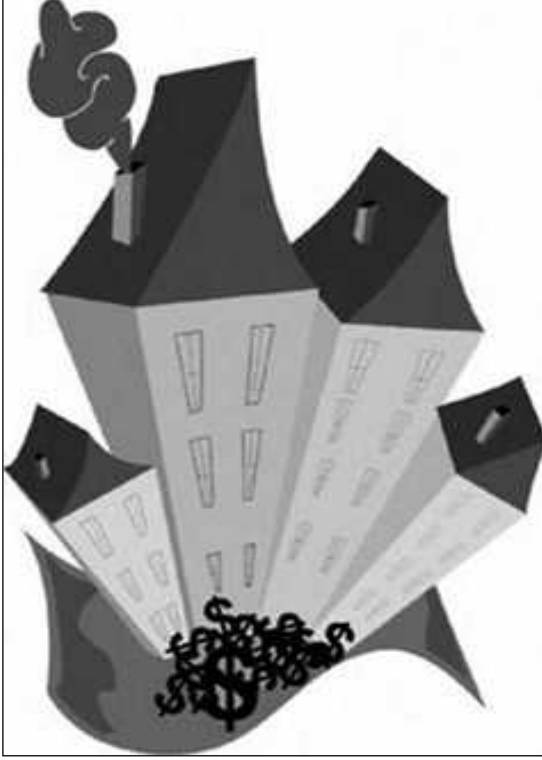
Bugün Türkiye’de ekonominin daha da geriye düşmesini önleyen unsur, Arap sermaye girişinin sürüyor olmasıdır.

Başta Suudi Arabistan, Katar gibi Türkiye’nin Suriye savaşındaki müttefikleri olan ülkelerin, Türkiye ekonomisini ayakta tutmak için kayıtdışı ve resmi olarak aktardığı kaynaklar sözkonusudur. Mesela, geçtiğimiz aylarda Suudi Kralı’nın TÜRGEV’e 99 milyon dolar para verdiği ortaya çıktı. Ancak neden verdiği açıklanmadı.

Diğer yandan, Irak ve Suriye’de savaştan kaçan zenginlerin ve genel olarak Arapların, Türkiye’de emlak vb. satın alışlarında artış vardır.

Ancak bu destek de “sürdürülebilir” değildir. 2013 yılı sonu itibariyle 125 milyar dolar, 2014 yılsonu itibariyle 131 milyar dolar olan toplam sıcak para stokunun, Kasım 2015 itibariyle 95 milyar dolara düşmüş olması, AKP’nin en önemli para kaynağının azaldığını göstermektedir.

Bugün Türkiye’nin karşı karşıya olduğu ekonomik tablo oldukça vahimdir. Enflasyon konusunda The Economist’in verilerine göre, “gelişmiş ve gelişmekte olan” 43 ülke

Bugün Türkiye’de ekonominin daha da geriye düşmesini önleyen unsur, Arap sermaye girişinin sürüyor olmasıdır.

Başta Suudi Arabistan, Katar gibi Türkiye’nin Suriye savaşındaki müttefikleri olan ülkelerin, Türkiye ekonomisini ayakta tutmak için kayıtdışı ve resmi olarak aktardığı kaynaklar sözkonusudur. Mesela, geçtiğimiz aylarda Suudi Kralı’nın TÜRGEV’e 99 milyon dolar para verdiği ortaya çıktı. Ancak neden verdiği açıklanmadı. Diğer yandan, Irak ve Suriye’de savaştan kaçan zenginlerin ve genel olarak Arapların, Türkiye’de emlak vb. satın alışlarında artış vardır.

arasında, Kasım 2015 itibariyle en yüksek enflasyona sahip 4. ülke Türkiye’dir.

Keza, işsizlik rakamlarındaki bütün oynamalara rağmen, çift haneli işsizlik rakamlarına sahip 5 ülkeden biridir.

TÜSİAD bile, ekonominin kötüye gittiğine ilişkin olarak hükümete uyarıda bulunuyor. Ülke ekonomisinde, düşük büyüme hızına rağmen yüksek cari açık; ihracatta önemli duraklama; yurtdışında tasarrufların gerilemesi; sanayinin GSYH içindeki payının giderek küçülmesi; düşen hammadde fiyatlarına rağmen enflasyonun inmemesi; işsizlik

oranının çok yüksek olması; borçluluğun aşırı yükselmesi; yüksek gelir adaletsizliğinin yarattığı birikimler gibi başlıkları sıralayarak, ekonominin içinde bulunduğu açmazları ortaya koyuyor.

Yoksulluk öfkeye dönüşür

Son dönemde “gelir adaletsizliği” kavramı burjuvazinin dilinden düşmüyor. Ancak bütün rakamlar, gelir adaletsizliğini artırmak için burjuvazinin sistemli biçimde sömürmeye devam ettiğini gösteriyor.

Türkiye’nin en büyük 500 firması listesindeki özel şirketler, 2003-2014 döneminde, reel karlarını yüzde 120 artırdı. Bu şirketlerin ihracatları yüzde 160, öz sermayeleri yüzde 150, sabit sermaye stoku yüzde 100 oranında büyüdü. Bankalar karlarını yüzde 100’e yakın oranda artırdı.

Aynı dönemde reel ücret artışı yüzde 45’te kaldı. Sendikalaşma düzeyi 2002’de yüzde 9 iken, 2014’te yüzde 6’ya geriledi. Tase-ron, geçici, sigortasız çalışma, gide-rek yaygınlaştı.

Bir başka rakam da Credit Suisse araştırmasından. Buna göre Türkiye’de 2015 yılı itibariyle Türkiye’de yaklaşık 74 bin dolar milyoneri var. Bu rakam, yetişkin nüfusun sadece binde birine denk geliyor. **Serveti 1 milyar doların üzerine olan insan sayısı ise 23. Diğer taraftan, yetişkin nüfusun**

yüzde 73.5’inin, yani 39 milyon kişinin serveti 10 bin doların altında.

Yani milyonlarca insan son derece sınırlı bir bütçeyle, yoksullukla, işsizlikle, enflasyonla, temel ihtiyaç maddelerine ulaşamamakla karşı karşıya yaşam mücadelesi veriyor. Bir avuç zengin ise, ekonomik refah döneminde karına kar katarken, bugün olduğu gibi krizin giderek derinleştiği koşullarda, faturayı milyonlarca insanın üzerine yıkmak için uğraşıyor.

Bir taraftan “gelir adaletsizliği önemli bir tehlike” derken, diğer taraftan kıdem tazminatının gaspından asgari ücretteki artışı devletin üzerine yıkmaya, sendikal hakları budamaktan kitlelerin yaşam koşullarını daha da ağırlaştırmaya kadar her türlü sömürü ve saldırı programını devreye sokmak için tam gaz gidiyor.

AKP hükümetinin Ortadoğu savaşına giderek daha yoğun ve daha doğrudan katılma çabasının nedenlerinden biri de ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durumdur. Ekonomik krizin sertleşmesi, savaş koşullarını da derinleştirir.

Çünkü savaş koşulları, kitlelerin dikkatini dağıtan, savaş gündemini ekonomik krizin önüne çıkaran, siyasal (özellikle de ırkçı) söylemlerle kitleleri manipüle etmeyi kolaylaştıran, bu arada ülke içinde kitleler üzerinde siyasi baskı ve terörü, işçiler üzerinde ekonomik hak gaspları ve kölece sömürüyü kolaylaştıran bir zemin oluşturur. Yanısıra, savaş ekonomisi, ekonomik krizin en önemli “panzehir”lerinden biridir. Savaş sanayisinin güçlendirilmesi, ekonomiyi de yeniden ve daha yoğun bir işgücü sömürüsü üzerinden harekete geçirir.

Ekonomik krizin bu kadar derinleştiği ve etkilerinin yaşamın her alanında hissedildiği, Ortadoğu’da ve ülkemizde savaşın şiddetini artırdığı, ekonomik ve siyasi baskının bu kadar derinleştiği koşullarda, kitlelerin yaşam hakkını savunmak için, bu sömürü düzenine karşı mücadeleyi yükseltmekten başka çaresi bulunmuyor.

Gıktı

Yediveren Yayınları İŞÇİ SINIFI BROŞÜRLERİ

Biz işçi sınıfıyız!
Geçimimizi işgücümüzü satarak sağlarız.
Toplumsal bütün maddi varlıklarını
biz üretiriz. Bu sömürü düzenini
yerle bir edecek tek güç biziz!

Kapitalist sistem, işgücünü meta haline getirir.
İşçiler, her tür üretim ve geçim aracından
yoksun bırakılmıştır. Üretmek ve geçinmek
için, kapitalistin yanında çalışmaktan
başka çaresi kalmamıştır.

İşçi sınıfının kurtuluşu, kendi eseri olacaktır!
Kendisiyle birlikte tüm sömürülen, ezilen
kesimleri, yani insanlığı kurtaracaktır.
Bunun da tek yolu, kendi davası için
örgütlenmek ve mücadele etmektir!

**İşçi sınıfının en etkili mücadele araçlarından
biridir, grev. İşçiler bu hakkı elde edebilmek
için yüzyıllarboyu mücadele etmiştir.**
Bugün de işçiler, grev hakkını yine grev
yaparak elde etmekle karşı karşıyadır.

Oku-Okut-Yay!

YEDİVEREN YAYINLARI

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ

Şehitler Albümü
Derleyen: Devrim Zafer
Herbiri mücadelenin farklı bir cephe-
sinde şehit düşmüş komünistlerin,
rehber olan yaşamları.

YOL AYRIMI

Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşı-
nan tasfiyecilik ve buna karşı ideolo-
jik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleş-
tirilen çıkışın siyasal belgesi.
Tasfiyeciliğin çözümünü.

İLK KURŞUN

Derleyen: A. İsmail
12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist
cuntaya ilk kurşun olan komünist
önder Osman Yaşar Yoldaşcan'ın
biyografisi. Ölümsüz proletarya
kahramanının öğretici yaşamı.

İnancın Sınandığı Zor Mekanlar; HÜCRELER

Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara
ve hücre saldırısına karşı en zor
koşullarda bile direnmenin
onurunu anlatan kitap.

DUVARLARINIZIN HÜKMÜ YOK

Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihinde cezaevleri
katliamı ve hücre saldırısına karşı
yürütülen büyük ölüm orucu
direnişinin siyasal dersleri.
Tutsakların direniş günceleri

SAVAŞ ve DEVRİMCİ DURUŞ

Derleyen: Sezai Ekinci
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan
yeni emperyalist paylaşım savaşının
ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve
sosyal koşullarının çözümlemeleri,
emperyalistlerin hazırlık düzeyleri.

TİKB(B) I. KONGRE BELGELERİ

Derleyen: İsmail Cüneyt
TİKB(B)'nin yeni emperyalist payla-
şım savaşının öngününde yaptığı
ve örgütsel-siyasal hattını gözden
geçirip, program ve tüzüğünü oluş-
turarak yeni döneme hazırlandığı
I. Kongre'sinin belgeleri.

STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER

Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya'da 1970'li yıllarda
yayınlanan ve Stalin'e dönük
karaçalmalara önemli cevaplar
veren kitabın Türkçe baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç 3 KASIM SEÇİMLERİ

Derleyen: Azmi Akan
Türkiye'de savaş hükümeti kurulması
için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri
ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin
"Taktik", "Devlet" ve "Demokrasi"
konusundaki yanlış yaklaşımları.

İŞKENCEDE DİRENME SAVAŞI

Derleyen: Remzi Basalak
Adressiz Sorgular kitabının devamı...
Son yıllarda işkencede direnme oranını
düşme nedenlerini, yeniden direniş
yükseltmenin gereklerini ve şehit
komünistlerin direnişleri.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler

Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve
gerçek gücünün bu deneyimlerde yat-
tığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketi-
nin tıkanma noktalarını ve
aşma yönünü ortaya koyuyor.

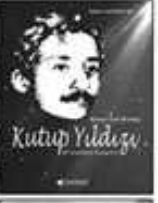
**PİŞMANLIK YASALARI ve
İTİRAFÇILIĞA KARŞI MÜCADELE**
Derleyen: Osman Akgün
"Topluma kazandırma" adı altında kar-
şımıza çıkartılan pişmanlık yasalarına,
itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım,
komünistlerin bu konudaki
tarihsel tutum ve belgeleri.

**Yeni emperyalist
SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİĞİ**
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının
devamı... ABD emperyalizmini yeni
emperyalist savaşa başlamakta iten
ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak'ta
derinleşen ABD bataklığı.

KUTUP YILDIZI
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük
sevgisini ve saygısını kazanan,
Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme
geleneginin oluşmasında tarihsel bir
rol üstlenen komünist önder Mehmet
Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü.

**Emperyalist Savaş ve
KÜRT SORUNU**
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve
Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla
birlikte, emperyalist savaş koşulla-
rında Kürt hareketinin evrimi.

TİKB(B) 4. KONGRE BELGELERİ
Derleyen: Ataman İnce
TİKB(B)'nin, örgütsel durumunu,
emperyalist paylaşım savaşını ve
Türkiye'nin savaşa karşı konumunu
değerlendirdiği 4. Konferansı.

**İnancın Sınandığı Zor Mekanlar;
HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI**
Derleyen: Nevin Berktaş
"Hücreler" kitabının ve yazarının
ceza almasının ardından, kitabın
dava süreci ve yürütülen kampanya
ile birlikte yayınlanan son hali.

**Bir Yenilgi Hastalığı
TASFIYECİLİK**
Derleyen: Osman Yaşar Yoldaşcan
12 Eylül'den bu yana süregelen ve
devrimci hareketin büyük tahribatlar
yaratma tasfiyeciliğe karşı bir
mücadele kılavuzu.

**Darbe, Yenilgi, Direniş
12 EYLÜL**
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül sadece bir yenilgi
değil, aynı zamanda bir
direniş destanıdır da.
Kitap, 12 Eylül'ü, direnenlerin
gözünden anlatmaktadır.

**Kriz, Savaş ve
DEĞİŞEN DENGELER**
Derleyen: Metin Aydın
ABD ile Çin arasındaki dünya hege-
monyasını ele geçirme savaşı;
bunun Türkiye'ye yansımaları;
2008'de başlayan ekonomik krizin,
savaşı kaçınılmaz hale getirmesi.

**PROLETER KÜLTÜR
PROLETER YAŞAM**
Derleyen: Hacı KÖSE
"Yeni insan"ı yaratmak, insanal
erdemleri öne çıkarmak için,
kapitalist ideolojik bombardımana
karşı, sosyalizmin savunusu.

**BU DAHA BAŞLANGIÇ
Daha fazla haziran**
Derleyen: M. Ali DOĞAN-Aslan TEL
Taksim Gezi Parkı'nda başlayıp
ülkeyi saran Haziran Ayaklanması'na,
yaşayanların gözünden objektif
bir bakış

FEMİNİZM Mİ SOSYALİZM Mİ?
Derleyen: Z. Poyraz-H. Çabuk
Feminizmin bir burjuva ideolojisi
olduğunu ve emekçi kadının
kurtuluşunun, emekçi erkeklerle
birlikte, burjuvaziye karşı sınıfsal
savaşım vermekten geçtiğini anlatıyor.

orda bir dağ
orda bir taş
bir pınar
dağ ardında
taş ardında

pınarlı bir kara mavzer
bıyıkları kartallıda
başı yağlıklı
durur dimdik
bakar dimdik
bakar barışlı
bir güvercin pır pır eder ucunda namlusunun
"tutam yar elinden tutam
çıkam dağlara dağlara!"
koçero hep
durur orda
dağlarda

(...)
bu sınırsız tedirginlik
acaba nerede biter?
nasıl başlar acaba
şenlikli günleri bu toprakların?

bulacak bir gün elbet
yatağını bu nehir
durulup dinginleşecek
birgün elbet bu nehir
ve çocuklar oynasacak mutlu çocuklar
anacan sularında bu mutlu nehrin!

Hasan Hüseyin Korkmazgil